

Ewa Kościelniak-Walewska

Deutschtour **FIT** *neu*

PODRĘCZNIK DO JĘZYKA NIEMIECKIEGO
DLA KLASY SIÓDMEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Uczniu! Pamiętaj,
żeby nie pisać w książce.
Rób notatki w zeszycie.

Nagrania do podręcznika
dostępne na docwiczenia.pl

Kod:
XXXXX

Kod:
XXXXX

Imię i nazwisko	Klasa	Rok szkolny	Podpis
1.			
2.			
3.			

Twoje mocne strony

Deutschtour **FIT** neu

Podręcznik został opracowany na podstawie *Programu nauczania języka niemieckiego dla kl. VII–VIII szkoły podstawowej* autorstwa dr hab. Anny Jaroszewskiej.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o./Sanoma 2026

Autor: Ewa Kościelniak-Walewska

Redaktor zarządzający: Beata Huczko.

Opracowanie merytoryczne i redakcyjne: Dorota Wańkiewicz (redaktor serii).

Konsultacje: Joanna Kunicka

Korekta językowa: Sabine Leitner.

Korekta polonistyczna: Katarzyna Szwajca, Agata Wojtko.

Korekta: Katarzyna Szwajca.

Nadzór artystyczny: Kaia Juszcak.

Projekt graficzny: Stefan Drewiczewski, Jerzy Jamiolkowski / Focus Producers Studio Sp. z o.o., ULTRA.

Realizacja projektu graficznego: Sebastian Rabczyński.

W nagraniach udział wzięli: Boris Bahr, Merle Fischer, Maximilian Jarczyk, Theresa Jarczyk, Imanuel Leiserowitz, Sabine Leitner, Helmut Lüders, Sebastian Lüders, Robert Sidor i Laura Urraca-Makuch.

Reżyseria nagrań: Sabine Leitner.

Realizacja i montaż nagrań: Iwo Klimek, I.M.I. Studio., Rafał Drewniany DTS Studio.

Fotoedycja: Robert Gajda.

Nowa Era Sp. z o.o.

Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa

www.nowaera.pl/kontakt/niemiecki

www.nowaera.pl/deutschtourfit

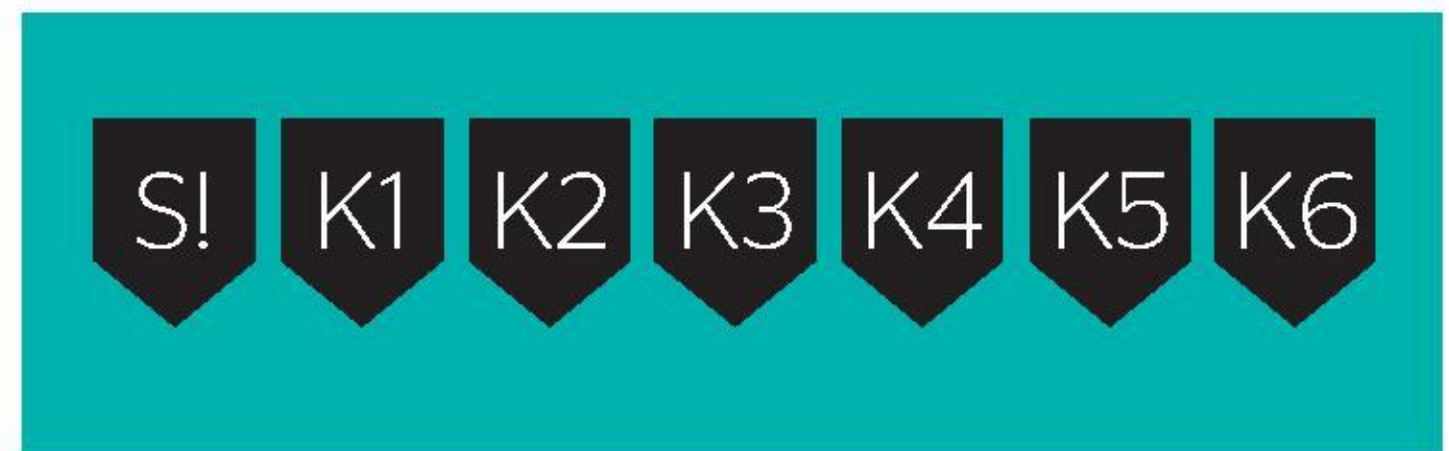
Centrum Kontaktu: 58 721 48 00

Podręcznik składa się ze **Startera** (który wprowadzi Was w świat krajów niemieckojęzycznych) oraz **6 rozdziałów (6 Kapitel)**, poświęconych różnym tematom z życia codziennego.

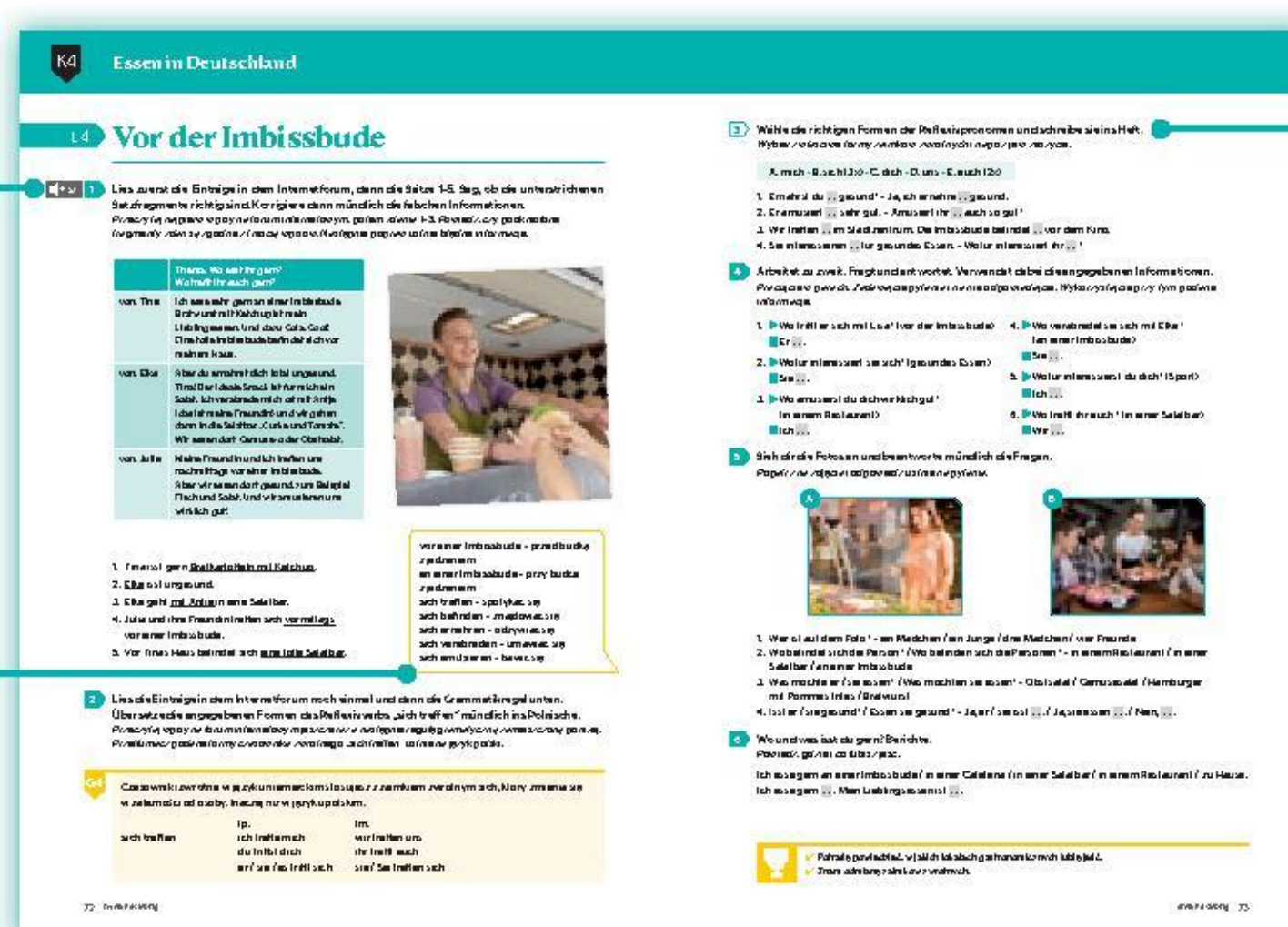

Każdy rozdział składa się z **6 lekcji (6 Lektionen)**. Każda lekcja mieści się na **2 stronach**. W lekcjach znajdziecie różnorodne ćwiczenia, które doskonalały umiejętności rozumienia tekstu pisanego, rozumienia ze słuchu, tworzenia i przetwarzania wypowiedzi i reagowania na nie).

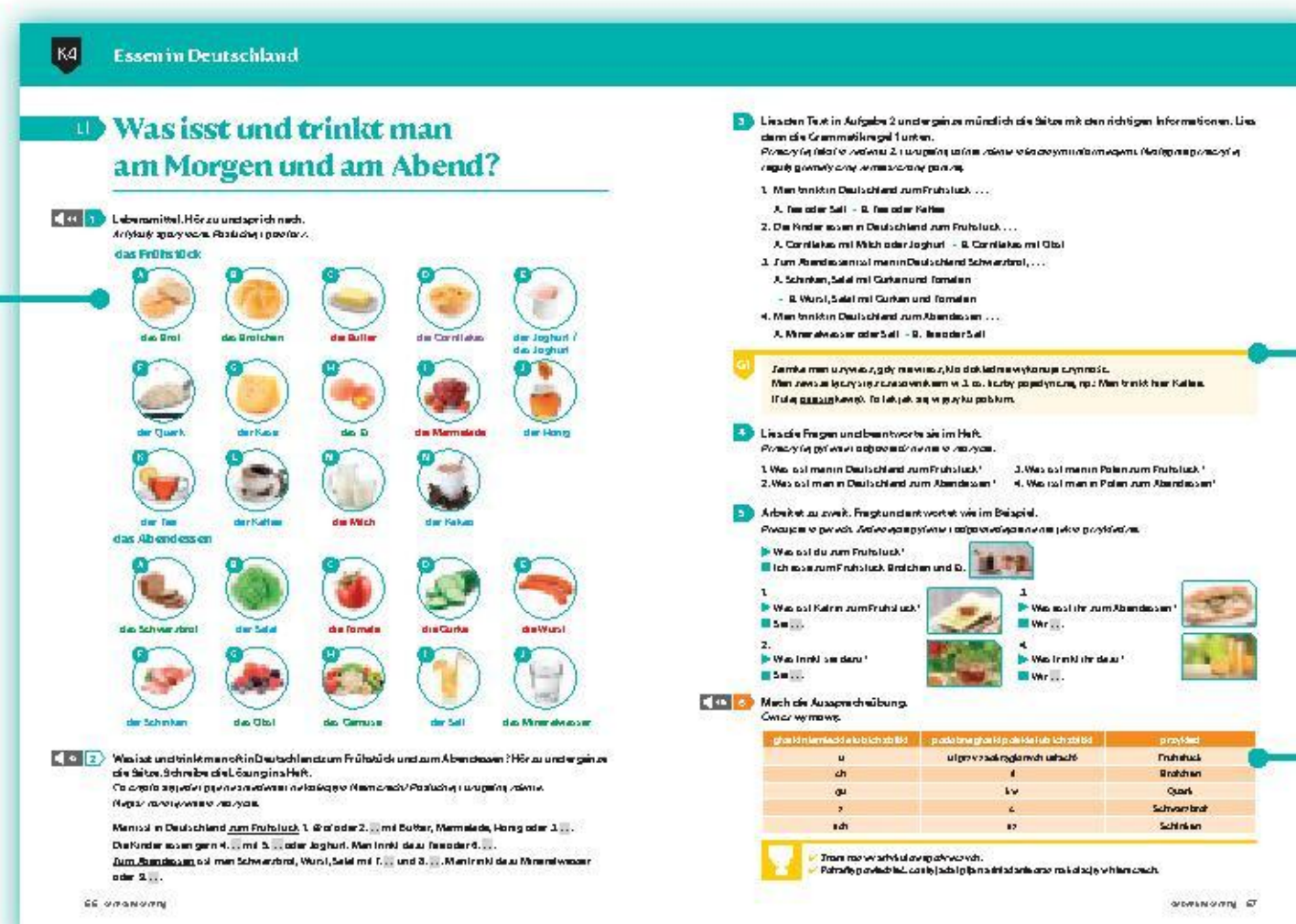
Fakultatywne nagrania tekstów do czytania - ułatwiają ich zrozumienie

Ministrowiczek w lekcji - ułatwia pracę bez sięgania do słownika

Wybrane ćwiczenia z lekcji - można rozwiązać w zeszyte ćwiczeń

Słowniczki obrazkowe - pomagają zrozumieć znaczenie nowych słów

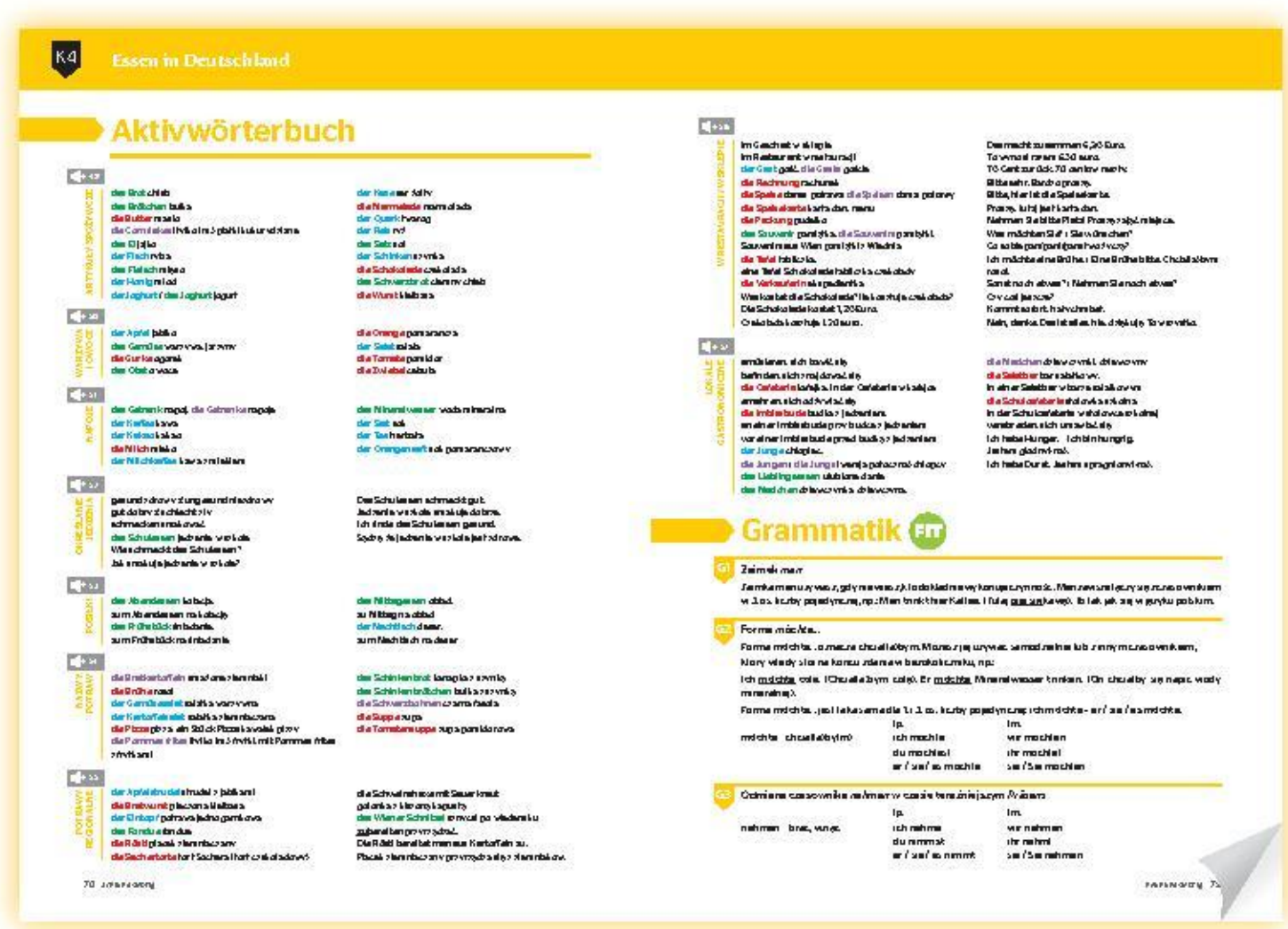
Wyjaśnienia gramatyczne - towarzyszą ćwiczeniom w lekcji

Trening fonetyczny - rozwija naukę wymowy

Na końcu każdego rozdziału znajdują się:

- nowoczesny słowniczek (**Aktivwörterbuch**)
- kod kolorystyczny wspiera naukę rodzajów rzeczowników
- podział na kategorie ułatwia naukę
- nagrania prezentują poprawną wymowę
- sekcja **Grammatik FIT**
 - zawiera reguły i tabele gramatyczne
 - porządkuje wiedzę z całego rozdziału
 - pomaga przy powtórce gramatyki

Rozdział	Temat	Gramatyka
S! Starter!	7 Język niemiecki „w pigułce” Alfabet języka niemieckiego Internacjonalizmy Kraje DACHL DACHL – Quiz	
K1 Familien in Deutschland Aktivwörterbuch s. 30 Grammatik FIT s. 31	17 L1 Hallo! Mein Name ist Klaus L2 Grüezi! Grüß Gott! L3 Ich und meine Clique L4 Das ist meine Familie L5 Familien in Deutschland L6 Was ist er von Beruf?	• czasowniki regularne w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • czasownik <i>sein</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • czasownik <i>heißen</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • liczebniki główne do 100 • zaimki dzierżawcze <i>mein / meine, dein / deine</i> w mianowniku • pytania rozstrzygające i pytania szczegółowe • czasownik <i>mögen</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm.
K2 Deutsche Schule Aktivwörterbuch s. 46 Grammatik FIT s. 47	33 L1 Das ist meine Schule! L2 Wie ist dein Stundenplan? L3 Was ist dein Lieblingsfach? L4 Das ist meine Schultasche! L5 Was hast du in deiner Schultasche? L6 Unsere AGs und Schulfeste	• szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym • czasownik <i>haben</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • rodzajniki określone i nieokreślone w mianowniku i bierniku • przeczenie <i>kein / keine</i> w mianowniku i bierniku • czasownik <i>finden</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • rzeczowniki złożone • zaimki dzierżawcze <i>ihr / sein / unser / euer</i>
K3 Alltag in Deutschland Aktivwörterbuch s. 62 Grammatik FIT s. 63	49 L1 Wie heißen die Tageszeiten? L2 Wann beginnt die Schule? L3 Was machst du in deiner Freizeit? L4 Wohin gehen wir heute? L5 Hast du Zeit? L6 Katrins Berlin	• czasowniki rozdzielnie złożone w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • czasowniki nieregularne w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm. • przymyki <i>in</i> i <i>auf</i> z dopełnieniem w bierniku • przymyki związane z określaniem czasu: <i>vor, nach, um</i>
K4 Essen in Deutschland Aktivwörterbuch s. 78 Grammatik FIT s. 79	65 L1 Was isst und trinkt am Morgen und am Abend? L2 Wie schmeckt das Schulessen? L3 Mittagessen im Restaurant L4 Vor der Imbissbude L5 Gabi, kauf bitte ein! L6 In einem Wiener Geschäft	• zaimek nieosobowy <i>man</i> • rzeczowniki złożone • forma <i>möchte...</i> • czasowniki zwrotne • tryb rozkazujący • czasownik <i>nehmen</i> w czasie teraźniejszym <i>Präsens</i> w lp. i lm.
K5 Sport und Rekorde nicht nur in Deutschland Aktivwörterbuch s. 94 Grammatik FIT s. 95	81 L1 Machst du Sport? Bist du aktiv? L2 Er muss Sport machen L3 Was brauchen wir fürs Boxen? L4 Wer ist am besten? L5 Weltrekorde L6 Besuch in München	• czasowniki modalne w czasie teraźniejszym w lp. i lm. • przymiotniki i przysłówki w stopniu równym, wyższym i najwyższym • zdania porównawcze ze spójnikami <i>a/s, so...</i> i <i>genauso... wie...</i> • liczebniki główne do 1 000 000
K6 Natur, Wetter und Sommerferien in Deutschland Aktivwörterbuch s. 110 Grammatik FIT s. 111	97 L1 Monate und Jahreszeiten L2 Wie ist das Wetter? L3 Heute ist der vierte Juni L4 Tiere zu Hause L5 Das Hundeleben ist interessant! L6 Ferien in Bayern und anderswo	• czasownik <i>werden</i> w czasie teraźniejszym w lp. i lm. • zaimek nieosobowy <i>es</i> • liczebniki porządkowe • zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego • zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

	Słownictwo i komunikacja	Wiadomości realioznawcze
		• kraje niemieckiego obszaru językowego: Niemcy, Austria, Szwajcaria i Liechtenstein – nazwy, położenie, stolice, znane miasta, waluta, ciekawostki o miejscach i ludziach
	L1 witanie i żegnanie się, przedstawianie się, liczenie do 12 L2 przedstawianie znajomych i siebie L3 pytanie o imię, pochodzenie, miejsce zamieszkania i hobby oraz informowanie o tym, liczenie do 100 L4 nazywanie członków rodziny, rozmawianie o rodzinie L5 opowiadanie o rodzinie L6 nazywanie zawodów, wyrażanie upodobania	• powitania typowe dla krajów niemieckiego obszaru językowego
	L1 nazywanie pomieszczeń szkolnych i czynności w nich wykonywanych L2 nazywanie dni tygodnia i przedmiotów szkolnych L3 wyrażanie opinii o przedmiotach szkolnych i pytanie o ulubiony przedmiot L4 nazywanie przyborów szkolnych L5 nazywanie przyborów szkolnych, które są i których nie ma w szkolnej torbie L6 mówienie o kołach zainteresowań i nazywanie imprez szkolnych	• szkoła na łódce w Bangladeszu • niemieckie forum młodzieżowe w Internecie • system oceniania w Niemczech • niemiecka szkoła Hundertwasserschule • koła zainteresowań i imprezy szkolne
	L1 nazywanie pór dnia i czynności codziennych, opowiadanie o rozkładzie dnia L2 podawanie godziny i pytanie o nią, nazywanie kontynentów i wybranych państw L3 opowiadanie o czasie wolnym L4 nazywanie wybranych miejsc mieście i wychodzenie do nich w czasie wolnym L5 proponowanie wyjścia, przyjmowanie i odrzucanie propozycji, pytanie o samopoczucie i informowanie o nim L6 nazywanie atrakcji turystycznych Berlina i wyrażanie opinii o nich	• godziny rozpoczynania lekcji w szkołach w wybranych krajach na świecie • miejsca, w których kierowca wyścigowy Sebastian Vettel spędza czas wolny • wybrane atrakcje turystyczne Berlina • popularne formy komunikacji młodzieży: SMS, blog, e-mail
	L1 nazywanie artykułów spożywczych, informowanie, co się jada i pija rano i wieczorem w Niemczech L2 nazywanie potraw w stołówkach szkolnych w wybranych krajach, wyrażanie opinii na temat jedzenia L3 zamawianie posiłku, dialogi w restauracji, nazywanie potraw z krajów DACH L4 nazywanie ulubionych lokali gastronomicznych L5 udzielanie rad i wydawanie poleceń L6 nazywanie atrakcji turystycznych Wiednia, tworzenie scenki tematycznej „W sklepie”	• potrawy w stołówkach szkolnych w wybranych krajach na świecie • potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych • atrakcje Wiednia • niemieckie forum młodzieżowe w Internecie
	L1 nazywanie dyscyplin sportowych, informowanie o uprawianych dyscyplinach sportowych L2 mówienie, co umie się dobrze robić L3 nazywanie sprzętów sportowych L4 porównywanie osiągnięć sportowych L5 liczenie do 1 000 000, informowanie o rekordach świata L6 nazywanie atrakcji turystycznych Monachium	• niemieckie forum młodzieżowe w Internecie • rekordy świata • atrakcje turystyczne Monachium
	L1 nazywanie miesięcy, pór roku oraz elementów krajobrazu L2 opisywanie pogody L3 podawanie dat L4 nazywanie i opisywanie zwierząt domowych L5 nazywanie wybranych ras psów L6 nazywanie i opisywanie zwierząt żyjących w zoo oraz atrakcji turystycznych Bawarii, opowiadanie o planach wakacyjnych i redagowanie pocztówki z wakacji	• niezwykle psy z krajów niemieckiego obszaru językowego • atrakcje turystyczne Bawarii • zamek Neuschwanstein

Przygotujcie się na **niesamowitą przygodę!**

Wyruszamy w podróż przez fascynujące kraje niemieckojęzyczne:

Niemcy, Austrię, Szwajcarię i Liechtenstein. Będziemy odkrywać tajemnicze zakątki, poznawać rodziny, smakować pyszne jedzenie w restauracjach i zwiedzać niezwykle miejsca.

Jako Wasi przewodnicy, zabierzemy Was w **podróż.**

Będzie to nie tylko nauka języka niemieckiego, ale także poznawanie nowych kultur. Wyobraźcie sobie, jak stajecie się **ekspertami od niemieckiego**, a każda lekcja to kolejny krok w stronę **niesamowitych odkryć!**

Język niemiecki jest naprawdę łatwy i przyjemny do nauki!

Przekonajcie się sami i dołączcie do naszej wyprawy! 😊

Autorka oraz Wydawnictwo Nowa Era Sp. z o.o.

S!

Starter

Korzystając ze startera, nauczę się:

- alfabetu języka niemieckiego
- internacjonalizmów

oraz poznam:

- kraje niemieckojęzyczne, a w szczególności ich położenie, stolice, waluty, miasta i różne ciekawostki z nimi związane.

Język niemiecki w pigułce

• PO PIERWSZE:

JĘZYK NIEMIECKI

ma różne nazwy
w różnych językach:

- Deutsch
- German
- allemand
- alemán.

• PO DRUGIE:

130 mln

ludzi na świecie używa języka
niemieckiego jako języka ojczystego
lub drugiego języka, co daje

11. miejsce

wśród wszystkich języków świata.

• PO TRZECIE:

Niemcy (**D**), Austria (**A**),
Szwajcaria (**CH**) oraz
Liechtenstein (**L**) to cztery kraje
niemieckojęzyczne w skrócie
nazywane

DACHL.

Niemiecki jest również językiem
urzędowym w Luksemburgu
i Belgii. Używany jest także
w Danii, Namibii, północnej
części Włoch, Lotaryngii i Alzacji.

• PO CZWARTE:

dla 24%

mieszkańców Unii Europejskiej język
niemiecki jest językiem ojczystym.

• PO PIĄTE:

ponad 15,4 mln

ludzi na świecie uczy się języka
niemieckiego jako obcego.

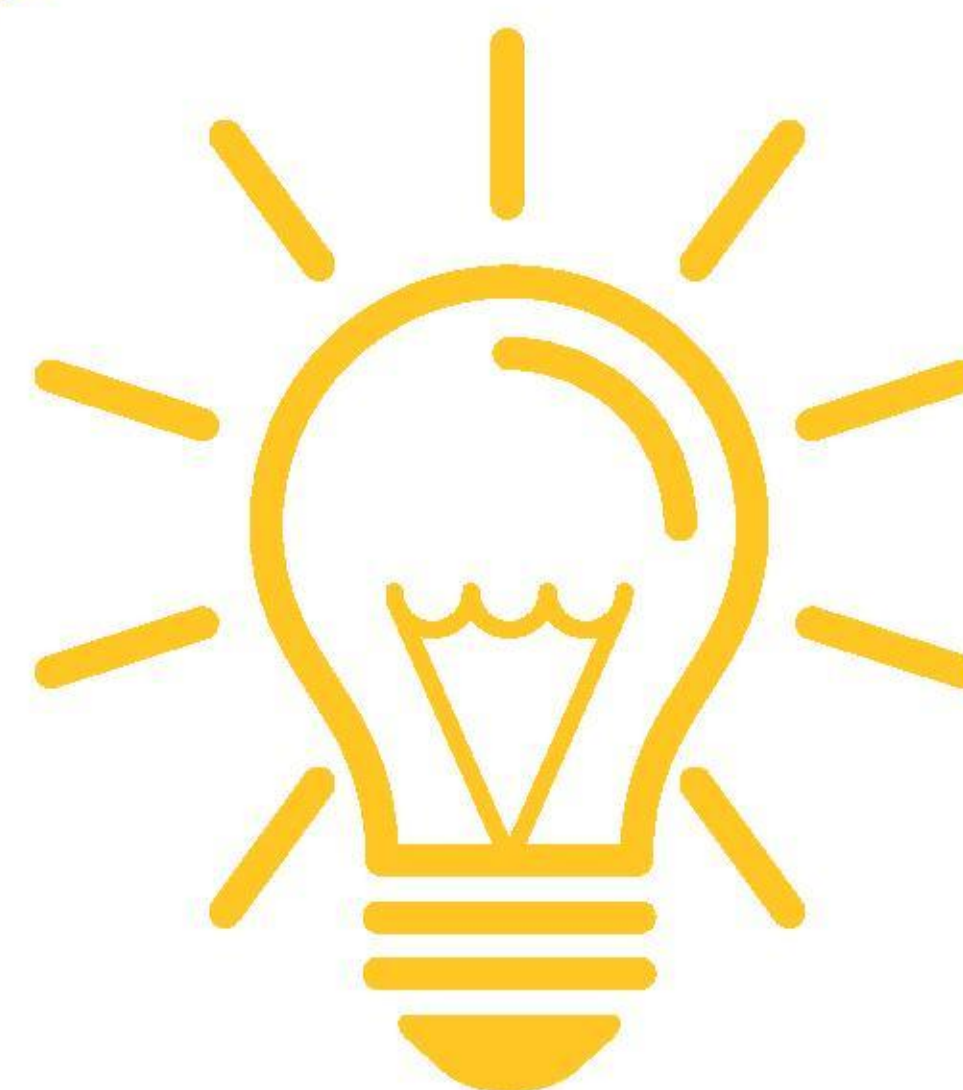
• PO SZÓSTE:

Wy, drodzy Uczniowie,

stajecie się teraz jednymi z tych ponad 15,4 mln
uczących się języka niemieckiego!

Chociaż Wasza przygoda z językiem niemieckim
dopiero się zaczyna, okazuje się, że znacie już
alfabet tego języka oraz rozumiecie wiele słów.

Przekonajcie się o tym sami!

Alfabet języka niemieckiego

Ważna informacja: Alfabet języka niemieckiego jest bardzo podobny do polskiego alfabetu - tylko niektóre zapisane za jego pomocą głoski wymawia się inaczej.

1 Posłuchaj i powtórz.

Aa A	Ff Eff	Ll Ell	Qq Qu	Üü U-Umlaut
Ää A-Umlaut	Gg Ge	Mm Emm	Rr Err	Vv Vau
Bb Be	Hh Ha	Nn Enn	Ss Ess	Ww We
Cc Ce	Ii I	Oo O	ßß Eszett	Xx Iks
Dd De	Jj Jott	Öö O-Umlaut	Tt Te	Yy Ypsilon
Ee E	Kk Ka	Pp Pe	Uu U	Zz Zett

Głoski charakterystyczne tylko dla języka niemieckiego:

Ä ä - a z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska e

Ö ö - o z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska e, ale przy zaokrąglonych ustach

Ü ü - u z przegłosem, wymawiane podobnie jak głoska polska u, ale przy zaokrąglonych ustach

ß [Eszett, scharfes S] - wymawiane podobnie jak głoska polska s.

2 Przeliteruj podane wyrazy.

Komödie • Restaurant • Volleyball • Polizei

Internacjonalizmy

Ważne informacje: Internacjonalizmy są to wyrazy, które podobnie brzmią w wielu językach. Są wśród nich przede wszystkim rzeczowniki. Zapamiętaj, że rzeczowniki w języku niemieckim piszemy zawsze wielką literą!

1 Posłuchaj i powtórz.

Auto • Rockmusik • Basketball • Bar • Hotel • Internet • Marmelade • Kakao • Radio • Tennis • Kaffee • Computer • Restaurant

2 Powiedz, który wyraz nie pasuje do pozostałych.

1. Kino • Radio • Thriller • Film

2. Rockmusik • Popmusik • Jazz • Internet

3. Sauna • Fußball • Volleyball • Basketball

4. Bar • Hotel • Auto • Restaurant

3 Powiedz po niemiecku, co przedstawiają zdjęcia.

Deutschland – Niemcy

Nazwa państwa	Niemcy (Republika Federalna Niemiec, RFN) – Deutschland (die Bundesrepublik Deutschland, BRD)
Położenie	Europa Środkowa
Stolica	Berlin
Podział administracyjny	16 landów (krajów związkowych)
Język urzędowy	język niemiecki
Liczba ludności	83 555 478 (30.09.2024)*
Kod telefoniczny (nr kierunkowy)	+49
Domena internetowa	.de

*nach: www.destatis.de

1 Przeczytaj informacje w tabeli powyżej i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Gdzie leżą Niemcy?
2. Jak nazywa się stolica Niemiec?
3. Z ilu krajów związkowych składa się państwo niemieckie?
4. Ilu mieszkańców liczy ten kraj?
5. Który język jest jego językiem urzędowym?

2 Powiedz, co przedstawiają zdjęcia.

A. flaga • B. waluta • C. międzynarodowy kod samochodowy •
D. domena internetowa • E. godło • F. herb Berlina

3 Popatrz na zdjęcia i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj im ustnie polskie tłumaczenia.

1

Berlin – Brandenburger Tor

2

München – Olympiastadion

3

Köln – Kölner Dom

4

Hamburg – Hamburger Hafen

A. Kolonia – kolońska katedra • B. Berlin – Brama Brandenburska • C. Hamburg – hamburski port •
D. Monachium – stadion olimpijski

4 Wskaż na mapie Niemiec zamieszczonej na 2. stronie okładki miasta z zadania 3.

5 Przyporządkuj ustnie nazwiskom i nazwom podane pojęcia nadrzędne. Jedno pojęcie zostało podane dodatkowo.

A. sportowcy • B. marki samochodów • C. kluby sportowe • D. wynalazcy/odkrywcy • E. miasta •
F. kompozytorzy

1. Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Felix Mendelssohn Bartholdy
2. Audi, Volkswagen, Porsche
3. Wilhelm Conrad Röntgen, Werner von Siemens, Carl Friedrich Benz
4. FC Bayern München, Borussia Dortmund, FC Schalke 04
5. Hamburg, München, Dortmund

Österreich – Austria

1 Przeczytaj tekst i podaj ustnie informacje według haseł.

Położenie

Podział administracyjny

Język urzędowy

Liczba ludności

Jednostka monetarna

Kod samochodowy

Kod telefoniczny (nr kierunkowy)

Domena internetowa

Stolica

Austria leży w Europie Środkowej i nie graniczy z Polską. Stolicą tego kraju jest Wiedeń. Republika Austrii składa się z 9 landów (krajów związkowych) i liczy 9 198 214 (01.01.2025)* mieszkańców, których językiem urzędowym jest język niemiecki. Walutą Austrii jest euro. Dzwoniąc do Austriaków, należy wybrać numer kierunkowy +43, a szukając informacji na ich stronach internetowych, należy pamiętać o domenie .at. Na austriackich samochodach umieszczony jest kod samochodowy A. Krajobraz kraju jest malowniczy: góry Alpy, jeziora, rzeki.

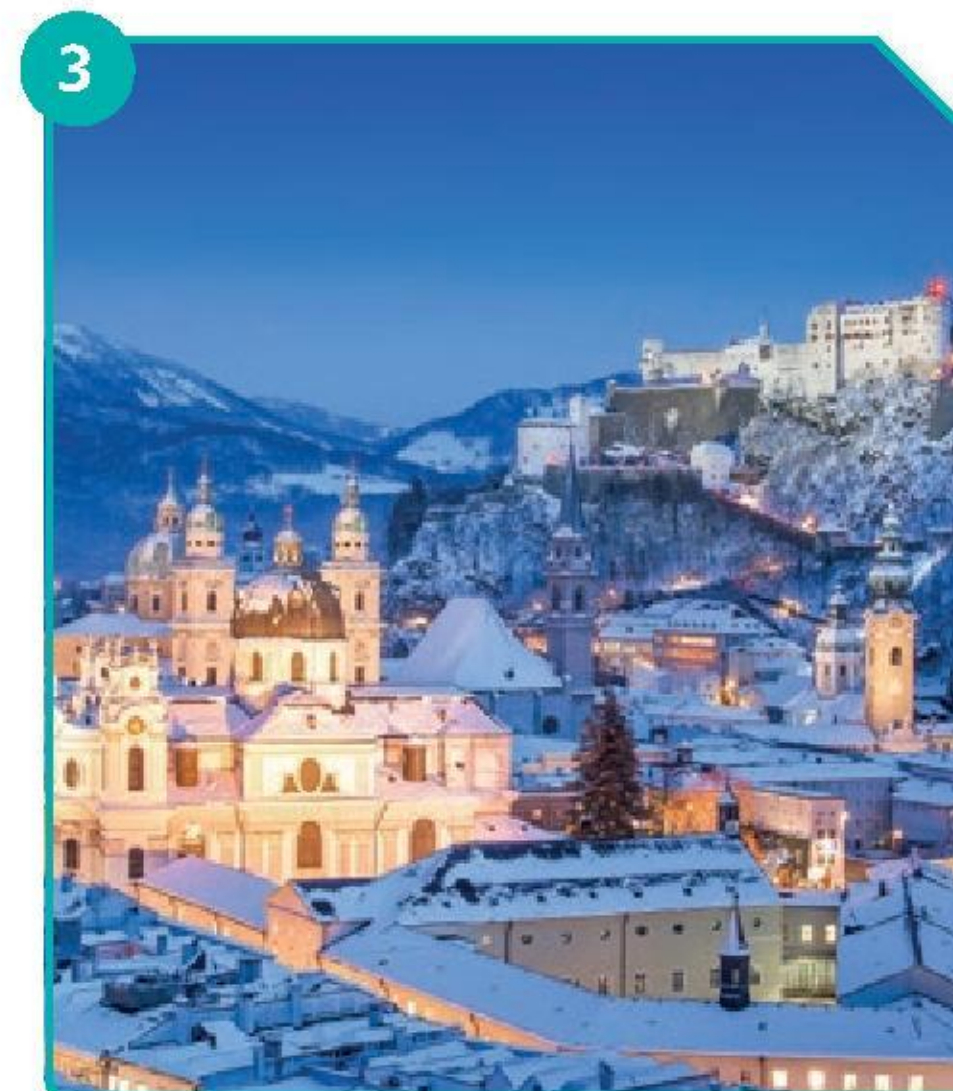
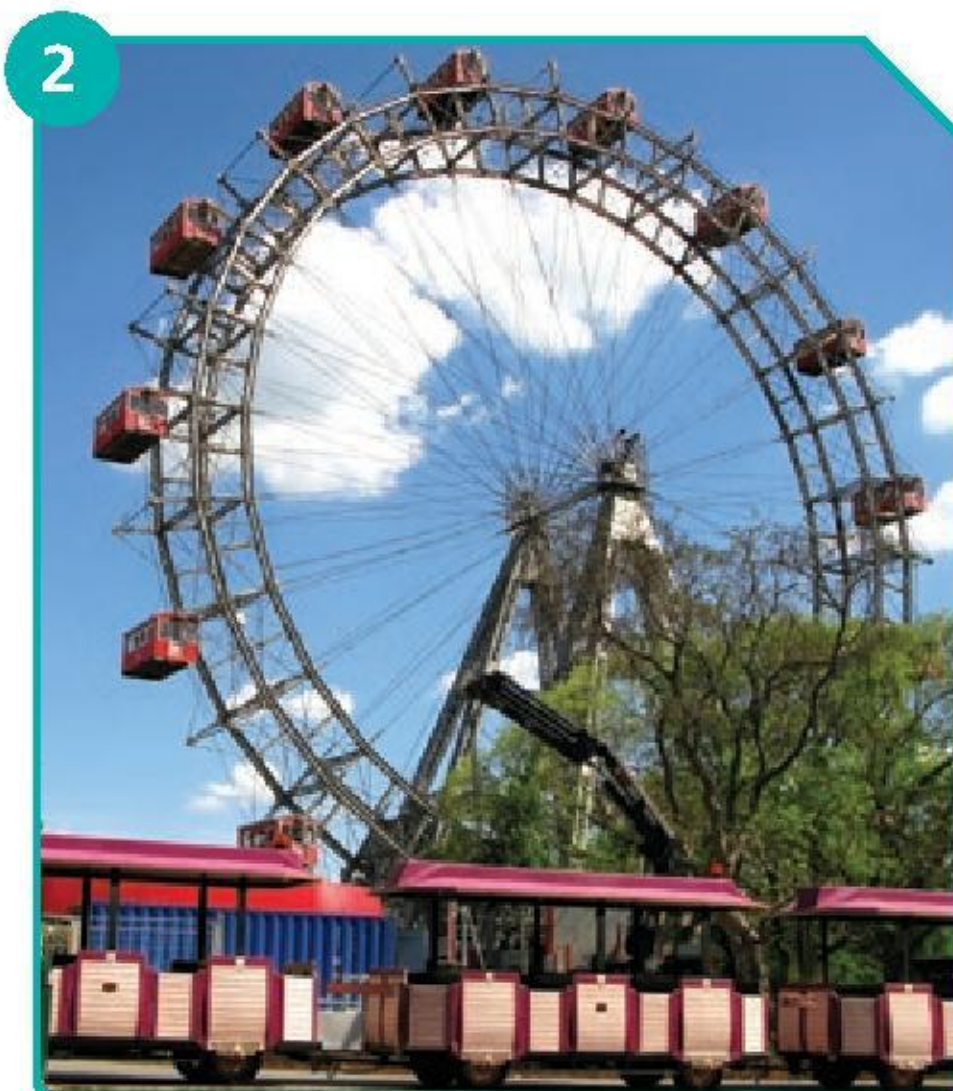
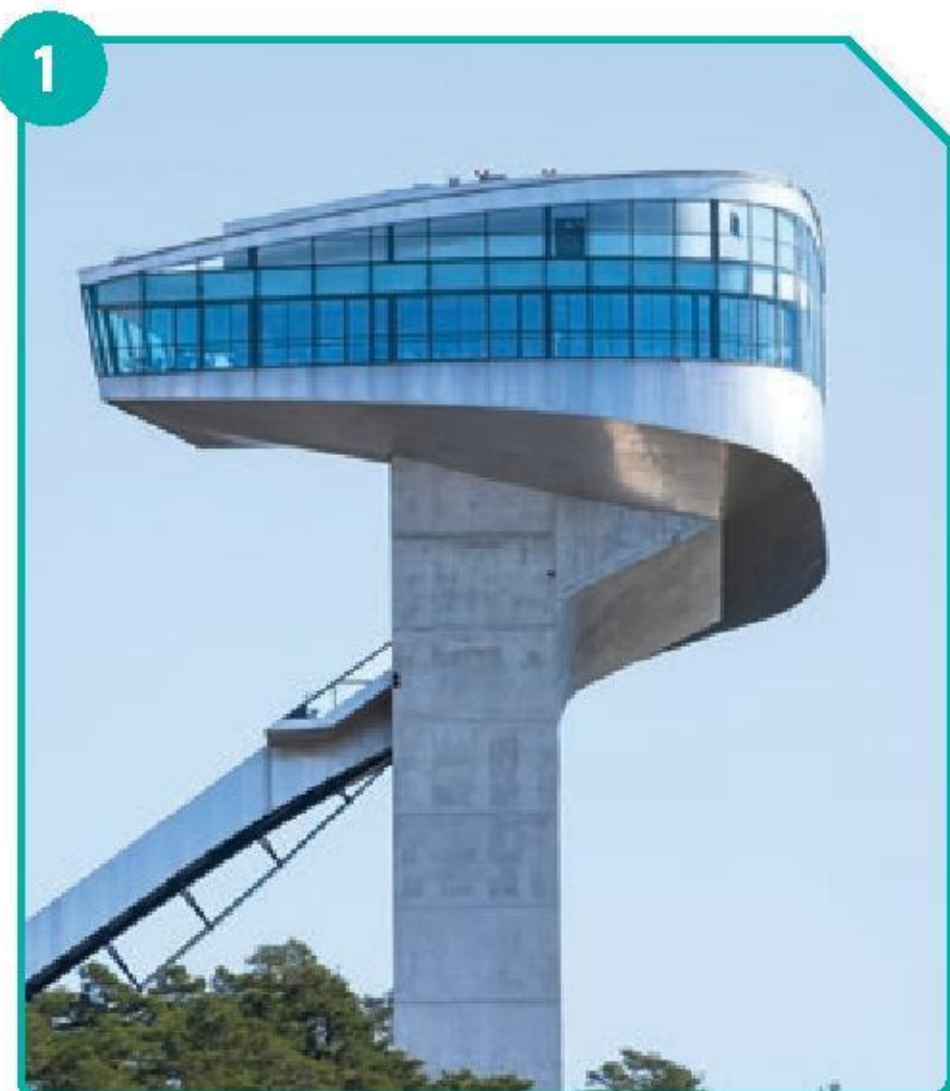
*nach: www.statistik.at

2 Znane osoby związane z Austrią. Przyporządkuj ustnie podanym opisom właściwe osoby. Jedna została podana dodatkowo.

A. Wolfgang Amadeus Mozart • B. Friedensreich Hundertwasser • C. Johann Strauss • D. Gustav Klimt • E. Sisi (Elisabeth Amalie Eugenie von Wittelsbach) • F. Georg Friedrich Händel

1. Austria to kraj muzyki i walca. Żyli tu i tworzyli znani kompozytorzy.
2. Z Austrii pochodzą znani graficy i malarze.

3 Popatrz na zdjęcia i przeczytaj teksty. Następnie przyporządkuj tekstom właściwe zdjęcia. Zadanie wykonaj ustnie.

- A. **Wiedeń** (Wien) jest znany m.in. z wesołego miasteczka Prater ze słynnym diabelskim młynem Riesenrad. Prater jest jednym z największych parków rozrywki w Europie.
- B. **Salzburg**, znane centrum sportów zimowych, jest jedną z najczęściej odwiedzanych przez turystów miejscowości w Austrii. Stare miasto w Salzburgu o dużych walorach historycznych zostało wpisane w 1996 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO.
- C. **Innsbruck** to miasto znane jako organizator zimowych igrzysk olimpijskich, mistrzostw świata w narciarstwie klasycznym oraz jako jedno z miast organizujących Euro 2008. Na skoczni Bergisel organizowany jest co roku trzeci konkurs Turnieju Czterech Skoczni. Oficjalnym rekordem obiektu Bergisel uznawanym przez Międzynarodową Federację Narciarską jest skok Michaela Hayböcka na odległość 138 metrów oddany 4 stycznia 2015 r.

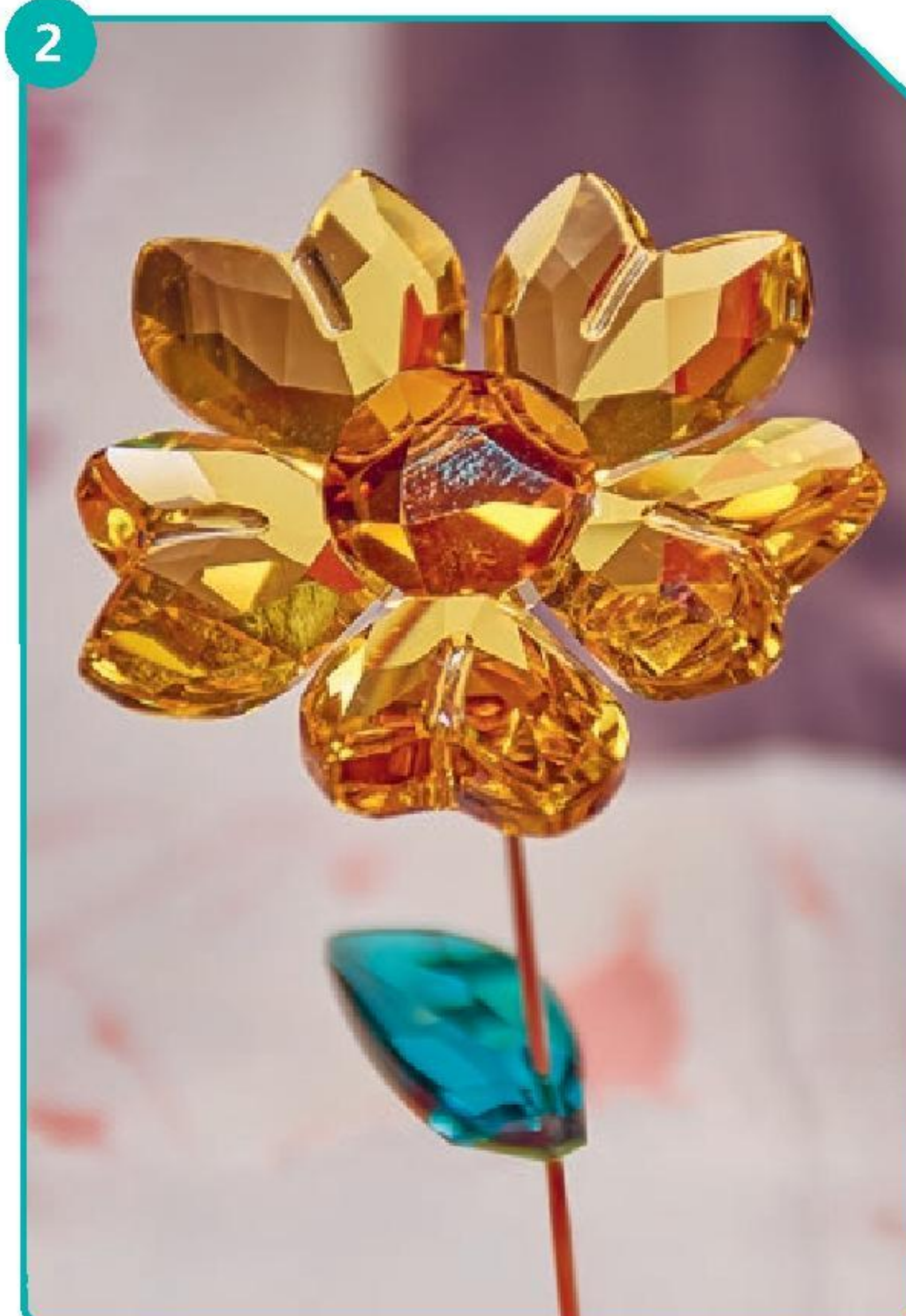
4 Wskaż na mapie Austrii zamieszczonej na 2. stronie okładki miasta z zadania 3.

5 Popatrz na zdjęcia i przeczytaj nawiązujące do nich teksty. Następnie przeczytaj podane tytuły i przyporządkuj je odpowiednim zdjęciom i tekstom. Zadanie wykonaj ustnie.

A. Kryształki Swarovskiego (Swarovski Kristalle) • B. Tort Sachera (Sachertorte) •
C. „Cicha noc, święta noc” („Stille Nacht, heilige Nacht“)

Jest jedną z najbardziej znanych kolęd na świecie. Została po raz pierwszy wykonana podczas pasterki w 1818 r. w austriackim Oberndorfie koło Salzburga.

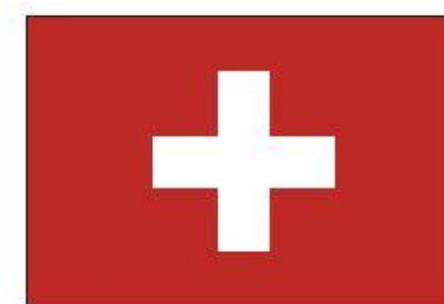

Są stosowane na całym świecie m.in. do zdobienia biżuterii, garderoby, artykułów dekoracyjnych i pochodzą z Austrii.

Określany jest przez wiele osób mianem „króla deserów”. Został stworzony przez Franza Sachera w Wiedniu w XIX wieku.

Die Schweiz – Szwajcaria

1 Przyporządkuj ustnie do podanych haseł właściwe informacje.

Język urzędowy

Położenie

Jednostka monetarna

Kod samochodowy

Liczba ludności

Domena internetowa

Podział administracyjny

Nazwa państwa

Numer kierunkowy

Stolica

9 048 900 (31.12.2024)*

niemiecki, francuski, włoski, retoromański

CH

26 kantonów

frank szwajcarski CHF

.ch

+41

Europa Zachodnia

Berno – Bern

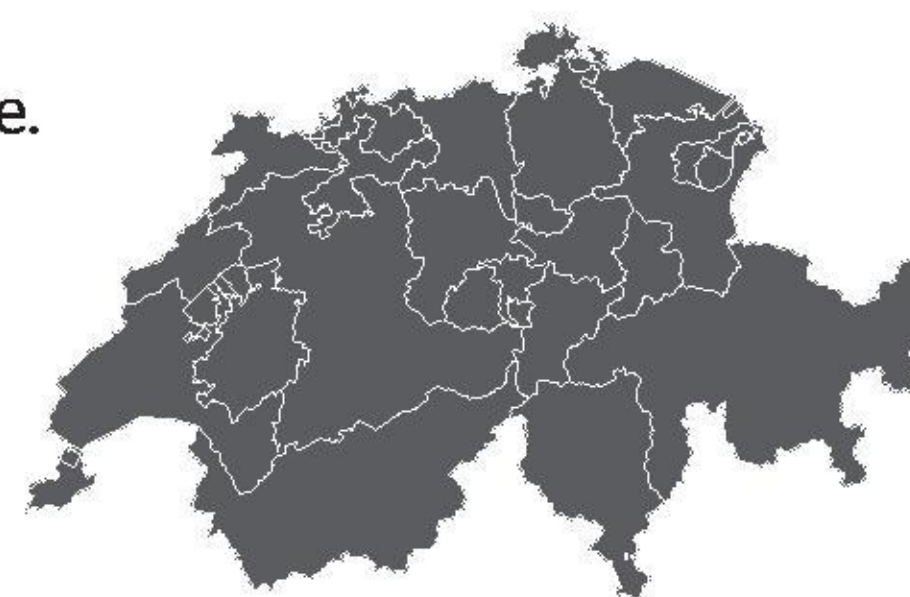
SZWAJCARIA (KONFEDERACJA SZWAJCARSKA)
DIE SCHWEIZ (SCHWEIZERISCHE EIDGENOSSENSCHAFT)

*nach: www.bfs.admin.ch

2 Przeczytaj tekst i zdania. Powiedz, które z podanych informacji są zgodne z treścią tekstu. Następnie popraw ustnie nieprawdziwe informacje.

Szwajcaria jest jednym z najmniejszych państw Europy, ale za to bardzo wysoko rozwiniętym i jednym z najbogatszych na świecie. Długotrwała neutralność od 1815 r. i zasada nienaruszalności tajemnicy bankowej ugruntowały zaufanie do Szwajcarii jako finansowego centrum Europy i świata. Szwajcarskie rezerwy złota są ogromne. Działa tu ponad 250 banków, z których 5 należy do największych na świecie. Bardzo duże znaczenie mają branże zegarmistrzowska i jubilerska. Produkuje się tu ekskluzywne zegarki. Szwajcarzy słyną z produkcji serów i czekolady. Szwajcarskie koncerny produkują całą gamę produktów spożywczych, które są znane łauchom na całym świecie.

1. W Szwajcarii znajdują się banki, które należą do największych na świecie.
2. Szwajcaria słynie z produkcji zegarków.
3. Szwajcarskie wyroby czekoladowe są znane tylko w Szwajcarii.
4. Szwajcaria jest jednym z najbiedniejszych krajów na świecie.
5. Szwajcaria słynie jako producent sera.

3 Popatrz na zdjęcia i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj ustnie zdjęciom niemieckie nazwy.

A. Genf • B. Basel • C. Zürich • D. Lausanne

Zurych –
Jezioro Zuryckie

Genewa –
siedziba ONZ

Lozanna –
siedziba MKO

Bazylea –
czerwony ratusz

4 Wskaż na mapie Szwajcarii zamieszczonej na 2. stronie okładki miasta z zadania 4.

Liechtenstein – Liechtenstein

Alpy

frank szwajcarski

Ren

40 900 (31.12.2024)*

FL

małe górskie państwo

.li

Vaduz

160 km²

Liechtenstein – Księstwo Liechtensteinu jest małym górskim państwem, które leży w Europie Środkowej, pomiędzy Austrią a Szwajcarią. Księstwo to należy do 10 najmniejszych państw na świecie. Liechtenstein ma jeden język urzędowy – język niemiecki – i nie jest członkiem Unii Europejskiej. Liechtenstein nie graniczy z Niemcami.

*nach: www.statistikportal.li

1 Przeczytaj informacje oraz tekst na temat Księstwa Liechtensteinu i powiedz, które zdania są zgodne z ich treścią. Następnie popraw ustnie nieprawdziwe informacje.

1. Liechtenstein jest dużym górskim państwem.
2. Państwo nie ma własnej domeny internetowej.
3. W Liechtensteinie mieszka mniej ludności niż w Szwajcarii.
4. Walutą Liechtensteinu nie jest euro.
5. Liechtenstein graniczy ze wszystkimi krajami niemieckojęzycznymi.
6. Na samochodach z Liechtensteinu jest kod FL.

Popatrz na zdjęcia i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj zdjęciom właściwe podpisy.

2 Zadanie wykonaj ustnie.

A. flaga Liechtensteinu • B. Vaduz – stolica księstwa • C. rzeka Ren, na granicy ze Szwajcarią • D. widok na Alpy

DACHL – Quiz

Powiedz, która odpowiedź jest prawidłowa.

1 Stolicą Niemiec jest...

- A. Wiedeń.
- B. Berlin.
- C. Berno.

2 Szwajcaria ma...

- A. 1 język urzędowy.
- B. 2 języki urzędowe.
- C. 4 języki urzędowe.

3 Państwo, które graniczy z Polską, to...

- A. Austria.
- B. Niemcy.
- C. Szwajcaria.

4 Tort Sachera pochodzi z...

- A. Austrii.
- B. Niemiec.
- C. Szwajcarii.

5 Euro nie jest walutą...

- A. Austrii.
- B. Niemiec.
- C. Szwajcarii.

6 Austriackim miastem nie jest...

- A. Salzburg.
- B. Monachium.
- C. Innsbruck.

7 Niemieckie samochody mają kod...

- A. D.
- B. DE.
- C. de.

8 Austriacką domeną internetową jest...

- A. .at.
- B. .au.
- C. .a.

9 Siedziba ONZ znajduje się w...

- A. Berlinie.
- B. Vaduz.
- C. Genewie.

10 Stolicą Liechtensteinu jest...

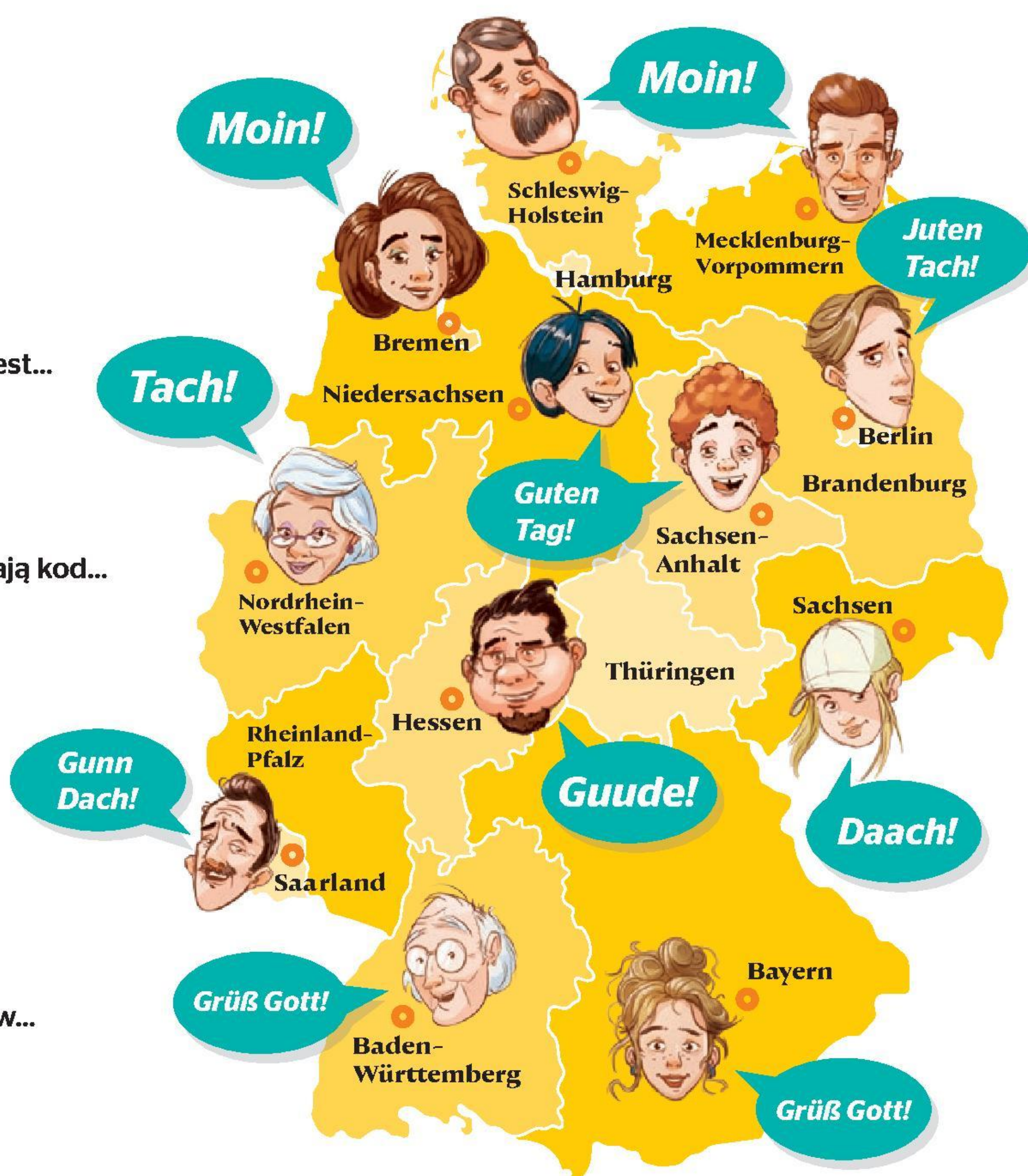
- A. Ren.
- B. Vaduz.
- C. Berno.

11 Liechtenstein graniczy...

- A. z Austrią i Niemcami.
- B. z Austrią i Szwajcarią.
- C. tylko z Niemcami.

12 Walutą Liechtensteinu jest...

- A. euro.
- B. frank Liechtensteinu.
- C. frank szwajcarski.

K1

Familien in Deutschland

W rozdziale 1. nauczę się:

- witać i żegnać się w języku niemieckim
- podawać podstawowe informacje o sobie
- pytać o dane personalne
- nazywać członków rodziny
- nazywać wybrane zawody
- opowiadać o hobby
- odmieniać czasowniki regularne w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.
- odmieniać czasownik *sein* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm. odmieniać czasownik *heißen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.

- liczyć do 100
- odmieniać czasownik *mögen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.
- stosować rodzajniki określone, zaimki dzierżawcze *mein / meine* i *dein / deine* w mianowniku
- tworzyć zdania rozstrzygające

oraz poznam:

- wybrane internacjonalizmy.

L1

Hallo! Mein Name ist Klaus

- 4 **1** Sieh dir die Fotos an. Hör dann zu und sprich nach.
Popatrz na zdjęcia. Następnie posłuchaj i powtórz.

Guten Tag!

Guten Abend!

Auf Wiedersehen!
/ Tschüs!

Guten Morgen!

Gute Nacht!

Hallo!

- 5 **2** Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Ergänze ihn dann mündlich mit den angegebenen Sätzen.
Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Następnie uzupełnij ustnie dialog podanymi zdaniami.

▶ Hallo! Wie ist dein Name?	A. Ich wohne in Warschau.
■ Hallo! 1. ... Und wie heißt du?	B. Mein Name ist Bartek.
▶ Ich heiße Klaus. Woher kommst du?	C. Tschüs!
■ 2. ... Und du?	D. Ich komme aus Polen.
▶ Ich komme aus Deutschland. Wo wohnst du?	
■ 3. ... Und du?	
▶ Ich wohne in Berlin. Tschüs!	
■ 4. ...	

G1

W języku niemieckim czasowniki odmieniają się, czyli zmieniają końcówkę w zależności od osoby, która coś robi. To trochę jak w polskim – mówisz „ja mieszkam”, „ty mieszkasz”.

heißen – nazywać się

Wie heißt du? – Jak się nazywasz?

kommen – pochodzić

Ich heiße Klaus. – Nazywam się Klaus.

wohnen – mieszkać

Woher kommst du? – Skąd pochodzisz?

Ich komme aus Polen. – Pochodzę z Polski.

Wo wohnst du? – Gdzie mieszkasz?

Ich wohne in Berlin. – Mieszkam w Berlinie.

- 3** Verbinde mündlich die richtigen Satzteile.

Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań.

1. Ich wohne ... 2. Wie heißt ... 3. Guten ... 4. Ich komme ...

A. aus Deutschland • B. Tag! • C. in Berlin. • D. du?

- 4** Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Vergesst die Begrüßungs- und Abschiedsformeln nicht. Verwendet dabei die Grammatikregel oben.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie. Nie zapomnijcie o powitaniu i pożegnaniu. Wykorzystajcie przy tym regułę gramatyczną zamieszczoną powyżej.

1. ▶ Wie heißt ... du?	■ Ich heiße
2. ▶ Wie ist dein Name?	■ Mein Name ist
3. ▶ Woher komm ... du?	■ Ich komme aus
4. ▶ Wo wohn ... du?	■ Ich wohne in

5 Die Zahlen von 0 bis 12. Hör zu und sprich nach.

Liczby od 0 do 12. Posłuchaj i powtórz.

0 - null • 1 - eins • 2 - zwei • 3 - drei • 4 - vier • 5 - fünf • 6 - sechs • 7 - sieben • 8 - acht • 9 - neun •
10 - zehn • 11 - elf • 12 - zwölf

6 Lies die Zahlen in Wörtern 1-12, dann die Zahlen in Ziffern (A-L). Sag, was zusammenpasst.

Przeczytaj liczby zapisane słowami 1-12, następnie liczby zapisane cyframi (A-L). Powiedz, co do siebie pasuje.

1. zwei	3. sechs	5. elf	7. fünf	9. sieben	11. zwölf
2. vier	4. acht	6. eins	8. drei	10. zehn	12. neun

A. 4 • B. 11 • C. 2 • D. 6 • E. 8 • F. 5 • G. 1 • H. 9 • I. 12 • J. 7 • K. 10 • L. 3

7 Hör dir die Sätze an und lies sie mit. Ergänze sie dann mit den richtigen Nummern. Schreibe die Lösung ins Heft.

Posłuchaj zdań i przeczytaj je. Następnie uzupełnij zdania właściwymi numerami. Napisz rozwiązanie w zeszyte.

A. Kaffee ist Nummer 1.

E. Marmelade ist Nummer

I. Hotel ist Nummer 2.

B. Computer ist Nummer 12.

F. Volleyball ist Nummer

J. Auto ist Nummer

C. Radio ist Nummer

G. Restaurant ist Nummer

K. Bar ist Nummer

D. Basketball ist Nummer

H. Kakao ist Nummer

L. Musik ist Nummer 5.

8 Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ei	aj	mein
ie	i	wie
tsch	cz	tschüs
au	ał	Klaus
eu	oj	Deutschland
ch (miękkie)	podobne do ś	ich
sch	sz	Warschau

- ✓ Umiem się przywitać, pożegnać i podać swoje dane osobowe.
- ✓ Potrafię liczyć do 12.

Grüezi! Grüß Gott!

- 9 **1** Lies die Sätze des Dialogs und bring sie in die richtige Reihenfolge. Schreibe die Lösung ins Heft und kontrolliere sie dann mithilfe der Aufnahme.

Przeczytaj zdania dialogu i uporządkuj ich kolejność. Napisz rozwiązanie w zeszycie i sprawdź je z nagraniem

A. Grüß Gott! Wie heißt ihr?	E. Servus!
B. Wir wohnen in Bern. Tschüs!	F. Wir kommen aus Österreich. Wir wohnen in Wien. Und wo wohnt ihr?
C. Grüezi! Wir heißen Andreas und Marika. Und ihr?	G. Wir kommen aus der Schweiz. Und woher kommt ihr?
D. Wir heißen Alex und Linda. Woher kommt ihr?	

- 2** Lies den Dialog in Aufgabe 1 noch einmal und beende mündlich die Sätze richtig.

Przeczytaj dialog w zadaniu 1. jeszcze raz i dokończ ustnie właściwie zdania.

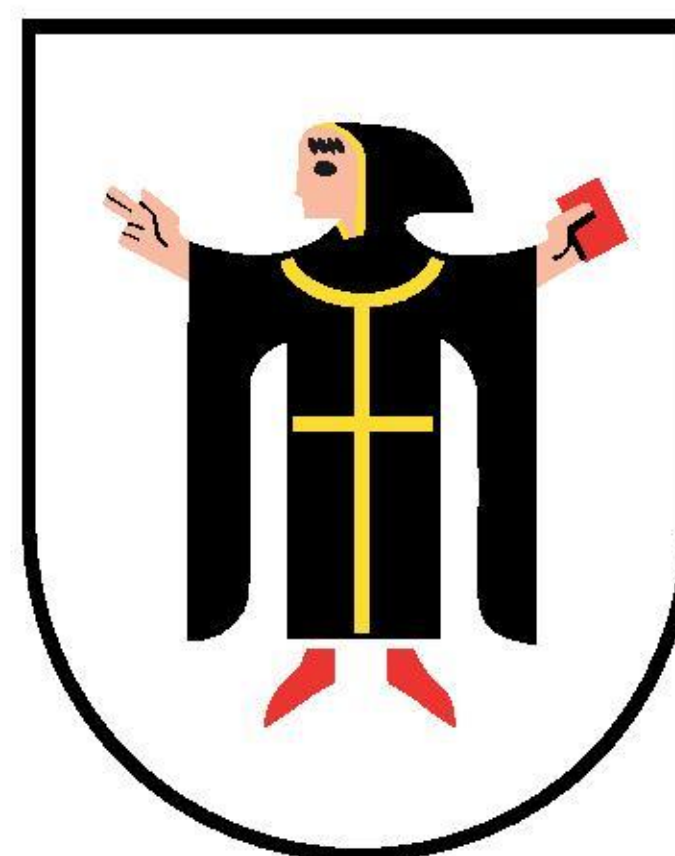
1. Andreas und Marika kommen aus	A. der Schweiz	B. Österreich
2. Alex und Linda wohnen in	A. Bern	B. Wien
3. Andreas und Marika sagen:	A. „Grüezi!“	B. „Grüß Gott!“

- 3** Lies den Text mit den richtigen Verbformen. Verwende dabei die Grammatikregeln unten und auf der nächsten Seite.

Przeczytaj tekst z właściwymi formami czasowników. Wykorzystaj przy tym reguły gramatyczne zamieszczone poniżej i na następnej stronie.

Grüß Gott! Wir **heißen** / **heiße** Angela und Heike.
Wir **kommt** / **kommen** aus Deutschland.
Angela und ich **wohne** / **wohnen** in München.
Und woher **kommen** / **kommt** ihr?
Wo **wohnt** / **wohnen** ihr?

G1

Czasowniki w języku niemieckim odmieniasz w czasie teraźniejszym *Präsens* przez osoby zastępując końcówkę bezokolicznika -en tak, żeby pasowała do osoby, o której mówisz.

	lp.	lm.
kommen - pochodzić	ich komme du kommst er / sie / es kommt	wir kommen ihr kommt sie / Sie* kommen *forma grzecznościowa

G2

W czasownikach, których temat kończy się na -s, -ß, -x lub -z, dodajesz w 2. os. liczby pojedynczej końcówkę -t. W ten sposób unikasz trudnej do wypowiedzenia zbitki głosek.

	Ip.	Im.
heißen - nazywać się	ich heiße	wir heißen
	du heißt	ihr heißt
	er / sie / es heißt	sie / Sie* heißen
		* forma grzecznościowa

4

Lies die Fragen und die Antworten. Sag, welche Antworten richtig sind.

Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Powiedz, które odpowiedzi są właściwe.

1. Wie heißt ihr?	2. Wo wohnt er?	3. Woher kommt sie?
A. Wir heißen Katrin und Karin.	A. Sie wohnt in Berlin.	A. Sie kommt aus Polen.
B. Ich heiße Katrin.	B. Peter wohnt in Berlin.	B. Sie kommen aus Polen.

5

Schreibe die Sätze mit den richtigen Verbformen ins Heft.

Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasowników.

- Wir ... aus Polen. Und woher ... ihr? (kommen, kommen)
- Ich ... in Wien und er ... in Hamburg. (wohnen, wohnen)
- Wie ... dein Freund? (heißen)
- Peter und Susi ... in Berlin. (wohnen)
- Woher ... du? (kommen)
- Wo ... ihr? (wohnen)
- Andreas und Marika ... aus der Schweiz. (kommen)
- Mein Freund ... in Wien. (wohnen)

6

Arbeitet zu zweit. Lest die Dialoge. Bildet dann Dialoge wie in den Beispielen (A-B). Verwendet dabei die angegebenen Informationen.

Pracujcie w parach. Przeczytajcie dialogi. Następnie utwórzcie dialogi jak w przykładach (A-B). Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

A.

- ▶ Woher kommt ihr?
- Wir kommen aus Polen. Und ihr?
- ▶ Wir kommen aus Deutschland.

B.

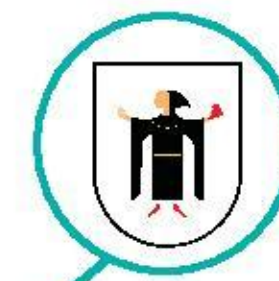
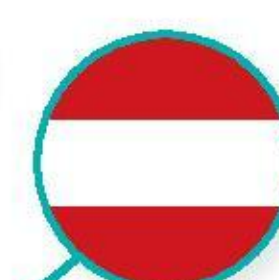
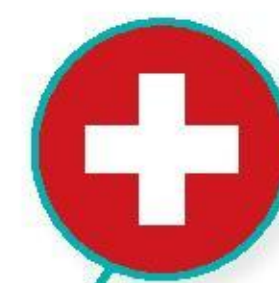
- ▶ Wo wohnst du?
- Ich wohne in Vaduz. Und du?
- ▶ Ich wohne in Warschau.

1.

- ▶ kommen / woher / ihr?
- kommen / wir / Ihr?
- ▶ kommen / wir /

2.

- ▶ wohnen / wo / du?
- wohnen / ich / du?
- ▶ wohnen / ich /

7

Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die richtigen Informationen.

Popatrz na zdjęcie na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj właściwe informacje.

1. A. Sie heißt Katrin.	2. A. Er kommt aus Polen.	3. A. Er wohnt in München.
B. Sie heißt Klaus.	B. Sie kommt aus Deutschland.	B. Sie wohnt in München.

- ✓ Znam powitania typowe dla krajów niemieckojęzycznych.
- ✓ Podaję miejsca zamieszkania i pochodzenie moich znajomych.

L3

Ich und meine Clique

1 Schreibe die Zahlen von 13 bis 19 wie in den Beispielen ins Heft.

Napisz w zeszycie liczby od 13 do 19 jak w przykładach.

13 - drei + zehn = dreizehn

14 - ...

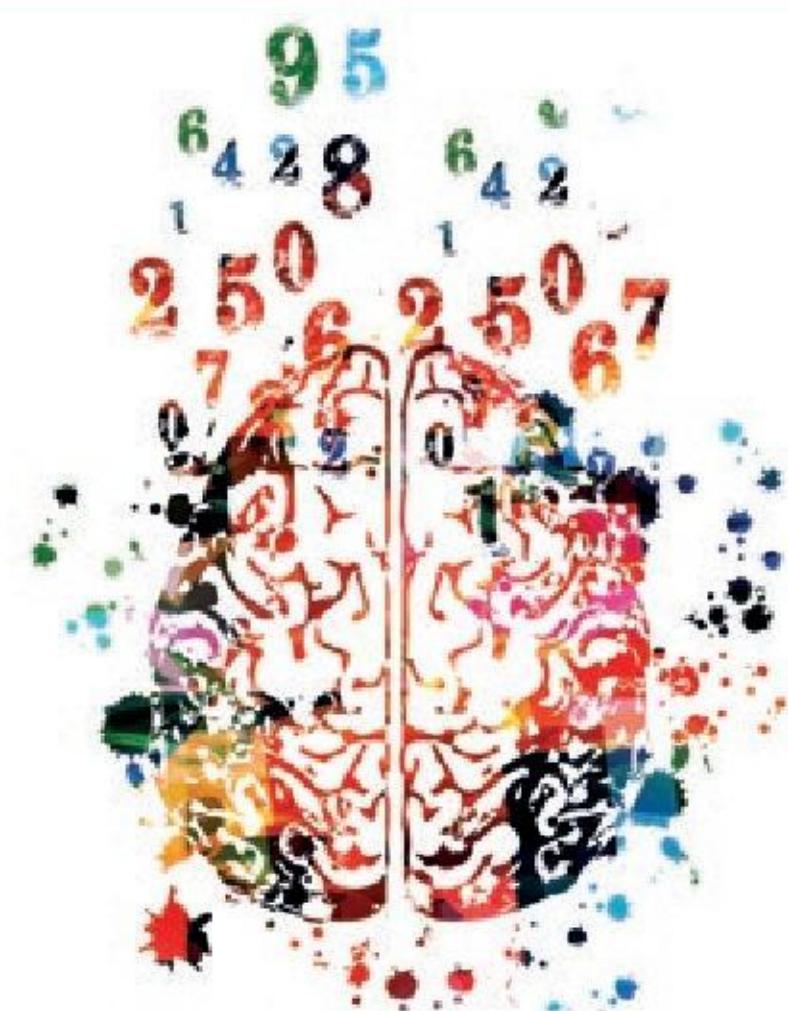
15 - ...

16 - sechs + zehn = sechzehn

17 - sieben + zehn = siebzehn

18 - ...

19 - ...

10 2 Hör zu und schreibe die gehörten Zahlen (in Ziffern) ins Heft.

Posłuchaj i napisz w zeszycie usłyszane liczby (cyframi).

A. ...

B. ...

C. ...

D. ...

E. ...

F. ...

G. ...

11 3 Die Zahlen von 20 bis 100. Hör zu und schreibe die Zahlen (in Wörtern) in der richtigen Reihenfolge ins Heft.

Liczby od 20 do 100. Posłuchaj i napisz w zeszycie liczby (słowami) we właściwej kolejności.

hundert • achtzig • zwanzig • vierzig • siebzig • dreißig • fünfzig • sechzig • neunzig

1. ...

2. ...

3. ...

4. ...

5. ...

6. ...

7. ...

8. ...

9. ...

4 Lies die Grammatikregel unten und schreibe die Zahlen wie in den Beispielen ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej i napisz w zeszycie liczby jak w przykładach.

G6

Liczebniki powyżej 20 tworzysz w następujący sposób: **jedności** + **und** + **dziesiątki**.

Wszystko piszesz łącznie, np.: 27 - **dwadzieścia** **siedem** - **siebenundzwanzig**.

Pamiętaj, że w liczebnikach złożonych powyżej 20 cyfra 1 - **eins** traci literę -s, np.: 71 - **einundsiebzig**.

23 - drei + und + zwanzig = dreiundzwanzig

34 - ...

45 - ...

52 - ...

68 - acht + und + sechzig = achtundsechzig

71 - eins + und + siebzig = einundsiebzig

87 - ...

96 - ...

12 5 Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Sag, wie alt Markus und Paul sind. Lies dann die Grammatikregel unten.

Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Powiedz, ile lat mają Markus i Paul. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

▶ Hi! Ich **bin** Paul. Und wie **ist** dein Name?

▶ Hallo, Paul! Ich heiße Markus. Ich **bin** zwanzig Jahre alt.
Wie alt **bist du**?

▶ Ich **bin** fünfzehn.

1. Markus **ist** ... Jahre alt.

A. 12 B. 20

2. Paul **ist** ...

A. 15 B. 25

G3

W języku niemieckim przy podawaniu wieku stosujesz czasownik **sein** - **być**.

Pytanie o wiek *Wie alt bist du?* tłumaczysz: Ile masz lat?

Natomiast odpowiedź *Ich bin dreizehn Jahre alt.* / *Ich bin dreizehn.* tłumaczysz: Mam 13 lat.

6 Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie in Aufgabe 5.

Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w zadaniu 5.

1. ► ich, Lisa / dein Name?

■ ich, Anke / ich, 16 Jahre alt / wie alt, du?

► ich, 22

2. ► ich, Peter / dein Name?

■ ich, Frank / ich, 17 Jahre alt / wie alt, du?

► ich, 24

7 Sieh dir die Fotos an und lies die Texte. Ordne dann mündlich den Texten die richtigen Namen zu. Ein Foto passt nicht.

Popatrz na zdjęcia i przeczytaj teksty. Następnie przyporządkuj ustnie tekstom właściwe imiona. Jedno zdjęcie zostało podane dodatkowo.

Simone

Sven

Katrin

Marek

1. Hallo! Ich heiße Ich komme aus Österreich und wohne in Linz. Mein Hobby ist Musik. Ich bin 20.
2. Guten Tag! Mein Name ist Ich komme aus Polen, aber ich wohne in Berlin. Mein Hobby ist Computer. Ich bin 24 Jahre alt.
3. Und ich bin Ich wohne in Hamburg. Mein Hobby ist Fußball. Ich bin 14. Und was ist dein Hobby?

8 Lies die Fragen 1-5 und die Antworten A-G. Ordne dann den Fragen die richtigen Antworten zu. Zu zwei Fragen passen zwei Antworten. Schreibe die Lösung ins Heft.

Przeczytaj pytania 1-5 i odpowiedzi A-G. Następnie przyporządkuj pytaniom właściwe odpowiedzi. Do dwóch pytań pasują dwie odpowiedzi. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

1. Woher bist du?
2. Wo wohnst du?
3. Wie alt bist du?
4. Was ist dein Hobby?
5. Wie heißt du?

- A. Mein Hobby ist Sport.
- B. Ich bin siebzehn.
- C. Ich bin aus Polen.
- D. Mein Name ist Marek.
- E. Ich komme aus Österreich.
- F. Ich heiße Katrin.
- G. Ich wohne in Wien.

- ✓ Umiem zapytać o wiek i go podać.
- ✓ Umiem udzielić informacji o pochodzeniu, miejscu zamieszkania, hobby i wieku.

L4

Das ist meine Familie

13

1

Hör zu und sprich nach.*Posłuchaj i powtórz.*

- » der Vater • der Großvater • der Opa • der Onkel • der Sohn • der Bruder • der Cousin • der Enkel • der Mann
- » die Großmutter • die Tante • die Mutter • die Schwester • die Enkelin • die Tochter • die Cousine • die Oma • die Frau
- » das Kind
- » die Eltern • die Großeltern • die Geschwister • die Kinder • die Enkelkinder

2

Ordne mündlich den Familienmitgliedern die Wörter aus Aufgabe 1 wie im Beispiel zu.*Przyporządkuj ustnie podanym nazwom członków rodziny wyrazy z zadania 1. jak w przykładzie.*

1. der Opa - die Oma	3. der Onkel - ...	5. der Bruder - ...	7. der Großvater - ...
2. der Vater - ...	4. der Sohn - ...	6. der Cousin - ...	8. der Enkel - ...

G5

der, die, das, die (Im.) - to rodzajniki określone informujące Cię o rodzaju rzeczownika
 der - rodzaj męski, die - rodzaj żeński, das - rodzaj nijaki, die - liczba mnoga

14

3

Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Sag, welche Familienmitglieder im Dialog vorkommen. Lies dann die Konjugation von "sein" unten.*Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Powiedz, o których członkach rodziny jest w nim mowa. Następnie przeczytaj odmianę czasownika "sein" zamieszczoną poniżej.*

der Vater • der Großvater • der Bruder • die Schwester • der Onkel • die Tante • der Cousin • der Opa

- Andreas, wer ist das?
- Das sind mein Opa, mein Onkel, mein Cousin und mein Bruder.
- Und das Kind hier?
- Das bin ich.
- Oh, super! Wo seid ihr?
- Wir sind in Tirol.

G3

Czasownik sein w czasie teraźniejszym Präsens ma następujące formy:

	lp.	Im.
sein - być	ich bin	wir sind
	du bist	ihr seid
	er / sie / es ist	sie / Sie* sind
		* forma grzecznościowa

4

Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „sein“ ins Heft.*Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „sein“.*

1. Wir ... 13 Jahre alt. Und wie alt ... ihr?	3. Klaus ... mein Bruder.
2. Wer ... das? - Das ... meine Eltern.	4. Ich ... 14. Und wie alt ... du?

- 15 **5** Sieh dir die Fotos an. Hör dir dann die Texte an und ordne mündlich den Texten die Fotos zu. Schreibe die Lösung ins Heft.
Popatrz na zdjęcia. Następnie posłuchaj tekstów i przyporządkuj im ustnie właściwe zdjęcia. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

Text A ... Text B ... Text C ... Text D ...

- 15 **6** Hör dir die Texte aus Aufgabe 5 noch einmal an und ordne mündlich den Namen die richtigen Informationen zu. Eine Information passt nicht.
Posłuchaj tekstów z zadania 5. jeszcze raz i przyporządkuj ustnie imionom właściwe informacje. Jedna informacja nie pasuje do żadnego imienia.

A. Maria

B. Frank

1. kommt aus Österreich.

C. Lena

2. surft im Internet.

mögen - lubić
 ich mag - lubię
 er / sie mag - on / ona lubi

D. Indira

3. ist ein Fußballfan.

4. mag Fotos.

5. mag Musikfilme.

- 16 **7** Internationalismen. Hör zu und sprich nach. Ordne dann den Verben die richtigen Wörter zu und schreibe die Lösung ins Heft.
Internacjonalizmy. Posłuchaj i powtórz. Następnie przyporządkuj czasownikom właściwe wyrazy i napisz rozwiązanie w zeszycie.

A. Rockmusik • B. Popmusik • C. Basketball • D. Pizza • E. Marmelade • F. Kakao • G. Volleyball • H. Radio • I. Tennis • J. Schokolade • K. Kaffee • L. Hamburger • M. Jazz • N. Tee

1. hören: Rockmusik, ... , ... , ...

3. trinken: Kaffee, ... , ... , ...

2. essen: Schokolade, ... , ... , ...

4. spielen: Volleyball, ... , ... , ...

hören - słuchać
 essen - jeść
 trinken - pić
 spielen - grać
 gern - chętnie

- 8** Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Vergesst die Begrüßungs- und Abschiedsformeln nicht.

*Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.
 Nie zapomnijcie o powitaniu i pożegnaniu.*

- ▶ Wie heißt dein Vater / deine Mutter / ... ? ■ Mein Vater / Mein Mutter heißt
- ▶ Was trinkt er / sie gern? ■ Er / Sie trinkt gern
- ▶ Was essen deine Mutter und dein Vater gern? ■ Meine Mutter und mein Vater essen gern
- ▶ Was mag er / sie? ■ Er / Sie mag

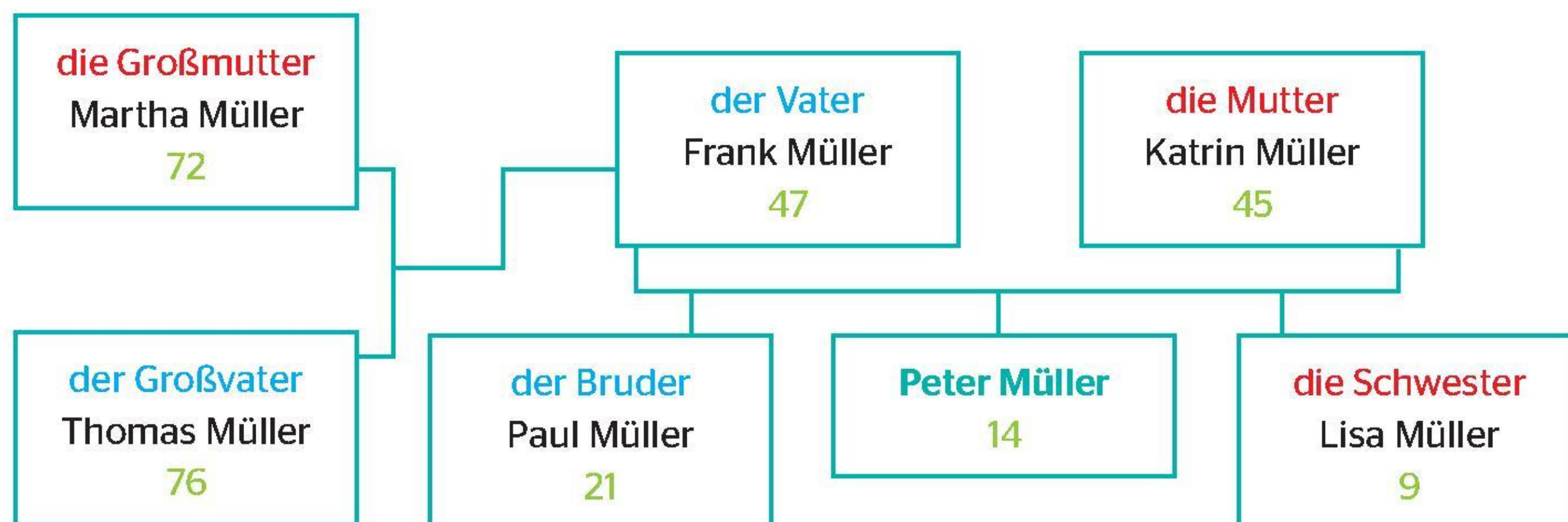
- ✓ Znam nazwy członków rodziny.
- ✓ Potrafię prowadzić rozmowę z kolegą/koleżanką o rodzinie.

L5

Familien in Deutschland

1 Sieh dir den Stammbaum von Peters Familie an. Ergänze dann mündlich die Sätze.

Obejrzyj drzewo genealogiczne rodziny Petera. Następnie uzupełnij ustnie zdania.

Peter Müller: Mein Bruder heißt Er ist ... Jahre alt. Meine ... heißt Katrin. Sie ist ... Jahre alt.

Katrin Müller: Meine Kinder heißen Peter, ... und Lisa. Peter ist ... Jahre alt, ... ist ... Jahre alt und Lisa ist

Thomas Müller: Mein Sohn heißt Er ist ... Jahre alt. Meine Enkelin heißt Sie ist ... Jahre alt.

17 2 Hör dir die Fragen an und lies sie mit. Ordne mündlich den Fragen die richtigen Antworten zu.

Posłuchaj pytań i przeczytaj je. Przyporządkuj ustnie pytaniom właściwe odpowiedzi.

1. Wie heißt deine Tante?	A. Meine Eltern sind vierzig.
2. Wie alt ist dein Vater?	B. Meine Tante heißt Heike.
3. Wie alt sind deine Eltern?	C. Mein Onkel wohnt in Wien.
4. Wo wohnt dein Onkel?	D. Mein Vater ist fünfzig.

3 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. ► Wie heißt dein Vater / deine Mutter?
■ Mein Vater / Meine Mutter heißt	3. ► Wo wohnt dein Opa / deine Oma?
■ Mein Opa / Meine Oma wohnt in
2. ► Wie alt ist dein Bruder / deine Schwester?
■ Mein Bruder / Meine Schwester ist ... Jahre alt.	4. ► Wie heißen deine Eltern/ deine Großeltern?
■ Meine Eltern / Meine Großeltern heißen

4 Lies die Grammatikregel unten. Übersetze dann die Wendungen ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Następnie przetłumacz wyrażenia na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. moja ciocia 2. twoja siostra 3. moje dziecko 4. mój syn 5. twoja żona 6. moje dzieci

G5

Rodzajnik określony, zaimki dzierżawcze *mein / meine, dein / deine* w mianowniku

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) Nominativ (wer? was?)	der mein dein	die meine deine	das mein dein	die meine deine

5 Was sagt Peter Müller? Verwende dabei die Informationen aus Aufgabe 1. Schreibe die Fragen mit den richtigen Antworten ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.

Co mówi Peter Müller? Wykorzystaj informacje z zadania 1. Napisz w zeszycie pytania z właściwymi odpowiedziami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

A. **Nein**, er ist siebenundvierzig. • B. **Ja**, sie heißt Katrin. • C. **Ja**, sie ist neun. • D. **Nein**, er heißt Thomas.

1. Peter, **heißt** dein Opa Frank?
2. Peter, **ist** deine Schwester neun?
3. Peter, **heißt** deine Mutter Katrin?
4. Peter, **ist** dein Vater fünfundvierzig?

G7

Pytania rozstrzygające

1 2 Bist du 14? - **Nein**, ich bin nicht 14.
1 2 Kommt ihr aus Polen? - **Ja**, wir kommen aus Polen.

6 Lies die Fragen und die Antworten. Sag, welche Antworten richtig sind.

Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Powiedz, które odpowiedzi są właściwe.

1. Kommt ihr aus Österreich?
A. Wir kommen aus Österreich.
B. Ja, wir kommen aus Österreich.
2. Wo wohnt ihr?
A. Wir wohnen in Warschau.
B. Ja, wir wohnen in Warschau.
3. Heißt ihr Anita und Antje?
A. Wir heißen Anita und Antje.
B. Nein, wir heißen Karin und Katja.
4. Bist du dreizehn?
A. Ja, ich bin vierzehn.
B. Nein, ich bin vierzehn.
5. Wie alt bist du?
A. Ich bin dreizehn.
B. Ja, ich bin dreizehn.

7 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

- ▶ Kommst du aus Deutschland?
- Ja, ich komme aus / Nein, ich komme nicht aus Ich komme aus
- ▶ Wohnst du in Wien?
- Ja, ich wohne in / Nein, ich wohne nicht in Ich wohne in
- ▶ Spielst du gern Basketball?
- Ja, ich spiele gern / Nein, ich spiele nicht gern Ich spiele gern
- ▶ Bist du vierzehn?
- Ja, ich bin / Nein, ich bin nicht Ich bin
- ▶ Kommen deine Großeltern aus Polen?
- Ja, meine Großeltern kommen aus / Nein, meine Großeltern kommen nicht aus Sie kommen aus
- ▶ Ist dein Vater fünfundvierzig Jahre alt?
- Ja, mein Vater ist / Nein, mein Vater ist nicht Er ist
- ▶ Ist deine Mutter fünfzig Jahre alt?
- Ja, meine Mutter ist / Nein, meine Mutter ist nicht Sie ist

- ✓ Potrafię opowiedzieć o rodzinie na podstawie drzewa genealogicznego.
- ✓ Umiem tworzyć pytania rozstrzygające.
- ✓ Potrafię stosować zaimki dzierżawcze *mein / meine* oraz *dein / deine*.

L6

Was ist er von Beruf?

das Model - model/
modelka (Osoba, która
prezentuje ubrania na
pokazach mody).

- 18** **1** **Berufsbezeichnungen. Hör zu und sprich nach.**
Nazwy zawodów. Posłuchaj i powtórz.

der Architekt • der Arzt • der Busfahrer • der Computergrafiker • der Koch • der Lehrer • **das Model** •
der Programmierer • der Tierarzt

- 2** **Bilde die femininen Formen der Berufsbezeichnungen aus Aufgabe 1 und schreibe sie ins Heft.**
Utwórz żeńskie formy nazw zawodów z zadania 1. i napisz je w zeszyty.

1. der Architekt - **die Architektin** 2. der Koch - **die Köchin** 3. der Arzt - **die Ärztin**

- 3** **Ordne den Fotos die richtigen Berufsbezeichnungen zu. Arbeitet dann zu zweit. Fragt und antwortet.**
Przyporządkuj zdjęciom właściwe nazwy zawodów. Następnie pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

A. der Busfahrer / **die Busfahrerin** • B. der Architekt / **die Architektin** • C. **das Model** •
D. der Koch / **die Köchin** • E. der Tierarzt / **die Tierärztin**

- Was ist die Frau auf dem Foto 1 von Beruf? ► Was ist der Mann auf dem Foto ... von Beruf?
■ Die Frau auf dem Foto 1 / Sie ist ... (von Beruf). ■ Der Mann auf dem Foto ... / Er ist ... (von Beruf).

- 4** **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

- Was ist dein Vater von Beruf?
■ Mein Vater ist Arzt von Beruf.

1. **twoja ciocia - lekarka** 3. **twoja mama - nauczycielka** 5. **twoja siostra - graficzka**
2. **twój brat - programista** 4. **twój dziadek - kierowca autobusu** **komputerowa**

- + 19** **5** **Lies den Blogbeitrag von Paula und die Sätze 1-4. Sag, welche Informationen richtig sind.**
Przeczytaj wpis na blogu Pauli i zdania 1-4. Powiedz, które informacje są prawdziwe.

Mein Blog

Paula

#familie #berufe #hobbys

Sonntag, 20.00 Uhr

Ich bin noch Schülerin. Das ist meine Familie: meine Eltern, mein Bruder und ich. Und meine Großeltern. Meine Mutter ist Lehrerin von Beruf und mein Vater ist Arzt. Mein Bruder Max ist Medizinstudent. Meine Großeltern sind Rentner. Meine Mutter hört gern Musik. Mein Vater ist ein Autofan. Und mein Bruder spielt gern Volleyball. Ich spiele auch gern Volleyball und Tennis.

1. Die Großmutter von Paula ist Lehrerin von Beruf. 3. Max ist Student.
2. Der Vater von Paula ist Rentner. 4. Paula und Max spielen gern Volleyball.

- 6** Wer mag was? Lies den Blogeintrag von Paula in Aufgabe 5 noch einmal und ergänze die Sätze mit den richtigen Informationen. Eine Information passt nicht. Lies dann die Konjugation von „mögen“.
Kto co lubi? Przeczytaj wpis na blogu Pauli w zadaniu 5. jeszcze raz i uzupełnij zdania właściwymi informacjami. Jedna informacja nie pasuje do żadnego zdania. Następnie przeczytaj odmianę czasownika „mögen“.

A. Der Großvater • B. Die Mutter • C. Der Vater • D. Paula • E. Paula und Max

1. ... mag Autos.
2. ... mag Musik.
3. ... mögen Volleyball.
4. ... mag Tennis.

G4

Czasownik *mögen* odmieniasz trochę inaczej niż większość czasowników – czyli nieregularnie. Zauważ coś ciekawego: 1. i 3. os. liczby pojedynczej mają taką samą formę – **mag**.

	Ip.	Im.
mögen - lubić	ich mag	wir mögen
	du mag st	ihr mögt
	er / sie / es mag	sie / Sie* mögen
		* forma grzecznościowa

- 7** Ordne mündlich den Fragen die Antworten zu.
Przyporządkuj ustnie pytaniom właściwe odpowiedzi.

1. Was mögt ihr?
 2. Mag er Sport?
 3. Was magst du?
 4. Mögen Susi und Klaus Sport?
- A. Ich mag Popmusik.
 - B. Ja, sie mögen Tennis.
 - C. Wir mögen Autos.
 - D. Ja, er mag Volleyball.

- 8** Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

- Was magst du? 1. ► ihr 2. ► deine Eltern
 ■ Ich mag Handball. ■ ... ■ ...

- 9** Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.
Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. Lubię koszykówkę.
2. (My) lubimy muzykę.
3. Czy lubisz samochody?
4. Peter lubi sport.

- ✓ Znam nazwy zawodów.
- ✓ Potrafię odmienić czasownik *mögen*.

Aktivwörterbuch

+ 1

DANE OSOBOWE

Ich heiße ... Nazywam się ...
Ich bin aus ... Jestem z ...
Ich komme aus ... Pochodzę z ...
Ich wohne in ... Mieszkam w ...
Ich bin 12 Jahre alt. Mam 12 lat.
Wie heißt du? Jak się nazywasz?

+ 2

FORMY
POWITANIA

Guten Morgen! Dzień dobry! (rano do ok. 10.00)
Guten Tag! Dzień dobry!
Guten Abend! Dobry wieczór!
Grüezi! Dzień dobry! (używane na powitanie w Szwajcarii)
Grüß Gott! Szczęść Boże! (używane na powitanie w południowych Niemczech i Austrii)

+ 3

FORMY
POŻEGNANIA

Auf Wiedersehen! Do widzenia!
Gute Nacht! Dobranoc!
Tschüs! Cześć! (na pożegnanie)
Servus! Servus! (używane na pożegnanie w południowych Niemczech i Austrii – jeśli się jest ze sobą na ty)

+ 4

RODZINA

der Bruder brat
der Cousin kuzyn
die Cousine kuzynka
die Eltern rodzice
der Enkel wnuczek
die Enkelin wnuczka
die Enkelkinder wnuki
die Familie rodzina
die Frau żona, kobieta, pani
die Geschwister rodzeństwo
die Großeltern dziadkowie
die Großmutter = **die Oma** babcia
der Großvater = **der Opa** dziadek
das Kind, dziecko; **die Kinder** dzieci

+ 5

ZAWODY

der Architekt architekt
die Architektin architektka
der Arzt lekarz
die Ärztin lekarka
der Busfahrer kierowca autobusu
die Busfahrerin pani kierowca autobusu
der Computergrafiker grafik komputerowy
die Computergrafikerin graficzka komputerowa
der Koch kucharz
die Köchin kucharka
der Lehrer nauczyciel
die Lehrerin nauczycielka

Wie ist dein Name?

Jak się nazywasz? / Jak masz na imię?

Mein Name ist ... Nazywam się / Na imię mam ...

Woher bist du? Skąd jesteś?

Woher kommst du? Skąd pochodzisz?

Wo wohnst du? Gdzie mieszkasz?

Wie alt bist du? Ile masz lat?

Hallo! Cześć! (na powitanie)

Servus! Servus! (używane na powitanie w południowych Niemczech i Austrii – jeśli się jest ze sobą na ty)

Grüezi!

der Mann mężczyzna, mąż

die Mutter mama

der Onkel wujek

die Schwester siostra

der Sohn syn

die Tante ciocia

die Tochter córka

der Vater tata

Claudia ist die Tante von Julia.

Claudia jest ciocią Julii.

der Medizinstudent student medycyny

das Model model/modelka

der Programmierer programista

die Programmiererin programistka

der Rentner rencista/emeryt

der Schüler uczeń

die Schülerin uczennica

der Tierarzt weterynarz

die Tierärztin kobieta weterynarz

Was ist er von Beruf? Kim on jest z zawodu?

Er ist Lehrer (von Beruf).

On jest nauczycielem (z zawodu).

HOBBY

Basketball spielen grać w koszykówkę
Fußball spielen grać w piłkę nożną
Handball spielen grać w piłkę ręczną
Volleyball spielen grać w siatkówkę
Ich spiele gern Basketball. Chętnie gram w koszykówkę.
Ich spiele gern Fußball. Chętnie gram w piłkę nożną.
Ich spiele gern Handball. Chętnie gram w piłkę ręczną.
Ich spiele gern Tennis. Chętnie gram w tenisa..
Ich spiele gern Volleyball. Chętnie gram w siatkówkę.

ein Autofan sein być fanem motoryzacji
ein Fußballfan sein być fanem piłki nożnej
Musik / Radio hören słuchać muzyki/radia
Autos / Kino / Musikfilme / Sport mögen lubić samochody/kino/filmy muzyczne/sport
Was ist dein Hobby? Jakie masz hobby?
Mein Hobby ist Computer. Moim hobby jest komputer.
Mein Hobby ist Tennis. Moim hobby jest tenis.

INTERNACJONALIZMY

der Computer komputer
der Hamburger hamburger
das Hobby hobby
das Internet Internet
der Kaffee kawa
der Kakao kakao
das Karate karate
die Marmelade marmolada
die Musik muzyka

die Pizza pizza
die Popmusik muzyka pop
das Radio radio
die Rockmusik muzyka rockowa
die Schokolade czekolada
der Sport sport
der Tee herbata
das Tennis tenis

Grammatik FIT

G1

Odmiana czasowników regularnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

Czasowniki w języku niemieckim odmieniasz w czasie teraźniejszym *Präsens* przez osoby, zastępując końcówkę bezokolicznika **-en** tak, żeby pasowała do osoby, o której mówisz:

	Ip.	Im.
	ich (ja) -e	wir (my) -en
	du (ty) -st	ihr (wy) -t
	er (on) -t / sie (ona) -t / es (ono) -t	sie (oni, one) -en
		Sie* (pan, pani, państwo) -en
		<i>* forma grzecznościowa</i>
wohnen - mieszkać	Ip.	Im.
	ich wohne	wir wohnen
	du wohnst	ihr wohnt
	er / sie / es wohnt	sie / Sie* wohnen
		<i>* forma grzecznościowa</i>

G2

Odmiana czasownika *heißen* w czasie teraźniejszym *Präsens*

W czasownikach, których temat kończy się na **-s**, **-ß**, **-x** lub **-z**, np. **heißen**, dodajesz w 2. os. liczby pojedynczej końcówkę **-t**, np. **du heißt**. W ten sposób unikasz trudnej do wypowiedzenia zbitki głosek.

	Ip.	Im.
heißen - nazywać się	ich heiße	wir heißen
	du heißt	ihr heißt
	er / sie / es heißt	sie / Sie* heißen
		<i>* forma grzecznościowa</i>

G3 Odmiana czasownika *sein* w czasie teraźniejszym *Präsens*

W języku niemieckim przy podawaniu wieku stosujesz czasownik *sein* - **być**.

Pytanie o wiek *Wie alt bist du?* tłumaczysz: Ile masz lat?

Natomiast odpowiedź *Ich bin dreizehn Jahre alt.* / Ich bin dreizehn. tłumaczysz: Mam 13 lat.

	lp.	lm.
sein - być	ich bin	wir sind
	du bist	ihr seid
	er / sie / es ist	sie / Sie* sind
		* forma grzecznościowa

G4 Odmiana czasownika *mögen* w czasie teraźniejszym *Präsens*.

Czasownik **mögen** odmieniasz trochę inaczej niż większość czasowników - czyli nieregularnie. Zauważ coś ciekawego: 1. i 3. os. liczby pojedynczej mają taką samą formę - **mag**.

	lp.	lm.
mögen - lubić	ich mag	wir mögen
	du magst	ihr mögt
	er / sie / es mag	sie / Sie* mögen
		* forma grzecznościowa

G5 Rodzajnik określony, zaimki dzierżawcze *mein / meine, dein / deine* w mianowniku

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) Nominativ (wer? was?)	der mein dein	die meine deine	das mein dein	die meine deine

Rzeczowników w języku niemieckim używasz z rodzajnikami.

G6 Liczebniki główne

0 - null	7 - sieben	14 - vierzehn	30 - dreißig
1 - eins	8 - acht	15 - fünfzehn	40 - vierzig
2 - zwei	9 - neun	16 - sechzehn	50 - fünfzig
3 - drei	10 - zehn	17 - siebzehn	60 - sechzig
4 - vier	11 - elf	18 - achtzehn	70 - siebzig
5 - fünf	12 - zwölf	19 - neunzehn	80 - achtzig
6 - sechs	13 - dreizehn	20 - zwanzig	90 - neunzig
			100 - (ein)hundert

G7 Pytania rozstrzygające

¹Bist ²du 14? - Nein, ¹ich ²bin nicht 14.

¹Kommt ²ihr aus Polen? - Ja, ¹wir ²kommen aus Polen.

W zdaniu pytającym rozstrzygającym czasownik w formie osobowej występuje na pierwszym miejscu. Na drugim miejscu znajduje się podmiot. Na pytania rozstrzygające odpowiadasz twierdząco *ja* (tak) lub przecząco *nein* (nie). W języku polskim pytania rozstrzygające zaczynają się od słowa **czy**, które w przypadku tego typu pytań nie ma swojego odpowiednika w języku niemieckim.

K2

Deutsche Schule

W rozdziale 2. nauczę się:

- nazywać pomieszczenia szkolne
- informować, co robię w poszczególnych pomieszczeniach szkolnych
- nazywać dni tygodnia
- wyrażać opinię o przedmiotach szkolnych
- nazywać przybory szkolne
- opisywać charakter
- używać rodzajników nieokreślonych w mianowniku i bierniku
- stosować przeczenie *kein / keine* w mianowniku i bierniku

- stosować zaimki dzierżawcze *ihr / sein / unser / euer* w mianowniku
- odmieniać czasownik *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.
- odmieniać czasownik *finden* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.
- tworzyć rzeczowniki złożone

oraz poznam:

- system oceniania w niemieckich szkołach
- wybrane imprezy szkolne
- ciekawą niemiecką szkołę Hundertwasserschule.

L1

Das ist meine Schule!

- 20** **1** Hör dir den Text zweimal an. Bring zuerst die Fotos in die richtige Reihenfolge. Ordne danach den Schulräumen die richtigen Tätigkeiten zu. Eine Tätigkeit passt nicht. Schreibe die Lösung ins Heft. *Posłuchaj dwukrotnie tekstu. Najpierw uporządkuj zdjęcia we właściwej kolejności. Następnie przyporządkuj pomieszczeniom szkolnym właściwe czynności. Jedna nazwa czynności nie pasuje do żadnego pomieszczenia. Napisz rozwiązania w zeszycie.*

a. Gymnastik machen • b. Bücher lesen • c. im Internet surfen • d. Mathe lernen • e. chatten • f. hier sein

- 2** Lies die Fragen und beantworte sie in ganzen Sätzen im Heft. Markiere in den Sätzen das Subjekt und das Prädikat wie im Beispiel und lies dann die Grammatikregel G6 auf Seite 48. *Przeczytaj pytania i odpowiedz na nie całymi zdaniami w zeszycie. Zaznacz w zdaniach podmiot i orzeczenie jak w przykładzie. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną G6 na stronie 48.*

- Was machen die Schüler in der Turnhalle?
■ In der Turnhalle machen die Schüler Gymnastik.
- Was machen die Schüler im Computerraum?
■ Im Computerraum ...
- Was machen die Schüler in der Bibliothek?
■ In der Bibliothek ...
- Was machen die Schüler im Klassenzimmer?
■ Im Klassenzimmer ...

- 21** **3** Hör dir den Text an und lies ihn mit. Sag, welche Schulräume im Text vorkommen. *Posłuchaj tekstu i przeczytaj go. Powiedz, które nazwy pomieszczeń szkolnych, pojawiają się w tekście.*

Das ist eine Schule in Bangladesch. Die Schule heißt „schwimmende Schule“. Die Schüler lernen auf einem Boot. In der Schule ist **ein** Klassenzimmer. Hier ist **eine** Bibliothek. Die Bibliothek ist klein. In der Schule ist auch **ein** Computerraum. Die Schüler surfen im Internet. Hier ist aber **kein** Schülercafé. In der Schule ist **keine** Turnhalle. Hier ist **kein** Lehrerzimmer. Aber die Schüler mögen die Schule.

der Schüler - uczeń
die Schüler - uczniowie
schwimmende Schule -
 pływająca szkoła
 (W Bangladeschu są szkoły na
 łodziach, żeby dzieci mogły
 się uczyć mimo powodzi).
auf einem Boot - na łódce
in der Schule - w szkole
das Schülercafé -
 kawiarenka szkolna

4 Was gibt es und was gibt es nicht in der Schule in Bangladesch? Lies den Text in Aufgabe 3 noch einmal und berichte.

Co jest, a czego nie ma w szkole w Bangladeszu? Przeczytaj tekst w zadaniu 3. jeszcze raz i opowiedz.

In der Schule ist **ein** Klassenzimmer. Hier ist **ein** / **eine**

In der Schule ist **kein** Schülercafé. Hier ist **kein** / **keine**

ein = **kein**
eine = **keine**

Das ist **eine** Bibliothek.

Das ist **keine** Bibliothek.

G4

W języku niemieckim, gdy mówisz o czymś po raz pierwszy, używasz specjalnych słówek przed rzeczownikiem. To są **rodzajniki nieokreślone ein / eine**, np.:

Das ist ein Lehrerzimmer.

Das ist eine Turnhalle.

Z rzeczownikiem, który występuje z rodzajnikiem nieokreślonym, używasz **przeczenia kein / keine**, np.:

Das ist kein Lehrerzimmer.

Das ist keine Turnhalle.

Forma przeczenia jest uzależniona od rodzaju gramatycznego rzeczownika:

der / ein - kein, die / eine - keine, das / ein - kein.

5 Lies die Sätze mit der richtigen Form des Artikels.

Przeczytaj zdania z właściwą formą rodzajnika.

1. Ist das **ein** / **eine** Bibliothek? - Nein, das ist **ein** / **eine** Computerraum.
2. Ist das **ein** / **eine** Turnhalle? - Nein, das ist **ein** / **eine** Klassenzimmer.
3. Ist das **ein** / **eine** Schülercafé? - Nein, das ist **ein** / **eine** Labor.
4. Ist das **ein** / **eine** Lehrerzimmer? - Nein, das **ein** / **eine** Bibliothek.

6 Sieh dir die Fotos an. Bilde dann mündlich Fragen und beantworte sie wie im Beispiel.

Popatrz na zdjęcia. Następnie utwórz ustnie pytania i odpowiedz na nie jak w przykładzie.

► ein Klassenzimmer?

► ein Lehrerzimmer?

► ein Labor?

► eine Bibliothek?

1. ► Ist das ein Klassenzimmer? ■ Nein, das ist kein Klassenzimmer. Das ist ein Schülercafé.

7 Beantworte mündlich die Fragen anhand des Fotos auf der Titelseite des Kapitels.

Odpowiedz ustnie na pytania w oparciu o zdjęcie na stronie tytułowej rozdziału.

1. Ist das eine Turnhalle?

2. Was machen die Schüler hier?

- ✓ Znam nazwy pomieszczeń szkolnych.
- ✓ Umiem stosować przeczenie *kein / keine* z rzeczownikami.

L2

Wie ist dein Stundenplan?

22

1

Hör zu und schreibe die Wochentage in der richtigen Reihenfolge ins Heft.

Posłuchaj nazw dni tygodnia i napisz je we właściwej kolejności w zeszycie.

A. Sonntag • B. Dienstag • C. Donnerstag • D. Freitag • E. Montag • F. Mittwoch • G. Samstag

2

Lies den Stundenplan von Martin und die Sätze 1–6. Sag, welche Sätze richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.

Przeczytaj plan lekcji Martina i zdania 1–6. Powiedz, które zdania są zgodne z jego treścią. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

Stundenplan						
Schule: Schiller-Gymnasium in Köln				Name: Martin Kroos		
	Mo.	Di.	Mi.	Do.	Fr.	Sa.
1.	Biologie	Religion / Ethik	Spanisch	Mathematik	Mathematik	FREI
2.	Mathematik	Sozialkunde	Deutsch	Erdkunde	Spanisch	
3.	Deutsch	Informatik	Kunst	Biologie	Deutsch	
4.	Englisch	Geschichte	Physik	Chemie	Englisch	
5.	Sport	Musik	Englisch	Klassenlehrerstunde	Sport	
6.	Sport	–	–	–	Sport	

- Das ist der Stundenplan von Martin Schiller.
- Martin besucht ein Gymnasium in München.
- Martin hat **am Montag** sechs Stunden.
- Er hat **am Samstag** frei.
- Martin hat vier Stunden Sport.
- Er lernt drei Sprachen: Englisch, Spanisch und Französisch.

Formy skrócone:

Bio - Biologie

Geo - Geografie

Mathe - Mathematik

Reli - Religion

Sozi - Sozialkunde

3

Lies den Stundenplan von Martin in Aufgabe 2 noch einmal und dann die Fragen an Martin. Ordne mündlich den Fragen die richtigen Antworten zu.

Przeczytaj plan lekcji Martina w zadaniu 2. jeszcze, a następnie pytania skierowane do Martina. Przyporządkuj ustnie pytaniom właściwe odpowiedzi.

1. Was hast du am Donnerstag?	A. Wir haben am Mittwoch und am Freitag Spanisch.
2. Hat deine Klasse am Donnerstag Englisch?	B. Nein.
3. Wann habt ihr Spanisch?	C. Ich habe am Donnerstag Mathe, Geo, Bio, Chemie und Klassenlehrerstunde.

G1

Czasownik *haben* odmieniasz w liczbie pojedynczej nieregularnie.

haben - mieć

Ip.

ich habe

du hast

er / sie / es hat

Im.

wir haben

ihr habt

sie / Sie* haben

* forma grzecznościowa

4 Schreibe die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „haben“ ins Heft.
Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasownika „haben”.

1. Wann ... du Bio? - Ich ... am Montag Bio.
2. Wann ... ihr Kunst? - Wir ... am Freitag Kunst.
3. Er ... am Dienstag und am Mittwoch Sport.
4. Susi ... am Donnerstag Physik.
5. Wann ... die Schüler frei? - Sie ... am Samstag frei.

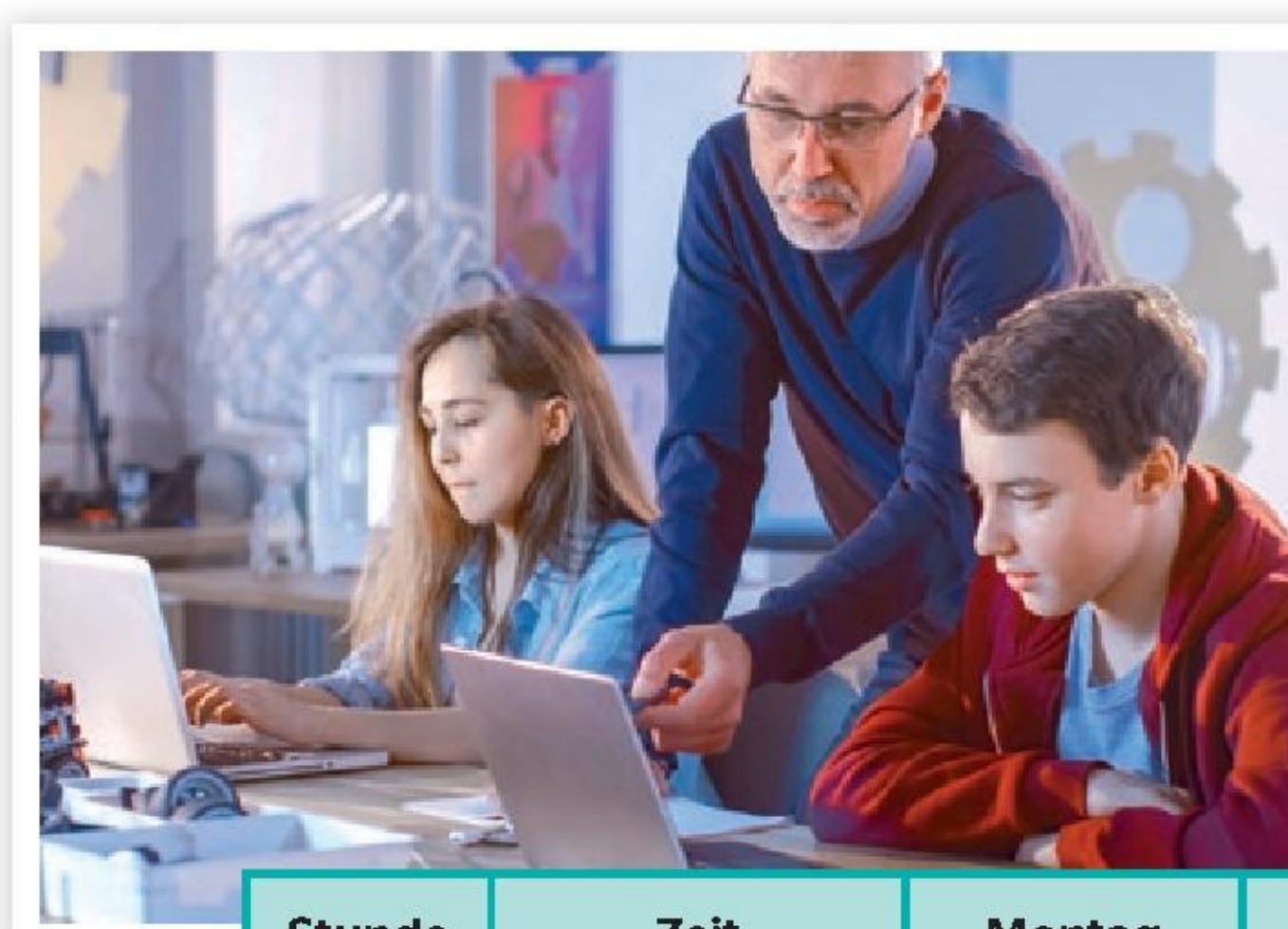
wann? - kiedy?
am Montag - w poniedziałek
Wann haben sie frei? -
Kiedy oni mają wolne?

5 Beantworte mündlich die Fragen.
Odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wann hast du Deutsch? - Ich habe am ... Deutsch.
2. Wann hast du Mathe? - Ich habe am ... Mathe.
3. Wann hast du frei? - Ich habe am ... frei.
4. Hast du am Montag Biologie? - Ja, ich habe am Montag Biologie. / Nein, ich habe am ... Biologie.

6 Sieh dir das Foto und den Stundenplan an. Beantworte dann mündlich die Fragen.
Verwende dabei die entsprechenden Wendungen.
Obejrzyj zdjęcie i plan lekcji. Następnie odpowiedz ustnie na pytania.
Wykorzystaj przy tym odpowiednie zwroty.

- ▶ Wann haben die Schüler Informatik?
- Die Schüler haben am **Montag** / **Dienstag** Informatik.
- ▶ Wo sind die Schüler?
- Die Schüler sind **in der Bibliothek** / **in der Turnhalle** / **im Computerraum** / **im Lehrerzimmer**.
- ▶ Was machen die Schüler?
- Die Schüler ... / Sie ... /
Sie **lesen Bücher in der Bibliothek**. /
Sie **spielen Basketball in der Turnhalle**. /
Sie **surfen im Internet**. / Sie **chatten**.

Stunde	Zeit	Montag	Dienstag
1.	8.15 - 9.00	Informatik	Sozialkunde
2.	9.00 - 9.45	Informatik	Geschichte
-	9.45 - 10.05	Pause	Pause
3.	10.05 - 10.50	Mathe	Englisch
4.	10.50 - 11.35	Mathe	Englisch

23 **7** Mach die Ausspracheübung.
Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
sch	sz	Englisch
th	t (t miękkie, h nieme)	Mathematik, Ethik
ch	ch (ch miękkie, tylna część języka zbliżona do podniebienia)	Chemie
ph	f	Physik

- ✓ Potrafię nazywać dni tygodnia.
- ✓ Potrafię nazywać przedmioty szkolne.

L3

Was ist dein Lieblingsfach?

- 1** Lies die Einträge der Jugendlichen im Internetforum. Wie finden sie die Schulfächer? Berichte wie im Beispiel.

Przeczytaj wpisy nastolatków na forum internetowym. Co sądzą na temat przedmiotów szkolnych? Opowiedz jak w przykładzie.

	28.09, 14.45 Nicki	Hi, was ist dein Lieblingsfach? Was magst du nicht? <u>Ich liebe Deutsch.</u> 😊 <u>Mathe ist auch interessant.</u> 😊 <u>Und Englisch finde ich cool.</u> <u>Geschichte finde ich langweilig.</u> 😞
	29.09, 15.27 Andi	<u>Ich mag Sprachen wie Deutsch, Englisch und Französisch am liebsten.</u> 😊 <u>Ich mag Physik und Chemie nicht.</u> 😞
	30.09, 17.23 Kati	<u>Mein Lieblingsfach ist Mathe.</u> 😊 <u>Auch Biologie finde ich ganz gut.</u> 😊 <u>Ich hasse Englisch und Deutsch.</u> 😞

Was ist dein Lieblingsfach? - Jaki jest twój ulubiony przedmiot?

finden - sądzić, uważać, znajdować

Englisch finde ich cool. - Angielski uważam za fajny.

Nicki liebt Deutsch. Mathe findet sie auch Und Englisch findet sie Geschichte findet sie

- 2** Ordne den polnischen Übersetzungen die richtigen Wörter und Wendungen aus Aufgabe 1 zu und schreibe sie ins Heft.

Przyporządkuj polskim tłumaczeniom właściwe wyrazy i zwroty z zadania 1. i napisz je w zeszycie.

😊 Sądzę, że ... jest fajny. - Ich finde ... cool.

Najbardziej lubię ... - ...

Moim ulubionym przedmiotem jest ... - ...

Uwielbiam / Kocham ... - ...

interesujący - ...

😊 Całkiem dobry. - ...

😞 nudny - ...

Nie lubię ... - ...

Nienawidzę ... - ...

- 3** Ergänze mündlich die Sätze mit den angegebenen Wörtern. Lies dann die Grammatikregel auf der nächsten Seite.

Uzupełnij ustnie zdania podanymi wyrazami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną na następnej stronie.

A. hasst • B. langweilig • C. interessant • D. liebe

1. Wie **findet** ihr Kunst? - Wir mögen Kunst nicht. Wir finden Kunst

2. Ich ... Deutsch. Das ist mein Lieblingsfach.

3. Wie **findet** Heidi Geschichte? - Heidi ... Geschichte.

4. Paul, wie **findest** du Erdkunde? - Ich finde Erdkunde

G3

W czasownikach, których temat kończy się na **-t, -d, -chn, -ffn** lub **-tm**, np. **finden**, dodajesz w 2. i 3. os. liczby pojedynczej oraz w 2. os. liczby mnogiej przed końcówką osobową samogłoskę **-e**. W ten sposób unikasz trudnej do wypowiedzenia zbitki głosek.

4

Lies die Sätze mit der richtigen Form des Verbs „finden“.

Przeczytaj zdania z właściwą formą czasownika „finden”.

1. Wie **findest** / **findet** du Englisch? - Ich **finden** / **finde** Englisch cool.
2. Wie **finden** / **findet** ihr Deutsch? - Wir lieben Deutsch.
3. **Findet** / **Findest** Paul Mathe interessant? - Ja, er **finde** / **findet** Mathe interessant.
4. Wir **findet** / **finden** Kunst ganz gut.

5

Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładach.

▶ Was ist dein Lieblingsfach? (<i>historia</i>)	▶ Wie findest du Physik? (<i>nudna</i>)
■ Mein Lieblingsfach ist Geschichte.	■ Ich finde Physik <i>langweilig</i> .
1. dein Lieblingsfach? (<i>geografia</i>)	3. du - Sport? (<i>fajny</i>)
2. dein Lieblingsfach? (<i>język francuski</i>)	4. ihr - Biologie? (<i>interesująca</i>)

25

6

Hör dir die Aussage von Susi zweimal an und ergänze die Sätze mit den richtigen Informationen. Schreibe die Lösung ins Heft.

Posłuchaj wypowiedzi Susi dwukrotnie i uzupełnij zdania właściwymi informacjami. Napisz rozwiązanie w zeszytach.

1. Susi hat in Englisch	A. eine Zwei	B. eine Eins
2. Susi ist sehr gut in	A. Englisch	B. Physik
3. Susi findet ... interessant.	A. Bio	B. Physik
4. Susi und Lisa haben in Physik	A. eine Zwei	B. eine Fünf
5. Susi findet Lisa	A. langweilig	B. sympathisch

Noten in Deutschland:

😊 1 - eine Eins • 2 - eine Zwei • 3 - eine Drei • 4 - eine Vier • 5 - eine Fünf • 6 - eine Sechs 😞

Noten in Polen:

😊 6 - eine Sechs • 5 - eine Fünf • 4 - eine Vier • 3 - eine Drei • 2 - eine Zwei • 1 - eine Eins 😞

7

Ordne den Wörtern die angegebenen Oberbegriffe richtig zu.

Przyporządkuj właściwie wyrazom podane pojęcia nadrzędne.

A. Noten • B. Wochentage • C. Schulfächer • D. Sprachen

1. Montag, Mittwoch, Freitag: ...
2. Englisch, Deutsch, Französisch: ... , ...
3. eine Zwei, eine Vier, eine Fünf: ...
4. Geschichte, Erdkunde, Sozialkunde: ...

- ✓ Potrafię wyrażać zdanie na temat przedmiotów szkolnych.
- ✓ Znam system oceniania w Polsce i Niemczech.

L4

Das ist meine Schultasche!

26

1

Schulsachen. Hör zu und sprich nach.
Przybory szkolne. Posłuchaj i powtórz.

1. der Kuli

2. der Marker

3. der Bleistift

4. der Buntstift

5. das Heft

6. das Buch

7. das Lineal

8. der Radiergummi

9. der Spitzer

10. der Zirkel

11. die Schere

12. das Turnzeug

13. der Malkasten

14. der Pinsel

2

Beantworte mündlich die Fragen. Verwende die Namen der Schulsachen aus Aufgabe 1.
Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj nazwy przyborów szkolnych z zadania 1.

Was kommt in die Federtasche? - In die Federtasche kommen der Kuli, der Marker,

Was kommt in die Schultasche? - In die Schultasche kommen

die Federtasche

die Schultasche

3

Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel.
Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie.

- Ist das **ein** Bleistift?
 ■ Nein, das ist **kein** Bleistift.
 Das ist **ein** Zirkel.

- Ist das **eine** Schere?
 ■ Nein, das ist
 Das ist

1. ► Ist das **ein** Pinsel?
 ■ Nein, das ist
 Das ist

3. ► Ist das **ein** Heft?
 ■ Nein, das ist
 Das ist

4

Bilde die Sätze wie im Beispiel. Schreibe sie ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.

Utwórz zdania jak w przykładzie. Napisz je w zeszycie. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

Das ist ein Lineal. Das Lineal ist gelb.
Das sind Hefte. Die Hefte sind rot.

blau

braun

gelb

grün

rot

schwarz

1. książka - niebieska	3. książki - interesujące	5. temperówka -	5. linijka - brązowa
2. kredka - zielona	4. długopis - czarny	brązowa	6. dzieci - fajne

G4

Jeżeli mówisz o jakiejś osobie lub rzeczy po raz pierwszy, używasz przed rzeczownikiem **rodzajnika nieokreślonego**. Natomiast gdy mówisz dalej o tej samej osobie lub rzeczy, stosujesz **rodzajnik określony**, np.:

Das ist **ein Kuli**. **Der Kuli** ist blau.

Das ist **eine Federtasche**. **Die Federtasche** ist rot.

Das ist **ein Lineal**. **Das Lineal** ist grün.

+ 27

5

Lies den Text und beantworte mündlich die Fragen. Lies dann die Grammatikregel G2 auf Seite 48.

Przeczytaj tekst i odpowiedz ustnie na pytania. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną G2 zamieszczoną na stronie 48.

Hallo! Ich heiße Peter. Und das ist mein **Stundenplan**. Ich habe am Montag Deutsch, Sport, Biologie, Musik und Erdkunde. Ich finde Bio interessant. In Bio habe ich eine Eins. Mein **Biolehrer** ist cool. Jetzt packe ich meine **Schultasche**. In meine **Schultasche** kommen das **Deutschbuch**, das **Turnzeug**, das **Biologiebuch**, das **Musikheft**, der **Zirkel** und das **Erdkundebuch**.

1. Was hat Peter am Montag?	3. Wie findet Peter Biologie?
2. Was kommt in die Schultasche?	4. Wie ist der Biologielehrer?

6

Bilde die Wörter wie im Beispiel. Schreibe sie ins Heft.

Utwórz wyrazy jak w przykładzie. Napisz je w zeszycie.

Mathe • Spanisch • Physik • Musik • Polnisch • Kunst

1. der Kunstlehrer - nauczyciel plastyki	4. das ...buch - książka do języka polskiego
2. die ...lehrerin - nauczycielka języka hiszpańskiego	5. das ...heft - zeszyt do matematyki
3. die ...schule - szkoła muzyczna	6. der ...lehrer - nauczyciel fizyki

7

Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładzie.

nervös • humorvoll • cool • sympathisch

► Wie heißt dein Englischlehrer?

■ Mein Englischlehrer heißt Andreas Krause. Er ist *humorvoll*.

- nauczycielka wychowania fizycznego - Katrin Schmidt / fajna
- nauczyciel chemii - Martin Weber / nerwowy
- nauczycielka informatyki - Lisa Mainz / sympatyczna

- ✓ Znam nazwy przyborów szkolnych.
- ✓ Potrafię tworzyć rzeczowniki złożone.

L5

Was hast du in deiner Schultasche?

1 Was hat Martha heute in ihrer Schultasche? Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Schreibe dann die Nummern der Fotos ins Heft.
Co ma Martha dzisiaj w torbie szkolnej? Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Następnie napisz numery zdjęć w zeszytcie.

- ▶ Martha, was hast du heute in deiner Schultasche?
- Ich habe heute **eine** Schere, **einen** Kuli, **ein** Lineal, Hefte und Bücher in meiner Schultasche. Und außerdem noch **ein** Handy und **eine** Trinkflasche.
- ▶ Hast du auch **einen** Malkasten und **ein** Pausenbrot?
- Nein, ich habe **keinen** Malkasten und **kein** Pausenbrot.
- ▶ Und hast du **eine** Federtasche?
- Nein, ich habe **keine** Federtasche.

2 Was hat Martha heute in ihrer Schultasche? Was hat sie nicht dabei? Berichte. Lies dann die Grammatikregel unten.

Opowiedz, co Martha ma, a czego nie ma dzisiaj w torbie szkolnej. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

Martha hat heute **einen** / **eine** / **ein** ... / ... in ihrer Schultasche.

Martha hat heute **keinen** / **keine** / **kein** ... in ihrer Schultasche.

G4

Biernik odpowiada na pytania: *wen? was?* (kogo? co?). W języku niemieckim, stosując przypadki, **odmieniasz rodzajnik** lub **przeczenie**, np.:

Das ist ein Kuli. (mianownik) Das ist kein Kuli. (mianownik)

Ich habe einen Kuli. (biernik) Wir haben keinen Kuli. (biernik)

Zauważ, że **tylko rodzaj męski zmienia formę rodzajnika lub przeczenia w bierniku**. Pozostałe rodzajniki lub przeczenia pozostają bez zmian. Rzeczownik również nie ulega zmianie.

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) Nominativ (wer? was?)	der ein / kein mein	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die - / keine meine
biernik (kogo? co?) Akkusativ (wen? was?)	den einen / keinen	die eine / keine	das ein / kein	die - / keine

3 Sieh dir das Foto an und beantworte die Fragen an Finn.

Obejrzyj zdjęcie i odpowiedz na pytania skierowane do Finna.

► Finn, hast du einen Kuli?

■ Ja, ich habe einen / eine / ein ...

■ Nein, ich habe keinen / keine / kein ...

1. Hast du eine Federtasche?

4. Hast du eine Schere?

2. Hast du einen Spitzer?

5. Hast du einen Malkasten?

3. Hast du ein Lineal?

6. Hast du Hefte?

4 Lies die Sätze mit den richtigen Formen des Artikels und des Negationswortes „kein“ / „keine“.

Przeczytaj zdania z właściwą formą rodzajnika i przeczenia „kein” / „keine”.

1. Hast du **ein** / **eine** Federtasche?

2. Wir haben **keinen** / **kein** Kuli und **keinen** / **kein** Heft.

3. Er hat **ein** / **einen** Turnzeug.

4. Habt ihr **eine** / **einen** Malkasten?

5. Ich habe **keine** / **kein** Schere.

6. Sie hat **keine** / **kein** Bücher.

5 Lies die Fragen und die Antworten. Sag, welche Antworten richtig sind.

Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Powiedz, które odpowiedzi są właściwe.

1. Hast du einen Pinsel?

A. Ja, ich habe keinen Pinsel.

B. Nein, ich habe keinen Pinsel.

3. Hat er ein Buch?

A. Nein, er hat ein Buch.

B. Nein, er hat kein Buch.

2. Habt ihr ein Lineal?

A. Ja, wir haben ein Lineal.

B. Ja, ich habe ein Lineal.

4. Katrin, hast du eine Trinkflasche?

A. Ja, ich habe eine Trinkflasche.

B. Nein, Katrin hat keine Trinkflasche.

6 Sieh dir die Fotos an und ergänze mündlich die Sätze.

Popatrz na zdjęcia i uzupełnij ustnie zdania.

1. Das Kind hat ...

2. Er hat ...

3. Sie hat ...

4. Wir haben ...

7 Übersetze die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.

Przetłumacz zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

1. (My) nie mamy zeszytów.

2. Mam piórnik i linijkę.

3. Ona nie ma temperówki.

4. Czy (wy) macie śniadanie do szkoły?

5. Czy (ty) masz pudełko z farbami?

6. Oni nie mają książek.

- ✓ Potrafię powiedzieć, które przybory szkolne mam w teczce, a których nie mam.
- ✓ Znam odmianę rodzajników i przeczenia *kein* / *keine* w bierniku.

L6

Unsere AGs und Schulfeste

1 Ordne mündlich den Fotos die Namen der Schulfeste zu.

Przyporządkuj ustnie zdjęciom właściwe nazwy imprez szkolnych.

A. das Sportfest • B. die Karaoke-Show • C. der Englischtag • D. das Tanzturnier

2 Lies die Sätze und ordne ihnen mündlich die Namen der Schulfeste aus Aufgabe 1 zu.

Przeczytaj zdania i przyporządkuj im ustnie nazwy imprez szkolnych z zadania 1.

1. Die Schüler tanzen Hip-Hop und Modern Dance.	3. Die Schüler machen ein London-Quiz.
2. Die Lehrer und die Schüler spielen Volleyball und Fußball.	4. Wir singen Hits.

3 Ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Namen der AGs. Ein AG-Name passt nicht. Lies dann die Grammatikregel unten.

Uzupełnij ustnie zdania właściwymi nazwami kół zainteresowań. Jedna nazwa została podana dodatkowo. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

A. Musik-AG • B. Englisch-AG • C. Tanz-AG • D. Erdkunde-AG • E. Sport-AG

- Helga und ihre Freundin lernen gern Sprachen. Sie besuchen die ...
- Susi und ihr Freund singen und spielen Gitarre. Sie besuchen die ...
- Frank und sein Bruder spielen gern Fußball. Sie besuchen die ...
- Klaus und seine Schwester tanzen gut Hip-Hop. Sie besuchen die ...

die AG
(die **Arbeitsgemeinschaft**) -
koło zainteresowań

G5

Forma zaimka dzierżawczego zależy od rodzaju, liczby i przypadku rzeczownika.

der	die	das	die (Im.)	ich - mein / meine	wir - unser / unsere
ein	eine	ein	-	du - dein / deine	ihr - euer / eure
kein	keine	kein	keine	er - sein / seine	sie - ihr / ihre
mein	meine	mein	meine	sie - ihr / ihre	Sie - Ihr / Ihre
				es - sein / seine	

4 Ordne mündlich den deutschen Wendungen ihre polnischen Entsprechungen zu.

Przyporządkuj ustnie niemieckim wyrażeniom ich polskie tłumaczenia.

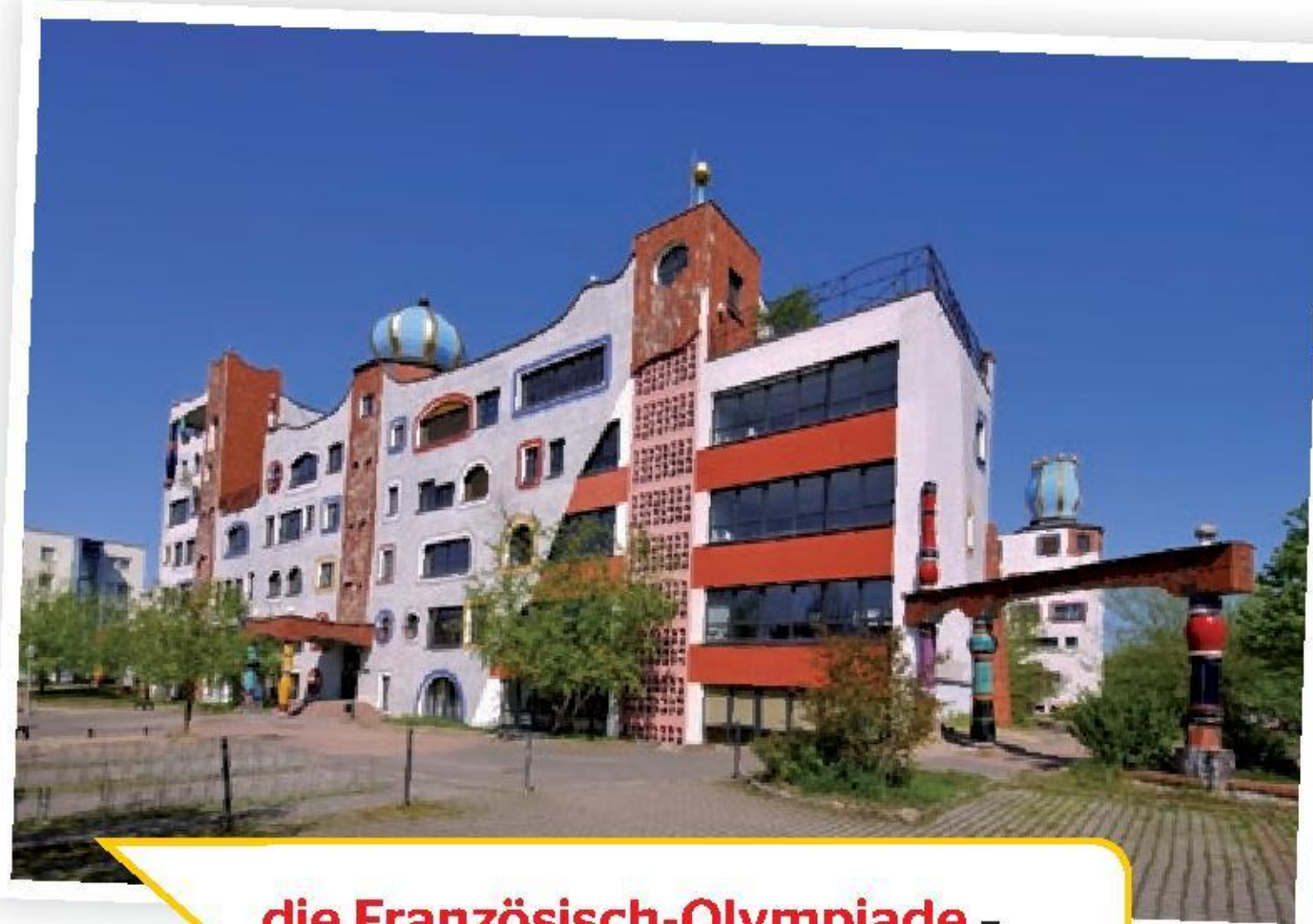
1. ihr Lehrer	A. jego nauczycielka
2. seine Lehrerin	B. jego przyjaciel
3. ihre Freundin	C. jej nauczyciel
4. sein Freund	D. jej przyjaciółka

Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Schreibe dann die richtige Reihenfolge der Sätze ins Heft.

Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Następnie napisz w zeszycie właściwą kolejność zdań.

Toni und Kurt und ihre Schule

- A. **Unsere** Schule heißt Luther-Melanchthon-Gymnasium, auch: Hundertwasserschule, und ist in Wittenberg.
- B. Wir hören und lesen Texte. Wir lösen Rätsel zur Landeskunde und sprechen auf Französisch.
- C. Was macht ihr bei der Französisch-Olympiade?
- D. Ja, denn bei uns in der Schule ist viel los. Wir organisieren viele Schulfeste.
- E. Toni, Kurt, wie heißt **eure** Schule?
- F. Was ist **euer** Lieblingsschulfest?
- G. Besucht ihr **eure** Schule gern?
- H. **Unser** Lieblingsschulfest ist die Französisch-Olympiade.

die Französisch-Olympiade - konkurs wiedzy z języka francuskiego (Organizują go nauczyciele języka francuskiego i uczniowie klas z rozszerzonym programem. Rozpoczyna się poczęstunkiem w stylu francuskim. Potem jest krótki test wiedzy o krajach francuskojęzycznych i test językowy).

Lies den Dialog in Aufgabe 5 noch einmal und achte auf die Possessivpronomen. Schreibe dann die Substantive mit den richtigen Possessivpronomen ins Heft.

Przeczytaj dialog w zadaniu 5. jeszcze raz i zwróć uwagę na zaimki dzierżawcze. Następnie napisz rzeczowniki z właściwymi zaimkami dzierżawczymi w zeszycie.

1. **ihre** Schule - ich szkoła
2. **...** Schule - wasza szkoła
3. **...** Schule - nasza szkoła
4. **...** Lieblingsschulfest - wasze ulubione święto szkolne
5. **...** Lieblingsschulfest - nasze ulubione święto szkolne

Arbeitet zu zweit. Bildet Dialoge wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Utwórzcie dialogi jak w przykładzie.

- Was macht ihr Freund?
- Ihr Freund macht Sport.

- 3
- nasz przyjaciel -
chętnie śpiewa

- 1
- jej siostra - chętnie tańczy

- 4
- wasza nauczycielka - organizuje
konkurs wiedzy z języka francuskiego

- 2
- jego nauczyciel muzyki -
gra na gitarze

- 5
- nasi nauczyciele - organizują
święto szkolne

- ✓ Znam nazwy imprez szkolnych i kół zainteresowań.
- ✓ Potrafię wymienić zaimki dzierżawcze w liczbie pojedynczej i mnogiej.

Aktivwörterbuch

+ 8

DNI TYGODNIA

die Wochentage dni tygodnia
der Montag poniedziałek
der Dienstag wtorek
der Mittwoch środa
der Donnerstag czwartek
der Freitag piątek
der Samstag sobota
der Sonntag niedziela

am Montag w poniedziałek
am Dienstag we wtorek
am Mittwoch w środę
am Donnerstag w czwartek
am Freitag w piątek
am Samstag w sobotę
am Sonntag w niedzielę

+ 9

POMIESZCZENIA
SZKOLNE

die Bibliothek biblioteka; in **der Bibliothek** w bibliotece
der Computerraum pracownia komputerowa;
im Computerraum w pracowni komputerowej
das Klassenzimmer sala lekcyjna; im **Klassenzimmer**
w sali lekcyjnej
das Labor laboratorium; im **Labor** w laboratorium

das Lehrerzimmer pokój nauczycielski;
im Lehrerzimmer w pokoju nauczycielskim
das Schülercafé kawiarenka szkolna;
im Schülercafé w kawiarence szkolnej
die Turnhalle sala gimnastyczna;
in der Turnhalle w sali gimnastycznej

+ 10

PRZEDMIOTY SZKOLNE

Biologie biologia
Chemie chemia
Deutsch język niemiecki
Englisch język angielski
Erdkunde = **Geografie** geografia
Ethik etyka
Französisch język francuski
Geschichte historia
Informatik informatyka
die Klassenlehrerstunde godzina wychowawcza
Kunst plastyka
Mathematik matematyka

Nazwy przedmiotów szkolnych są
używane bez rodzajników
(wyjątek: **die Klassenlehrerstunde**).

Musik muzyka
Physik fizyka
Religion religia
Sozialkunde wiedza o społeczeństwie
Spanisch język hiszpański
die Sprache język; **die Sprachen** języki
Sport wychowanie fizyczne

+ 11

PRZYBORY SZKOLNE

der Bleistift ołówek
das Buch książka; **die Bücher** książki
der Buntstift kredka
die Federtasche piórnik
das Heft zeszyt; **die Hefte** zeszyty
der Kuli = **der Kugelschreiber** długopis
das Lineal linijka
der Malkasten pudełko z farbami
der Marker marker

der Pinsel pędzel
der Radiergummi gumka do ścierania
die Schere nożyczki
die Schulsachen (tylko lm.) przybory szkolne
die Schultasche torba do szkoły, teczka
der Spitzer temperówka
das Turnzeug strój gimnastyczny
der Zirkel cyrkiel

+ 12

KOŁA ZAINTERESOWAŃ
/ INNE RZECZOWNIKI

die Arbeitsgemeinschaft koło zainteresowań;
die Arbeitsgemeinschaften koła zainteresowań
skrót: **die AG**; **die AGs**
die Bio-AG koło biologiczne
die Computer-AG koło informatyczne
die Gitarre gitara
die Grundschule szkoła podstawowa
das Gymnasium gimnazjum
das Handy telefon komórkowy

das Lieblingsfach ulubiony przedmiot;
die Lieblingsfächer ulubione przedmioty
das Pausenbrot śniadanie do szkoły
die Schule szkoła
das Schulfach przedmiot szkolny;
die Schulfächer przedmioty szkolne
der Stundenplan plan lekcji
die Trinkflasche butelka na wodę

+ 13

CZYNNOŚCI
WYKONYWANE
W SZKOLE

die Bio-AG besuchen
uczęszczać na zajęcia koła biologicznego
Bücher lesen czytać książki
Gymnastik machen uprawiać gimnastykę
im Internet surfen serfować po Internecie
Mathe lernen uczyć się matematyki

Rätsel lösen rozwiązywać zagadki
die Schule besuchen uczęszczać do szkoły
singen śpiewać; **Lieder singen** śpiewać piosenki
sprechen rozmawiać;
auf Deutsch sprechen rozmawiać po niemiecku
Texte hören słuchać tekstów

+ 14

WYRAŻANIE OPINII O
PRZEDMIOTACH/WYNIKACH
OCENY W SZKOLE

Was ist dein Lieblingsfach?
Jaki jest twój ulubiony przedmiot?
Mein Lieblingsfach ist ...
Moim ulubionym przedmiotem jest ...
Was magst du? Co lubisz?
Was magst du nicht? Czego nie lubisz?
Wie findest du Biologie? Co sądzisz o biologii?
Ich mag ... am liebsten. Najbardziej lubię ...
Ich liebe Uwielbiam/Kocham ...
Ich mag Musik nicht. Nie lubię muzyki.
Ich hasse Nienawidzę ...

Ich finde ... cool. Sądzę, że ... jest fajny.
Geografie ist interessant. Geografia jest interesująca.
Mathematik ist langweilig. Matematyka jest nudna.
die Note ocena; **die Noten** oceny
Ich bin gut / nicht gut in der Schule.
Uczę się dobrze/niedobrze.
Ich bin gut in Englisch.
Jestem dobry z języka angielskiego.
In Deutsch habe ich eine Eins.
Z języka niemieckiego mam 1.

+ 15

IMPREZY,
ŚWIĘTA
SZKOLNE

der Englischtag dzień angielski
die Karaoke-Show konkurs śpiewania karaoke
die Olympiade konkurs wiedzy

das Schulfest święto szkolne
das Sportfest święto sportu
das Tanzturnier turniej tańca

+ 16

CECHY

cool fajny
freundlich miły
humorvoll z poczuciem humoru

nervös nerwowy
sympathisch sympatyczny

Grammatik FIT

G1

Odmiana czasownika *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens*

Czasownik **haben** odmienia się w liczbie pojedynczej nieregularnie.

	Ip.	Im.
haben - mieć	ich habe	wir haben
	du hast	ihr habt
	er / sie / es hat	sie / Sie* haben
		*forma grzecznościowa

G2

Rzeczowniki złożone

W języku niemieckim występuje duża grupa rzeczowników złożonych. Składają się one z dwóch lub więcej członów - rzeczowników, czasowników bądź innych części mowy, przy czym ostatni człon musi być zawsze rzeczownikiem. Pamiętaj, że rodzaj rzeczownika złożonego jest zawsze taki sam, jak ostatniego członu w tym wyrazie, np.:

die Kunst + **der Lehrer** = **der Kunstlehrer**
malen + **der Kasten** = **der Malkasten**

G3 Odmiana czasownika *finden* w czasie teraźniejszym *Präsens*

W czasownikach, których temat kończy się na **-t, -d, -chn, -ffn** lub **-tm**, np. **finden**, dodajesz w 2. i 3. os. liczby pojedynczej oraz w 2. os. liczby mnogiej przed końcówką osobową samogłoskę **-e**. W ten sposób unikasz trudnej do wypowiedzenia zbitki głosek.

	lp.	lm.
finden - sądzić, uważać, znajdować	ich finde	wir finden
	du findest	ihr findet
	er / sie / es findet	sie / Sie* finden
		*forma grzecznościowa

G4 Rodzajnik określony, nieokreślony, przeczenie *kein / keine*, zaimki dzierżawcze *mein / meine*

Biernik odpowiada na pytania **wen? was?** (kogo? co?) i jest jednym z czterech przypadków w języku niemieckim. W bierniku zmieniasz formę rodzajnika i przeczenia tylko w rodzaju męskim. Pozostałe rodzajniki i przeczenia pozostawiasz bez zmian. Rzeczownik również nie ulega zmianie.

	liczba pojedyncza			liczba mnoga
	r. męski	r. żeński	r. nijaki	
mianownik (kto? co?) Nominativ (wer? was?)	der ein / kein mein	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die - / keine meine
biernik (kogo? co?) Akusativ (wen? was?)	den einen / keinen meinen	die eine / keine meine	das ein / kein mein	die - / keine meine

Jeżeli mówisz o jakiejś osobie lub rzeczy po raz pierwszy, używasz przed rzeczownikiem rodzajnika nieokreślonego. Natomiast gdy mówisz dalej o tej samej osobie lub rzeczy, stosujesz rodzajnik określony, np.:

Das ist **ein Kuli**. **Der Kuli** ist blau.

Das ist **eine Federtasche**. **Die Federtasche** ist rot.

Das ist **ein Lineal**. **Das Lineal** ist grün.

G5 Zaimki dzierżawcze *ihr / sein / unser / euer*

Forma zaimka dzierżawczego zależy od rodzaju, liczby i przypadku rzeczownika.

Zaimek dzierżawczy stojący przed rzeczownikiem rodzaju żeńskiego oraz przed rzeczownikiem w liczbie mnogiej przyjmuje w mianowniku końcówkę **-e**.

Ważna rzecz: jeśli przed rzeczownikiem używasz zaimka dzierżawczego, to nie dodajesz już rodzajnika. Zaimek go po prostu zastępuje.

ich - mein / meine, du - dein / deine, er - sein / seine, sie - ihr / ihre, es - sein / seine, wir - unser / unsere, ihr - euer / eure, sie - ihr / ihre, Sie - Ihr / Ihre

G6 Szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym

W języku niemieckim miejsce czasownika w zdaniu jest ściśle określone. W zdaniu oznajmującym, czyli takim, w którym po prostu coś stwierdzasz, czasownik w formie osobowej (orzeczenie) występuje zawsze na drugim miejscu. Natomiast podmiot stoi na pierwszym lub trzecim miejscu w zdaniu, czyli przed orzeczeniem lub zaraz za nim.

lernen - orzeczenie

die Schüler - podmiot

¹ **Die Schüler** ² **lernen** Mathe im Klassenzimmer.

Im Klassenzimmer ² **lernen** ³ **die Schüler** Mathe.

K3

Alltag in Deutschland

W rozdziale 3. nauczę się:

- nazywać pory dnia
- opowiadać o rozkładzie dnia
- podawać czas zegarowy
- stosować formę grzecznościową
- nazywać kontynenty i wybrane państwa
- nazywać wybrane miejsca w mieście
- opowiadać, co robię w czasie wolnym i dokąd mam zwyczaj wtedy chodzić,
- proponować koledze/koleżance wyjście do wybranego miejsca w mieście
- pytać o samopoczucie

- stosować czasowniki rozdzielnie złożone
- odmieniać czasowniki nieregularne
- używać przyimków *vor*, *nach* i *um* związanych z określaniem czasu
- używać przyimków *in* i *auf* z odpowiednim przypadkiem, opisując przemieszczanie (się)

oraz poznam:

- godziny rozpoczynania lekcji w szkołach w wybranych krajach na świecie
- miejsca, w których spędza czas wolny kierowca wyścigowy Sebastian Vettel
- atrakcje turystyczne Berlina.

L1

Wie heißen die Tageszeiten?

30 1 Die Tageszeiten. Hör zu und sprich nach. Übersetze dann die Ausdrücke ins Polnische und schreibe sie ins Heft.

Pory dnia. Posłuchaj i powtórz. Następnie przetłumacz wyrażenia na język polski i napisz je w zeszyte.

1. am Morgen 2. am Vormittag 3. am Mittag 4. am Nachmittag 5. am Abend 6. in der Nacht
 w południe w nocy

31 2 Hör dir den Text an und ordne mündlich den Tätigkeiten die Tageszeiten zu. Schreibe dann die Tageszeiten in der richtigen Reihenfolge ins Heft. Verwende dabei die Ausdrücke aus Aufgabe 1.
Posłuchaj tekstu i przyporządkuj ustnie nazwom czynności nazwy pór dnia. Następnie napisz w zeszyte nazwy pór dnia we właściwej kolejności. Wykorzystaj przy tym wyrażenia z zadania 1.

A ...

nach Hause kommen

zu Mittag essen

den Hund ausführeneinkaufen

B ...

aufräumen

zu Abend essen

fernseheneinschlafen

C ...

aufstehen

frühstücken

die Zähne putzen

die Schulsachen einpacken

3 Lies die Tätigkeiten in Aufgabe 2 und schreibe die Sätze mit den richtigen Informationen ins Heft. Lies dann die Grammatikregel auf der nächsten Seite.

Przeczytaj nazwy czynności w zadaniu 2. i napisz w zeszyte zdania z właściwymi informacjami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną na następnej stronie.

A. Hund • B. Supermarkt • C. Schulsachen • D. Abend

1. Er führt am Nachmittag den ... aus.
 2. Ich packe die ... ein.

3. Sie kaufen im ... ein.
 4. Sie räumen am ... auf.

G1

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z przedrostków oraz czasowników podstawowych, np.:

aufstehen - wstawać, **fernsehen** - oglądać telewizję, **einschlafen** - zasypiać.

auf - przedrostek, **stehen** - czasownik podstawowy

Kiedy budujesz zdanie w czasie teraźniejszym *Präsens* pamiętaj, że czasownik podstawowy zajmuje drugą pozycję w zdaniu i otrzymuje właściwą końcówkę osobową, a przedrostek znajduje się na końcu wypowiedzenia.

aufstehen → Er **steht** am Morgen **auf**.

32 4 Ordne mündlich den Antworten die Fragen zu und kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Przyporządkuj ustnie odpowiedziom pytania i sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. Und am Abend? • B. Wann kommst du nach Hause? • C. Was machst du am Nachmittag?

▶ Annemarie, was machst du am Morgen?	▶ 2. ...
■ Am Morgen stehe ich auf. Ich packe meine Hefte und Bücher in meine Schultasche ein. Dann frühstücke ich. Ich esse zum Frühstück Cornflakes. Und danach fahre ich mit dem Rad zur Schule.	■ Ich mache meine Hausaufgaben. Ich spiele Klavier und Saxophon. Dann führe ich den Hund aus.
▶ 1. ...	▶ 3. ...
■ Ich komme am Nachmittag nach Hause.	■ Am Abend sehe ich fern. Ich spiele auch gern am Computer. Dann esse ich zu Abend. Im Bett lese ich Bücher.

5 Lies das Interview in Aufgabe 4 und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.

Przeczytaj wywiad w zadaniu 4. i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

1. Annemarie packt ihre Hefte und Bücher in ihre Federtasche / Schultasche ein.	3. Annemarie macht nachmittags ihre / keine Hausaufgaben.
2. Sie kommt am Vormittag / Nachmittag nach Hause.	4. Nachmittags / Abends führt sie den Hund aus.
	5. Sie liest Comics / Bücher im Bett.

6 Was hast du über Annemarie erfahren? Berichte.

Opowiedz, czego dowiedziałeś/dowiedziałas się o Annemarie.

Annemarie steht am Morgen auf. • Sie packt ... ein. • Sie isst ... • Sie fährt ... •
Am Nachmittag kommt sie ... • Sie macht ... • Sie spielt zwei Musikinstrumente: ... •
Sie führt ... aus. • Abends sieht sie fern und ... • Im Bett ...

7 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

▶ Was machst du am Nachmittag? (den Hund ausführen)	
■ Ich führe am Nachmittag den Hund aus.	
1. ▶ Was machst du am Abend? (einkaufen)	■ Ich ...
2. ▶ Was macht ihr am Nachmittag? (fernsehen)	■ Wir ...
3. ▶ Was macht ihr am Vormittag? (das Zimmer aufräumen)	■ Wir ...
4. ▶ Was machst du am Morgen? (die Schulsachen einpacken)	■ Ich ...

- ✓ Umiem opowiedzieć o rozkładzie dnia innych osób.
- ✓ Potrafię stosować w wypowiedziach czasowniki rozdzielnie złożone.

L2

Wann beginnt die Schule?

- 33** **1** Hör zu und sprich die Uhrzeiten nach. Lies dann die Grammatikregel G5 auf Seite 64.
Która jest godzina? Posłuchaj i powtórz określenia czasu zegarowego. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną G5 na stronie 64.

A 06:00 Es ist sechs Uhr.

D 07:05 Es ist fünf **nach** sieben.

B 09:30 Es ist halb zehn.

E 11:50 Es ist zehn **vor** zwölf.

C 08:20 Es ist acht Uhr zwanzig.

F 09:15 Es ist **Viertel nach** neun.

Wie spät ist es? /
 Wie viel Uhr ist es? -
 Która jest godzina?
 (halb - pół, nach - po,
 vor - przed,
 Viertel - kwadrans)

- 34** **2** Wie spät ist es? Hör zu und bring die Uhrzeiten in die richtige Reihenfolge. Schreibe die Lösung ins Heft.

Która jest godzina? Posłuchaj i ustal właściwą kolejność godzin. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

A ...

B ...

C ...

D ...

- 3** Was passt zusammen? Lies die gleichen Uhrzeiten.

Co do siebie pasuje? Przeczytaj pary równoznacznych określeń czasu zegarowego.

1. 6.45 Uhr
2. 8.30 Uhr
3. 11.10 Uhr
4. 16.00 Uhr
5. 20.58 Uhr

Formy oficjalne

- A. Es ist elf Uhr zehn.
- B. Es ist acht Uhr dreißig.
- C. Es ist sechs Uhr fünfundvierzig.
- D. Es ist zwanzig Uhr achtundfünfzig.
- E. Es ist sechzehn Uhr.

Formy potoczne

- a. Es ist halb neun.
- b. Es ist vier.
- c. Es ist zehn nach elf.
- d. Es ist Viertel vor sieben.
- e. Es ist zwei vor neun.

- 4** Wie spät ist es? Sag es auf Deutsch.

Która jest godzina? Powiedz to po niemiecku.

A 10:15

B 07:30

C 14:00

D 05:50

E 21:42

- 5** Lies den Dialog und schreibe ihn mit den richtigen Wörtern ins Heft. Arbeitet dann zu zweit und übt einen ähnlichen Dialog.

Przeczytaj dialog i napisz go z właściwymi wyrazami w zeszycie. Następnie w parach ćwiczcie podobny dialog.

- Entschuldigung, ich habe keine Uhr. ... spät ist es?
- ... ist acht Uhr zehn.
- ... schön.
- Bitte sehr.

Danke

Wie

Es

35 **6 Hör zu und sprich nach. Ordne dann den Ländernamen die Namen der Kontinente zu. Schreibe die Lösung ins Heft.**

Posłuchaj i powtórz. Następnie przyporządkuj państwom właściwe nazwy kontynentów. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

A. Europa • B. Asien • C. Afrika • D. Nordamerika • E. Südamerika • F. Australien

1. Großbritannien - ...	3. China - ...	5. Spanien - ...	7. die USA - ...
2. Brasilien - ...	4. Frankreich - ...	6. Ägypten - ...	8. Australien - ...

7 Um wie viel Uhr / Wann beginnt die Schule in diesen Ländern? Seht euch die Uhrzeiten an und sprecht zu zweit wie im Beispiel.

O której godzinie zaczyna się szkoła w tych krajach? Popatrzcie na obrazki przedstawiające zegary i porozmawiajcie o tym w parach jak w przykładzie.

Brasilien

Deutschland

China

Großbritannien

► Wann beginnt die Schule in Polen?

■ In Polen beginnt die Schule meist **um**

► Um wie viel Uhr beginnt die Schule in Brasilien?

■ In Brasilien beginnt die Schule **um** 7.15 Uhr.

in Deutschland? • in China? • in Großbritannien?

8 Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die Information unten. Beantworte dann mündlich die Fragen.

Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj informację zamieszczoną poniżej. Następnie odpowiedz ustnie na pytania.

In Berlin ist es neun vor halb eins.

1. Wie spät ist es in New York?

2. Wie spät ist es in Tokyo?

36 **9 Mach die Ausspracheübungen.**
Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
sp	szp	spät
r	r na końcu wyrazu	Uhr
eu	oj	Europa
ä	e	Ägypten
ch	ch (ch miękkie, tylna część języka zbliżona do podniebienia)	China

✓ Potrafię podać czas zegarowy.

✓ Umiem poinformować, o której godzinie zaczynają się lekcje w szkołach w wybranych krajach na świecie.

L3

Was machst du in deiner Freizeit?

- 1** Lies den Blogbeitrag von Agnes und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen.
Przeczytaj wpis na blogu Agnes i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami.

Freizeit-Blog
Agnes

#meinefreizeit

Sonntag, 20.00 Uhr

In meiner Freizeit mache ich viel. Ich **lese** gern Bücher auf Englisch und **sehe** oft Komödien. Meine Schwester und ich **fahren** gern Rad. Wir **laufen** auch gern im Park. Abends **treffe** ich meine Freunde. Wir gehen zusammen in die Pizzeria und **essen** oft Pizza. Aber ich habe nicht so viel Freizeit. Ich **helfe** oft in der Küche. Meine Mutter und ich machen Salate und Spaghetti. Und was macht ihr in eurer Freizeit? **Sprecht** ihr auch Englisch? Schreibt mir bitte.

3 Kommentare

1. Agnes **liest** gern ...
A. Comics aus England • B. Bücher
2. Sie **sieht** oft ...
A. Komödien • B. Comics
3. Ihre Schwester **fährt** gern ...
A. Rad und Auto • B. Rad
4. Agnes **trifft** ihre Freunde ...
A. abends • B. nachts
5. Sie **isst** oft ...
A. Pizza • B. Hamburger
6. Agnes **hilft** oft ...
A. in der Schule • B. zu Hause
7. Agnes **spricht** ...
A. England • B. Englisch

Was machst du in deiner Freizeit? – Co robisz w czasie wolnym?
Rad fahren – jeździć na rowerze
laufen – biegać
Freunde treffen – spotykać przyjaciół

- 2** Lies die Grammatikregel unten. Beantworte dann die Fragen und schreibe die Antworten ins Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Następnie odpowiedz na pytania i napisz odpowiedzi w zeszyte. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

G2

Niektóre czasowniki z samogłoską tematyczną a lub e są nieregularne. Pamiętaj, że gdy stosujesz je w czasie teraźniejszym *Präsens* w 2. i 3. os. liczby pojedynczej, te samogłoski ulegają zmianie.

	a → ä fahren – jechać laufen – biegać einschlafen – zasypiać			e → i essen – jeść helfen – pomagać sprechen – mówić treffen – spotykać				e → ie lesen – czytać sehen – widzieć	
ich	fahre	laufe	schlafe ein	essen	helfen	sprechen	treffen	lese	sehe
du	fährst	läufst	schläfst ein	isst	hilfst	sprichst	triffst	liest	siehst
er / sie / es	fährt	läuft	schläft ein	isst	hilft	spricht	trifft	liest	sieht
wir	fahren	laufen	schlafen ein	essen	helfen	sprechen	treffen	lesen	sehen
ihr	fahrt	lauft	schlaft ein	esst	hilft	sprecht	trefft	lest	seht
sie / Sie	fahren	fahren	schlafen ein	essen	helfen	sprechen	treffen	lesen	sehen

1. Was **liest** Martin gern? (Comics)
2. Was **siehst** du gern? (Komödien)
3. Wo **läuft** sie gern? (im Park)
4. Was **isst** die Frau gern? (Spaghetti)

3 Verbinde mündlich die richtigen Satzteile und übersetze die Sätze ins Polnische.

Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań i przetłumacz zdania na język polski.

1. Agnes schläft	A. oft im Park?
2. Lauft ihr	B. eure Freunde?
3. Wann trifft ihr	C. gern Comics.
4. Er liest	D. um 22.30 Uhr ein.
5. Sie spricht gut	E. in der Küche.
6. Er hilft gern	F. Englisch.

4 Schreibe die Sätze mit den richtigen Verbformen ins Heft.

Napisz w zeszycie zdania z właściwymi formami czasowników.

1. Katrin ... gern zu Hause. (helfen)
2. ... ihr gern Filme? (sehen)
3. Meine Schwester ... im Park Rad. (fahren)
4. ... du Deutsch? (sprechen)
5. ... du am Nachmittag deine Freunde? (treffen)
6. Ihr ... gern Pizza. (essen)
7. Was ... er gern? (essen)
8. ... ihr in der Küche? (helfen)

5 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. ► Was isst du gern?
■ Ich esse gern
2. ► Was liest du gern?
■ Ich
3. ► Was siehst du gern?
■ Ich
4. ► Wann läufst du gern?
■ Ich
5. ► Wann siehst du gern fern?
■ Ich
6. ► Um wieviel Uhr schläfst du ein?
■ Ich

6 Sieh dir das Foto an und lies den Text mit den richtigen Wörtern.

Obejrzyj zdjęcie i przeczytaj tekst z właściwymi wyrazami.

Auf dem Foto **ist** / **sind** eine Mutter und ihre Tochter.
Sie sind **im Park** / **zu Hause**. Die Tochter **heißen** / **heißt** Karin.
Karin **fahrt** / **fährt** Rad und ihre Mutter **läuft** / **laufe**.
Die Mutter **hilft** / **hilft** Karin.

- ✓ Potrafię opowiedzieć, co robię w czasie wolnym.
- ✓ Znam regułę dotyczącą odmiany czasowników nieregularnych.

L4

Wohin gehen wir heute?

- 38 **1** In der Stadt. Hör zu und sprich nach. Schreibe dann die Wörter mit den bestimmten Artikeln ins Heft.
W mieście. Posłuchaj i powtórz. Następnie napisz w zeszybie wyrazy z rodzajnikami określonymi.

A. **der** • B. **die** • C. **das**

1. ... **Schwimmbad**, 2. ... **Diskothek**, 3. ... **Park**, 4. ... **Museum**, 5. ... **Theater**, 6. ... **Zoo**, 7. ... **Café**, 8. ... **Kino**,
 9. ... **Stadion**, 10. ... **Supermarkt**, 11. ... **Sportplatz**, 12. ... **Skatepark**, 13. ... **Garten**, 14. ... **Konzert**

- + 39 **2** Was macht der Rennfahrer in seiner Freizeit? Lies den Text und berichte, wohin er gern geht.
Co robi kierowca wyścigowy w czasie wolnym? Przeczytaj tekst i opowiedz, dokąd lubi chodzić.

Was macht Sebastian Vettel in seiner Freizeit?

Der Rennfahrer – Sebastian Vettel – ist ein Sportfan.
 Er mag Motorsport und Ballsport: Badminton, Tennis,
 Fußball und Basketball.
 Sebastian Vettel geht gern
ins Schwimmbad. Er ist
 auch ein Musikfan. Er hört
 sehr gern alte Popmusik.
 Sebastian Vettel trainiert
 viel, aber er geht auch gern
ins Konzert.

der Rennfahrer

Sebastian Vettel geht in seiner Freizeit **ins**

- 3** Lies den Text in Aufgabe 2 noch einmal und die Sätze 1–4. Sag, welche Sätze richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.

Przeczytaj tekst w zadaniu 2. jeszcze raz i zdania 1–4. Powiedz, które zdania są zgodne z jego treścią. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

1. Sebastian Vettel ist kein Sportfan.	3. Der Rennfahrer schwimmt gern.
2. Er mag keine alte Musik.	4. Er mag Basketball.

- 4** Lies die Grammatikregel unten, beende die Sätze und schreibe sie ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej, dokończ zdania i napisz je w zeszybie.

1. Die Kinder gehen in (der Zoo)	4. Die Eltern gehen in (der Garten)
2. Mein Bruder geht in (die Konzerte)	5. Wir gehen gern in (das Kino)
3. Die Frau geht oft in (das Café)	6. Ich gehe gern in (die Diskothek)

G3

Określanie przemieszczania (się)

W języku niemieckim, gdy określasz ruch/przemieszczanie, stosujesz po przyimkach **in**, **auf** rzeczowniki w bierniku. Odpowiadasz wtedy na pytanie **wohin?** (dokąd?).

Wohin geht ihr? – Wir gehen **in den Park** / **in die Diskothek** / **in das Kino** / **in die Konzerte** / **auf den Spielplatz** (plac zabaw).

Przez połączenie przyimka **in** z rodzajnikiem **das** tworzysz formę ściągniętą **ins** np:

Ich gehe **in das Kino**. = Ich gehe **ins Kino**.

5 Schreibe die Sätze mit den richtigen Wörtern aus Aufgabe 1 ins Heft.

Napisz w zeszycie zdania z właściwymi wyrazami z zadania 1.

1. Markus schwimmt gern. Er geht oft in
2. Sie tanzen sehr gern. Sie gehen abends in
3. Die Mutter kauft nachmittags ein. Sie geht in
4. Claudia mag Kunst. Sie geht oft in
5. Die Kinder spielen gern Fußball. Sie gehen auf
6. Ich höre gern Musik. Ich gehe oft in

39

6 Hör dir den Dialog an und sag, welche Antwort richtig ist.

Posłuchaj dialogu i powiedz, która odpowiedź jest właściwa.

1. Wohin geht Anke?
A. Auf den Sportplatz. •
B. Ins Schwimmbad.
2. Was macht Ute gern in ihrer Freizeit?
A. Sie spielt gern Volleyball. •
B. Sie schwimmt gern.

7 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen. Berücksichtigt dabei die Fotos.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładach. Uwzględnijcie przy tym zdjęcia.

- A. ► Was machst du gern in deiner Freizeit?
■ Ich sehe gern Filme.

- B. ► Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?
■ Ich gehe gern ins Konzert.

1. ► Was machst du gern in deiner Freizeit?

3. ► Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?

2. ► Was machst du gern in deiner Freizeit?

4. ► Wohin gehst du gern in deiner Freizeit?

8 Beantworte die Fragen wie im Beispiel. Schreibe die Antworten ins Heft. Berücksichtige dabei die Fotos.

Odpowiedz na pytania jak w przykładzie. Odpowiedzi napisz w zeszycie. Uwzględnij przy tym zdjęcia.

- Geht das Kind
in die Schule?
■ Nein, er geht in den Zoo.

1. ► Geht Katrin
in den Garten?
■ Nein,

2. ► Geht die Familie
ins Schwimmbad?
■ Nein,

- ✓ Znam nazwy wybranych miejsc w mieście.
- ✓ Potrafię powiedzieć, co robię w czasie wolnym i dokąd mam zwyczaj wtedy chodzić.

L5

Hast du Zeit?

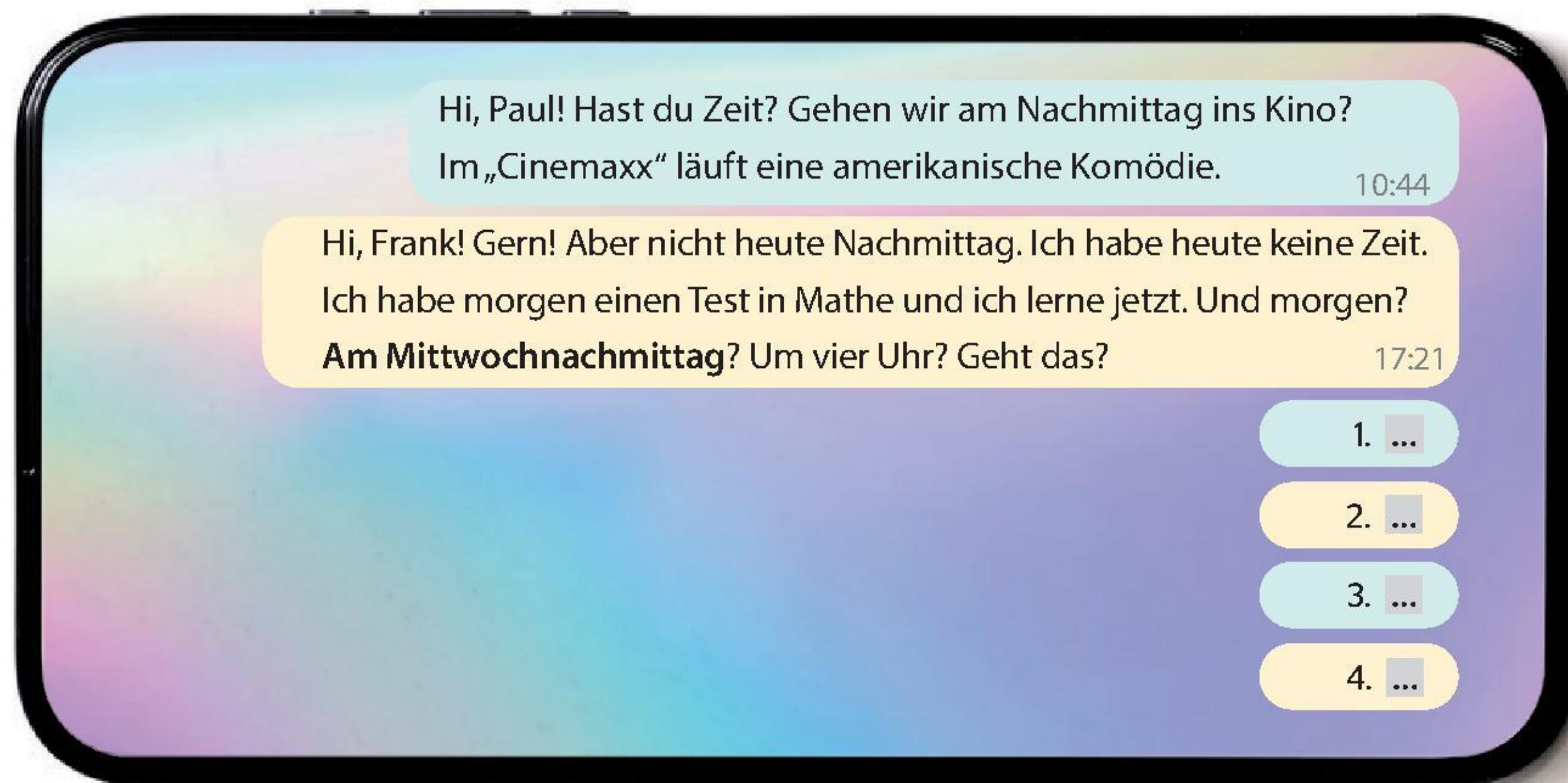

+ 40

1

Lies die SMS und bring mündlich die Informationen (A-D) in die richtige Reihenfolge.

Przeczytaj SMS-y i ustal ustnie właściwą kolejność informacji (A-D).

A. Tschüs, Frank!

B. Okay! **Am Mittwochnachmittag** gehen wir also ins Kino! Super! 😊

C. Klasse! Bis Mittwoch!

D. Servus, Paul!

2

Lies die SMS in Aufgabe 1 noch einmal und beantworte mündlich die Fragen.

Przeczytaj SMS-y w zadaniu 1. jeszcze raz i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Was läuft im Kino? - Im Kino läuft

2. Was lernt Paul? - Paul lernt

3. Wann gehen Paul und Frank ins Kino? - Paul und Frank gehen am

3

Ordne den Sätzen die deutschen Übersetzungen zu und schreibe die Lösung ins Heft.

Przyporządkuj zdaniom niemieckie tłumaczenia i napisz rozwiązanie w zeszycie.

1. Czy masz **w piątek wieczorem** czas ?

2. Chętnie! Ale nie mam czasu.

3. Pójdziemy **w piątek po południu** na basen?

4. **W piątek wieczorem** idę do kina.

5. **W sobotę rano**? Pasuje?/Może być?

6. Super! Do soboty!

A. Hast du **am Freitagabend** Zeit?

B. Gehen wir **am Freitagnachmittag** ins Schwimmbad?

C. Klasse! Bis Samstag!

D. Gern! Aber ich habe keine Zeit.

E. **Am Freitagabend** gehe ich ins Kino.

F. **Am Samstagmorgen**? Geht das?

4

Spiel einen Dialog mit deinem Mitschüler / deiner Mitschülerin. Verwende dabei die angegebenen Informationen.

Odegraj dialog z twoim kolegą / twoją koleżanką. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

► Zapytaj kolegę/koleżankę, czy ma w piątek wieczorem czas. Zaproponuj wyjście na dyskotekę.

► Poinformuj, że nie masz czasu. W piątek wieczorem idziesz do kina. Zapytaj, czy w sobotę wieczorem jemu/jej pasuje.

► Przyjmij propozycję wyjścia na dyskotekę w sobotę wieczorem.

Hör dir den Dialog an und ergänze ihn mündlich mit den richtigen Fragen. Eine Frage passt nicht.
Posłuchaj dialogu i uzupełnij go ustnie właściwymi pytaniami. Jedno pytanie zostało podane dodatkowo.

1. Und wohin gehen Sie? • 2. Und wie geht es dir? • 3. Wohin gehst du, Katrin? •
 4. Gehst du auf den Sportplatz?

- ▶ Guten Tag, Frau Müller! Wie geht es Ihnen?
- Guten Tag, Katrin! Danke, gut. ...
- ▶ Danke, es geht.
- ...
- ▶ Ich gehe auf den Sportplatz. Wir spielen Basketball. ...
- Ich gehe in den Supermarkt. Ich kaufe nachmittags gern ein.
- ▶ Auf Wiedersehen, Frau Müller!
- Auf Wiedersehen, Katrin!

Wie geht es dir? /

Wie geht es Ihnen?

😊 sehr gut / gut

😐 so lala / es geht

😞 nicht gut / schlecht

G4

Forma grzecznościowa w języku niemieckim

W języku niemieckim, gdy zwracasz się do obcej osoby lub do grupy ludzi, używasz formy grzecznościowej – czyli **Sie** (wielką literą).

Wohin gehen **Sie**? (Dokąd pan/pani idzie? / Dokąd państwo idą?)

Wie geht es **Ihnen**? (Jak się pan/pani miewa? / Jak się państwo miewają?)

6

Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen. Schreibt dann den Dialog ins Heft.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje. Następnie napiszcie dialog w zeszytach.

- ▶ Anke, wie?
- Danke, 😊. Und wie?
- ▶ 😞
- Zeit?
- ▶ +
- am Abend, in die Diskothek?
- ▶ +. Tschüs!
- ...

7

Wie reagierst du auf Deutsch?

Jak zareagujesz po niemiecku?

1. Zapytaj kolegę/koleżankę o samopoczucie.
2. Poinformuj o swoim złym samopoczuciu.
3. Zapytaj osobę dorosłą o samopoczucie.
4. Zapytaj panią Nies, czy ma czas w niedzielę po południu.
5. Zapytaj pana Müllera, dokąd idzie.

- ✓ Potrafię zaproponować, przyjąć lub odrzucić propozycję wspólnego wyjścia.
- ✓ Umiem stosować w wypowiedziach formy grzecznościowe.

L6

Katrins Berlin

42

1

Katrin zeigt uns ihre Stadt. Hör dir den Text an und ordne mündlich den Fotos die richtigen Informationen zu.

Katrin pokazuje nam swoje miasto. Posłuchaj tekstu i przyporządkuj ustnie zdjęciom właściwe informacje.

A. das Brandenburger Tor • B. der Alexanderplatz und der Fernsehturm mit Drehrestaurant •
C. die East Side Gallery • D. der Berliner Zoo • E. das Pergamonmuseum • F. der Reichstag

1

3

2

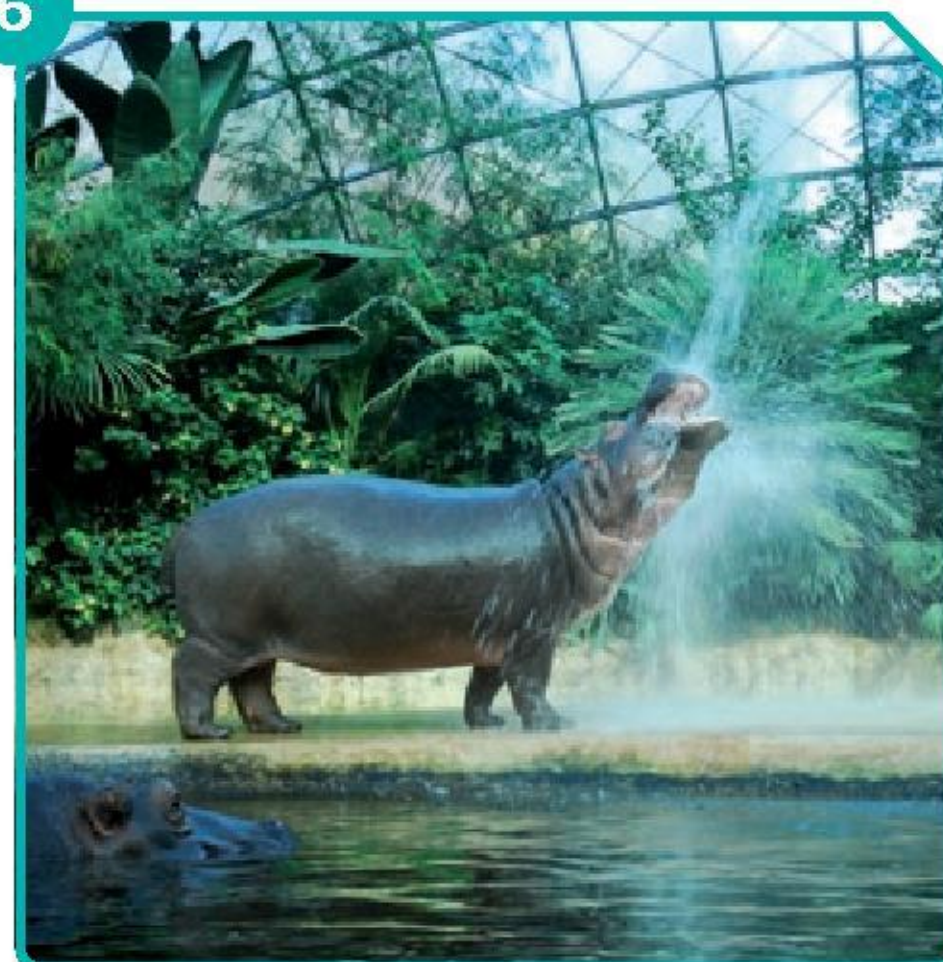
4

5

6

Auf dem Foto Nummer 1 ist
Auf dem Foto Nummer

das Drehrestaurant - restauracja obrotowa (na wysokości 207 metrów, obraca się o 360° w ciągu godziny)
viele Geschäfte - wiele sklepów

2

Lies die Informationen unten und sag, wie die Sehenswürdigkeiten von Berlin auf Deutsch heißen.
Przeczytaj informacje podane poniżej i powiedz, jak nazywają się atrakcje turystyczne Berlina po niemiecku.

siedziba niemieckiego parlamentu • Brama Brandenburska • Muzeum Pergamońskie •
berlińskie zoo • plac Aleksandra i wieża telewizyjna z restauracją obrotową •
galeria-pomnik na resztkach Muru Berlińskiego z graffiti

3 Wohin gehen die jungen Touristen in Berlin? Schreibe die Sätze mit den Namen der Sehenswürdigkeiten von Berlin aus Aufgabe 1 ins Heft. Achte auf die Deklination der Artikel.

Dokąd wybiorą się młodzi turyści w Berlinie? Napisz w zeszycie zdania z nazwami atrakcji turystycznych Berlina z zadania 1. Pamiętaj o odmianie rodzajników.

1. Anika mag Kunst. Sie geht in
2. Antje und ihre Freundin mögen Graffitis und gehen in
3. Die Kinder mögen Flusspferde und gehen in
4. Peter studiert Politik. Er geht in
5. Wir gehen in ... , essen zu Mittag und sehen die ganze Stadt von oben.
6. Franziska kauft gern ein und geht auf

die ganze Stadt -
całe miasto
(bez boldudie)
Flusspferde -
hipopotamy
von oben - z góry

+ 43 **4** Lies zuerst die E-Mail und dann die Sätze 1-4. Sag, welche Informationen richtig sind.

Najpierw przeczytaj e-mail a następnie zdania 1-4. Powiedz, które informacje są prawdziwe.

Liebe Martha,
mir geht es sehr gut. Ich bin jetzt mit meinen Eltern in Berlin. Wir besuchen hier unsere Familie und besichtigen die Stadt. Berlin ist so interessant! Ich mag Tiere. Wir gehen heute Nachmittag in den Berliner Zoo. Und was machen wir morgen, am Donnerstag? Am Donnerstagvormittag besuchen wir den Alexanderplatz. Dort sind viele Geschäfte und es ist viel los. In der Nähe ist auch der Fernsehturm. Wir gehen ins Drehrestaurant und sehen die ganze Stadt von oben. Am Freitagnachmittag kaufen meine Mutter und ich ein. Mein Vater besichtigt dann den Reichstag. Ich finde das aber langweilig! Und am Samstagmorgen gehen wir ins Pergamonmuseum. Wir sehen dort islamische Kunst. Am Abend gehen ich und meine Cousine in die Diskothek. Cool!
Am Sonntag fahren wir nach Hause. Und wie geht es dir?
Grüße und Küsse
Deine Monika

besichtigen - zwiedzać, oglądać
besuchen - odwiedzać, zwiedzać
in der Nähe - w pobliżu

1. Martha und ihre Eltern sind in Berlin.
2. Die Familie geht am Mittwoch in den Zoo.
3. Am Donnerstagvormittag besuchen sie den Alexanderplatz.
4. Monika und ihr Vater kaufen am Freitag ein.

5 Lies die E-Mail in Aufgabe 4 noch einmal und beantworte die Fragen im Heft.

Przeczytaj e-mail w zadaniu 4. jeszcze raz i odpowiedz w zeszycie na pytania.

1. Was macht die Familie am Donnerstag?
2. Wer besichtigt den Reichstag?
3. Wie findet Monika den Reichstag?
4. Wohin geht Monika am Samstagabend?
5. Wann fährt die Familie nach Hause?
6. Wer kauft ein?

6 Welche Sehenswürdigkeiten Berlins findest du besonders interessant und welche nicht so interessant? Berichte.

Które atrakcje turystyczne Berlina podobają ci się najbardziej, a które mniej? Opowiedz.

Berlin hat viele Sehenswürdigkeiten. Ich finde den Alexanderplatz / das Pergamonmuseum / die East Side Gallery / ... sehr interessant. Ich finde den Reichstag / ... langweilig. Ich besichtige in Berlin

- ✓ Znam nazwy wybranych atrakcji turystycznych Berlina.
- ✓ Potrafię powiedzieć, które osobliwości Berlina mi się podobają.

Aktivwörterbuch

+ 24

PORY DNIA,
OKREŚLENIA CZASU

am Morgen rano
am Vormittag przed południem
am Mittag w południe
am Nachmittag po południu
am Abend wieczorem
in der Nacht w nocy
morgens każdego ranka

vormittags każdego przedpołudnia
mittags każdego południa
nachmittags każdego popołudnia
abends każdego wieczoru
nachts każdej nocy
danach potem
dann potem, wtedy

+ 25

CZYNNOŚCI CODZIENNE

aufräumen sprzątać
aufstehen wstawać
ausgehen wychodzić
am Computer spielen grać na komputerze
einkaufen robić zakupy
einpacken pakować; **die Schulsachen einpacken**
 pakować przybory szkolne
einschlafen zasypiać
fernsehen oglądać telewizję
Freunde treffen spotykać przyjaciół
Hausaufgaben machen odrabiać prace domowe
nach Hause kommen wracać do domu
helfen pomagać;
zu Hause / in der Küche helfen pomagać w domu/w kuchni

den Hund ausführen wyprowadzać psa
laufen biegać; **im Park laufen** biegać w parku
lesen czytać;
Bücher / Comics lesen czytać książki/komiksy
Rad fahren jeździć na rowerze
Salate / Spaghetti machen robić sałatki/spaghetti
schlafen gehen iść spać
sehen oglądać;
Komödien / Filme sehen oglądać komedie/filmy
sprechen mówić, rozmawiać;
Englisch sprechen mówić, rozmawiać po angielsku
die Zähne putzen myć zęby

+ 26

POSIEKI

das Frühstück śniadanie
frühstücken jeść śniadanie
das Mittagessen obiad

zu Mittag essen jeść obiad
das Abendessen kolacja
zu Abend essen jeść kolację

+ 27

CZAS ZEGAROWY

halb pół
nach po
Viertel kwadrans
vor przed
Wie spät ist es? / Wie viel Uhr ist es?
 Która jest godzina?
10.00 Uhr - Es ist zehn Uhr. / Es ist zehn.
 Jest godzina 10.
Es ist drei Uhr. Jest godzina 3.

8.30 Uhr - Es ist acht Uhr dreißig. Jest 8.30.
Es ist halb neun. Jest wpół do dziewiątej.
11.15 Uhr - Es ist Viertel nach elf.
 Jest kwadrans po 11.
Um wie viel Uhr beginnt die Schule? O której godzinie
 zaczyna się szkoła / zaczynają się lekcje?
um 7.10 Uhr o 7.10
wann? kiedy?

+ 28

FORMY GRZECZNOŚCIOWE

Entschuldigung, wie spät ist es?
 Przepraszam, która jest godzina?
Danke schön. Dziękuję bardzo.
Bitte sehr. Proszę bardzo.
die Uhr zegarek;
Ich habe keine Uhr. Nie mam zegarka.
Tut mir leid. Przykro mi.
Wie geht es dir? Jak się masz? Jak ci się powodzi?
Wie geht es Ihnen? Jak się pan/pani miewa?
 Jak się panu/pani powodzi?

😊 **Danke, sehr gut / gut.**
 Dziękuję, bardzo dobrze/dobrze.
 😐 **Danke, so lala / es geht.** Dziękuję, tak sobie.
 ☹️ **Danke, nicht gut / schlecht.**
 Dziękuję, niedobrze/źle.
Zeit haben mieć czas
Hast du Zeit? Czy masz czas?
Ich habe Zeit. Mam czas.
Ich habe keine Zeit. Nie mam czasu.

+ 29

KONTYNENTY I
WYBRANE PAŃSTWA

Afrika Afryka
Asien Azja
Australien Australia
Europa Europa
Nordamerika Ameryka Północna
Südamerika Ameryka Południowa
Ägypten Egipt

Brasilien Brazylia
China Chiny
England Anglia
Frankreich Francja
Großbritannien Wielka Brytania
Spanien Hiszpania
die USA USA

+ 30

NAZWY BUDYNKÓW/MIEJSC W
MIEŚCIE

das Café kawiarnia
die Diskothek dyskoteka
der Garten ogród
das Kino kino
das Konzert koncert
das Museum muzeum
der Park park
das Schwimmbad basen
die Sehenswürdigkeiten atrakcje turystyczne
der Spielplatz plac zabaw
der Sportplatz boisko
das Stadion stadion

Nazwy podanych kontynentów
i państw (wyjątek: **die USA**)
są używane bez rodzajników.

der Supermarkt supermarket
das Theater teatr
der Zoo zoo

Wohin gehst du in der Freizeit?
Dokąd idziesz w czasie wolnym?
Ich gehe ins Theater. Idę do teatru.
Wir gehen in den Park. Idziemy do parku.
Wir gehen auf den Sportplatz. Idziemy na boisko.

+ 31

INNE WYRAŻENIA

am Samstagmorgen w sobotę rano
am Donnerstagvormittag w czwartek przed południem
am Freitagnachmittag w piątek po południu
am Samstagabend w sobotę wieczorem
Geht das? Czy tak może być? / Pasuje?
Bis Mittwoch! Do środy!

Grüße und Küsse pozdrowienia i buziaczki
in der Freizeit w czasie wolnym
Lieber ... / Liebe ... Drogi ... / Droga ...
der Rennfahrer kierowca wyścigowy
das Wochenende weekend;
am Wochenende w weekend

Grammatik FIT

G1

Czasowniki rozdzielnie złożone

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z przedrostków oraz czasowników podstawowych.

aufstehen **auf** - przedrostek **stehen** - czasownik podstawowy

Kiedy budujesz zdanie w czasie teraźniejszym *Präsens* pamiętaj, że czasownik podstawowy zajmuje drugą pozycję w zdaniu i otrzymuje właściwą końcówkę osobową, a przedrostek znajduje się na końcu wypowiedzenia.

aufstehen → Er **steht** am Morgen **auf**.
aufstehen - wstawać

Ip.
ich **stehe** auf
du **stehst** auf
er / sie / es **steht** auf

Im.
wir **stehen** auf
ihr **steht** auf
sie / Sie **stehen** auf

Przykłady czasowników rozdzielnie złożonych:

aufräumen - sprzątać, **aufstehen** - wstawać,
ausführen - wyprowadzać (np. psa),
einkaufen - robić zakupy, **einpacken** - pakować,
einschlafen - zasypiać, **fernsehen** - oglądać telewizję.

G2 Odmiana czasowników nieregularnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

Większość czasowników w języku niemieckim odmienia się według prostych zasad. Jednak niektóre **czasowniki** z samogłoską tematyczną **a** lub **e** są **nieregularne**.

Gdy używasz ich w czasie teraźniejszym *Präsens* w 2. i 3. os. liczby pojedynczej, pamiętaj, że samogłoska **a** zamienia się na **ä** (np. laufen, fahren, einschlafen), natomiast **e** na **i** (np. essen, sprechen, treffen, helfen) lub **e** na **ie** (np. lesen, sehen).

	einschlafen – zasypiać	helfen – pomagać	lesen – czytać
ich	schlafe ein	helfe	lese
du	schläfst ein	hilfst	liest
er / sie / es	schläft ein	hilft	liest
wir	schlafen ein	helfen	lesen
ihr	schlaft ein	helft	lest
sie / Sie	schlafen ein	helfen	lesen

G3 Określanie przemieszczania (się)

W języku niemieckim, gdy określasz ruch/przemieszczanie się, stosujesz po przyimkach **in** i **auf** rzeczowniki w czwartym przypadku (w bierniku). Odpowiadasz wtedy na pytanie **wohin?** (dokąd?).

Wohin geht ihr? – Wir gehen **in den Park** / **in die Diskothek** / **in das Kino** / **in die Konzerte** / **auf den Spielplatz** (plac zabaw).

Przez połączenie przyimka **in** z rodzajnikiem **das** tworzysz formę skróconą **ins** np:
Ich gehe **in das Kino**. = Ich gehe **ins Kino**.

G4 Forma grzecznościowa w języku niemieckim

W języku niemieckim, gdy zwracasz się do obcej osoby lub do grupy ludzi, używasz formy grzecznościowej – czyli **Sie** (wielką literą).

Wohin gehen **Sie**? (Dokąd pan/pani idzie? / Dokąd państwo idą?)

Wie geht es **Ihnen**? (Jak się pan/pani miewa? / Jak się państwo miewają?)

G5 Określanie czasu zegarowego, przyimki: *vor, nach, um*

Pytasz o godzinę za pomocą: **Wie spät ist es?** lub **Wie viel Uhr ist es?** (Która jest godzina?).

Odpowiedzieć możesz w:

- formie potocznej.** Używasz wtedy **liczb od 1 do 12**, połówek i kwadransów **halb** / **Viertel** oraz **przyimków nach** – po / **vor** – przed, np.:
8.30 – Es ist halb neun., 14.15 – Es ist Viertel nach zwei., 14.45 – Es ist Viertel vor drei.
lub
- formie oficjalnej.** Używasz wtedy **pełnych godzin i liczb od 0 do 24** i dodajesz słowo **Uhr** czyli **godzina**, np.:
8.00 – Es ist acht Uhr., 14.30 – Es ist vierzehn Uhr dreißig.

Kiedy chcesz się dowiedzieć o początek jakiegoś wydarzenia, pytasz, np.:

Um wieviel Uhr / Wann beginnt die Schule? (O której godzinie / Kiedy rozpoczyna się szkoła?).

Um 8.00 Uhr. (O godzinie ósmej).

K4

Essen in Deutschland

W rozdziale 4. nauczę się:

- nazywać artykuły spożywcze
- wyrażać opinię na temat posiłków
- zamawiać posiłek
- nazywać wybrane lokale gastronomiczne
- pytać o cenę
- stosować zaimek nieosobowy *man*
- tworzyć rzeczowniki złożone
- stosować formę *möchte...*
- odmieniać zaimki zwrotne
- stosować w wypowiedziach czasowniki zwrotne

- tworzyć zdania w trybie rozkazującym
- odmieniać czasownik *nehmen* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.

oraz poznam:

- potrawy w stołówkach szkolnych w wybranych krajach na świecie
- potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych
- atrakcje Wiednia.

L1

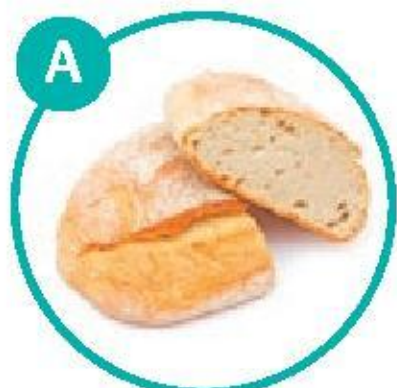
Was isst und trinkt man am Morgen und am Abend?

44

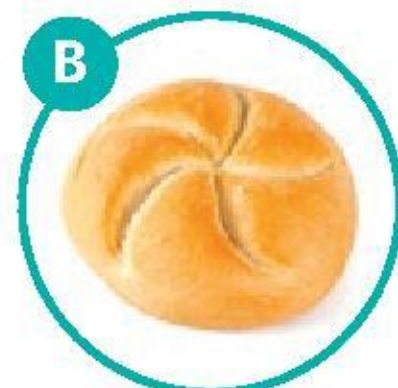
1

Lebensmittel. Hör zu und sprich nach.
Artykuły spożywcze. Posłuchaj i powtórz.

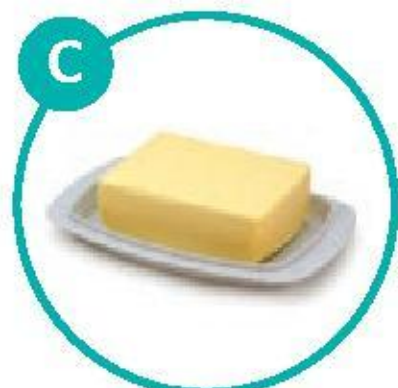
das Frühstück

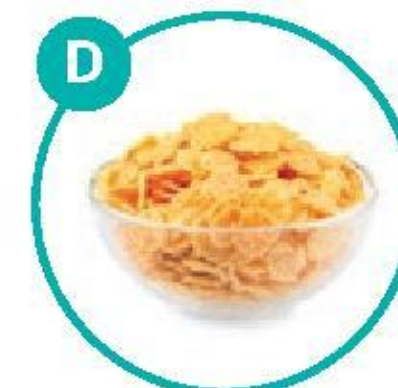
das Brot

das Brötchen

die Butter

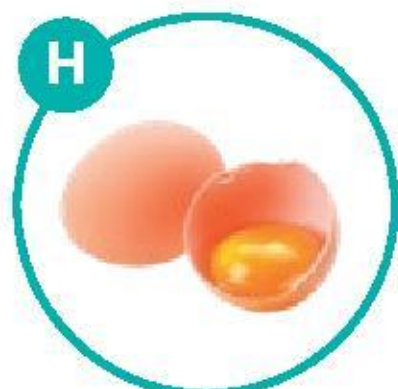
die Cornflakes

der Joghurt /
das Joghurt

der Quark

der Käse

das Ei

die Marmelade

der Honig

der Tee

der Kaffee

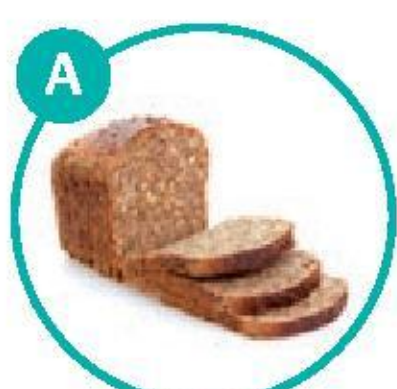

die Milch

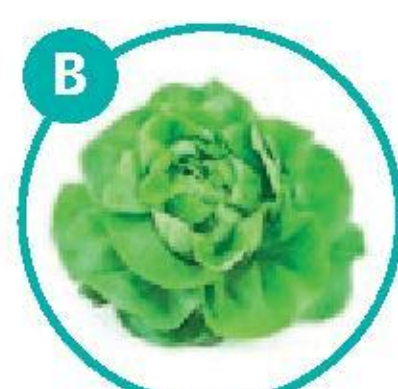

der Kakao

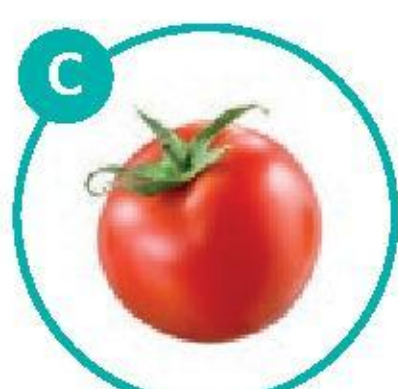
das Abendessen

das Schwarzbrot

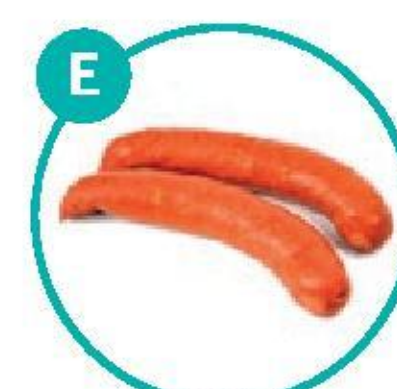
der Salat

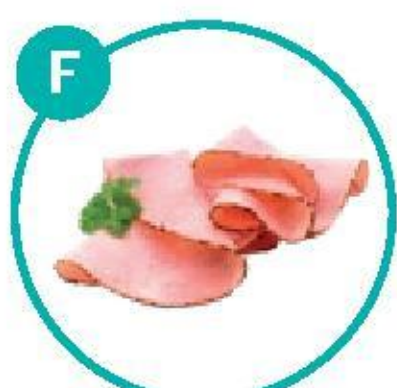
die Tomate

die Gurke

die Wurst

der Schinken

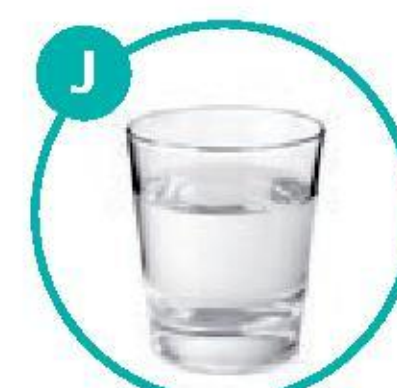
das Obst

das Gemüse

der Saft

das Mineralwasser

45

2

Was isst und trinkt man oft in Deutschland zum Frühstück und zum Abendessen? Hör zu und ergänze die Sätze. Schreibe die Lösung ins Heft.

Co często się jada i pija na śniadanie i na kolację w Niemczech? Posłuchaj i uzupełnij zdania. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

Man isst in Deutschland zum Frühstück 1. *Brot* oder 2. ... mit **Butter**, **Marmelade**, **Honig** oder 3.

Die Kinder essen gern 4. ... mit 5. ... oder **Joghurt**. Man trinkt dazu **Tee** oder 6.

Zum Abendessen isst man **Schwarzbrot**, **Wurst**, **Salat** mit 7. ... und 8. Man trinkt dazu **Mineralwasser** oder 9.

3 Lies den Text in Aufgabe 2 und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Informationen. Lies dann die Grammatikregel 1 unten.

Przeczytaj tekst w zadaniu 2. i uzupełnij ustnie zdania właściwymi informacjami. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. **Man trinkt** in Deutschland zum Frühstück
A. Tee oder Saft • B. Tee oder Kaffee
2. Die Kinder essen in Deutschland zum Frühstück
A. Cornflakes mit Milch oder Joghurt • B. Cornflakes mit Obst
3. Zum Abendessen **isst man** in Deutschland Schwarzbrot,
A. Schinken, Salat mit Gurken und Tomaten
• B. Wurst, Salat mit Gurken und Tomaten
4. **Man trinkt** in Deutschland zum Abendessen
A. Mineralwasser oder Saft • B. Tee oder Saft

G1

Zaimka **man** używasz, gdy nie wiesz, kto dokładnie wykonuje czynność.
Man zawsze łączy się z czasownikiem w 3. os. liczby pojedynczej, np.: **Man trinkt** hier Kaffee.
(Tutaj pije się kawę). To tak jak **się** w języku polskim.

4 Lies die Fragen und beantworte sie im Heft.

Przeczytaj pytania i odpowiedz na nie w zeszycie.

1. Was isst man in Deutschland zum Frühstück?
2. Was isst man in Deutschland zum Abendessen?
3. Was isst man in Polen zum Frühstück?
4. Was isst man in Polen zum Abendessen?

5 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładzie.

► Was isst du zum Frühstück?

■ Ich esse zum Frühstück Brötchen und Ei.

1.
► Was isst Katrin zum Frühstück?
■ Sie

2.
► Was trinkt sie dazu?
■ Sie

3.
► Was esst ihr zum Abendessen?
■ Wir

4.
► Was trinkt ihr dazu?
■ Wir

46

6 Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	Frühstück
ch	ś	Brötchen
qu	kw	Quark
z	c	Schwarzbrot
sch	sz	Schinken

- ✓ Znam nazwy artykułów spożywczych.
- ✓ Potrafię powiedzieć, co się jada i pija na śniadanie oraz na kolację w Niemczech.

L2

Wie schmeckt das Schulessen?

1

Ordne mündlich den Fotos das richtige Schulessen zu. Beantworte dann die Frage im Heft.

Przyporządkuj ustnie zdjęciom nazwy posiłków w szkole. Następnie napisz odpowiedź na pytanie w zeszycie.

Schulessen weltweit: Was gibt es zum Essen in der Schulcafeteria?

1. Brasilien

2. Marokko

3. Deutschland

4. Österreich

5. Polen

- A. Pita mit Salat, Fleisch, Tomaten und Zwiebeln
- B. Bratwurst mit Ketchup
- C. Schwarzbohnen und Fleisch

- D. Tomatensuppe mit Reis
- E. Wiener Schnitzel und Pommes frites

1. In Brasilien essen die Schüler
2. In Marokko
3. In
4. In
5. In

(das) **Fleisch** - mięso
 (die) **Zwiebeln** - cebule
 (die) **Schwarzbohnen** - czarna fasola
 (die) **Pommes frites** - frytki
 (der) **Reis** - ryż
 (das) **Wiener Schnitzel** - sznycel po wiedeńsku

47

2

Hör dir die Interviews an und sieh dir die Umfrage an. Ordne dann den Personen die richtigen Informationen aus der Umfrage. Schreibe die Lösung ins Heft.

Posłuchaj wywiadów i obejrzyj ankietę. Następnie przyporządkuj osobom właściwe informacje z ankiety. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

1. Die Jungen finden das Schulessen
2. Die Mädchen finden das Schulessen
3. Die Lehrer finden das Schulessen
4. Die Eltern finden das Schulessen

UMFRAGE: „Wie ist das Schulessen?“

- A. gesund
- B. sehr gut
- C. gut
- D. schlecht

3

Schau dir die Fotos der Speisen in Aufgabe 1 an. Was meinst du dazu? Beantworte mündlich die Fragen.

Obejrzyj zdjęcia potraw w zadaniu 1. Co myślisz o tym? Odpowiedz ustnie na pytania.

die Speise - danie, potrawa
die Speisen - dania, potrawy

1. Wie findest du die Speise in der Schulcafeteria in Marokko? - Ich finde die Speise
2. Wie findest du die Speise in der Schulcafeteria in Österreich? - Ich finde die Speise
3. Wie schmeckt die Speise in der Schulcafeteria in Polen? - Die Speise schmeckt
4. Wie findest du die Speise in der Schulcafeteria in Deutschland? - Ich finde die Speise

Lies den Blogbeitrag von Angela und sag, was sie den ganzen Tag isst und trinkt.

Przeczytaj wpis Angeli na blogu i powiedz, co ona je i pije przez cały dzień.

Was ich den ganzen Tag esse und trinke #essen #trinken #denganzentag

Ich esse gesund. Morgens esse ich **Cornflakes** mit **Obstjoghurt**. Das macht fit. In der Schule esse ich mein **Pausenbrot: Schinkenbrot** mit **Gemüsesalat**. Dazu trinke ich **Orangensaft**. Zu Mittag esse ich eine **Suppe**. Ich mag **Tomatensuppe**. Sie schmeckt sehr gut mit **Reis**! Und am Abend? Zum Abendessen esse ich nicht viel - nur **Kartoffelsalat**. Dazu trinke ich **Mineralwasser**. Und was esst ihr? Esst ihr auch gesund?

Angela isst zum Frühstück

In der Schule isst sie

Dazu trinkt sie

Zu Mittag

Zum Abendessen

Dazu trinkt sie

zum Frühstück - na śniadanie
zum Abendessen - na kolację
Dazu trinkt sie ... - Do tego pije ...
zu Mittag - na obiad

Lies die zusammengesetzten Substantive und die Übersetzungen. Sag, welche Übersetzung passt.

Przeczytaj rzeczowniki złożone i tłumaczenia. Powiedz, które tłumaczenie jest właściwe.

1. **der Obstjoghurt** / **das Obstjoghurt** - owoce polane jogurtem / jogurt owocowy
2. **das Schinkenbrot** - kanapka z szynką / szynka do kanapek
3. **der Gemüsesalat** - warzywa na sałatkę / sałatka warzywna
4. **der Orangensaft** - sok pomarańczowy / pomarańcze na sok
5. **der Kartoffelsalat** - ziemniaki na sałatkę / sałatka ziemniaczana

Ergänze mündlich die zusammengesetzten Substantive und schreibe sie ins Heft. Vergiss die bestimmten Artikel nicht.

Uzupełnij ustnie rzeczowniki złożone i napisz je w zeszyte. Pamiętaj o rodzajnikach określonych.

A. Kaffee • B. Milch • C. Brot • D. Schinken • E. Tomaten

1. ... Milchkaffee - kawa z mlekiem / biała kawa
2.brötchen - bułka z szynką
3.suppe - zupa mleczna
4. ... Wurst... - kanapka z kiełbasą
5.suppe - zupa pomidorowa

Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und beende mündlich die Sätze.

Obejrzyj zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i dokończ ustnie zdania.

Das Mädchen isst viel Obst und G... .

Es trinkt Mineral... .

Das Essen ist g... .

- ✓ Umiem powiedzieć, co jedzą uczniowie w stołówkach szkolnych w wybranych krajach.
- ✓ Umiem tworzyć rzeczowniki złożone.

L3

Mittagessen im Restaurant

1 Ordne mündlich den Fotos die angegebenen Wörter zu.

Przyporządkuj ustnie zdjęciom podane wyrazy.

1

2

3

4

A. die Kellnerin • B. die Rechnung • C. die Gäste • D. die Speisekarte

49

2 Hör dir den Dialog an und lies ihn mit. Korrigiere dann mündlich die Sätze 1-4.

Posłuchaj dialogu i przeczytaj go. Następnie popraw ustnie zdania 1-4 zgodnie z jego treścią.

- ▶ Guten Tag! Nehmen Sie bitte Platz. Bitte, hier ist die Speisekarte.
- Danke.
- ▶ Was **möchten** Sie?
- Ich **möchte** eine Brühe und Fisch mit Bratkartoffeln.
- ▶ Und was **möchtest** du essen?
- Ich **möchte** Wiener Schnitzel mit Pommes frites und Salat.
- ▶ Und was **möchten** Sie trinken?
- Eine Cola für meine Tochter und für mich bitte ein Mineralwasser.
- ▶ Kommt sofort.

1. Der Vater **möchte** Fleisch und Bratkartoffeln.
2. Die Tochter **möchte** Mineralwasser trinken.
3. Der Vater trinkt Fanta.
4. Die Tochter **möchte** Wiener Schnitzel mit Bratkartoffeln und Salat.

G2

möchte - chciał(a)by(m)

Ip.
ich möchte
du möchtest
er / sie / es möchte

Im.
wir möchten
ihr möchtet
sie / Sie* möchten
* forma grzecznościowa

3 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie in den Beispielen.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie jak w przykładach.

A.

- ▶ Was **möchtest** du essen?
- Ich **möchte** Fleisch mit Pommes frites essen.

B.

- ▶ Was **möchten** Sie trinken?
- Ich **möchte** Tee trinken.

1.

- ▶ du / essen?
-

3.

- ▶ Sie / essen?
-

2.

- ▶ du / trinken?
-

4.

- ▶ Sie / trinken?
-

4 Übersetze mündlich die Sätze ins Deutsche und schreibe sie ins Heft.

Przetłumacz ustnie zdania na język niemiecki i napisz je w zeszycie.

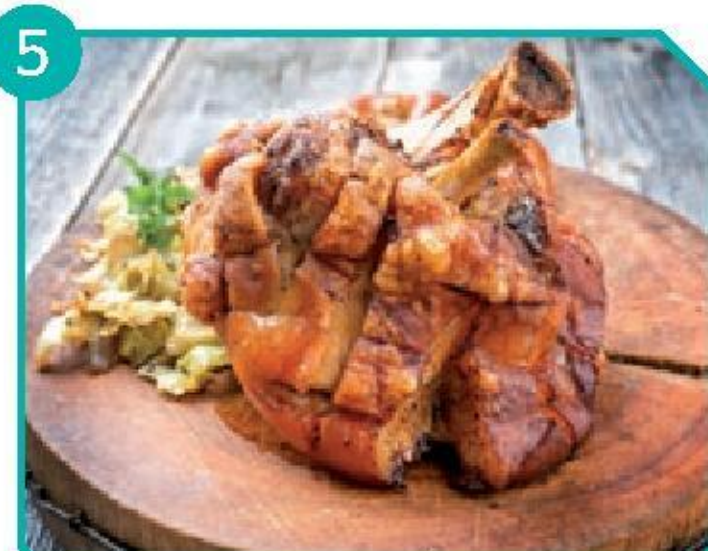
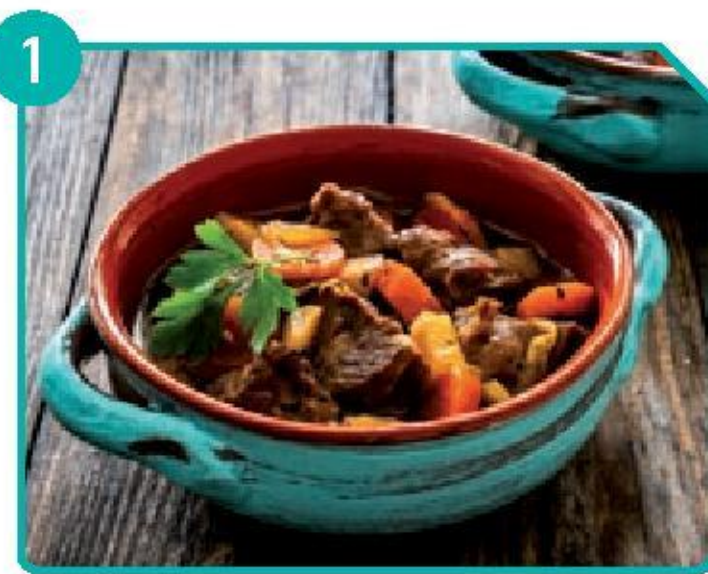
1. On chciałby rybę z frytkami.
2. (My) chcielibyśmy zjeść mięso z sałatą.
3. Oni chcieliby napić się soku pomarańczowego.
4. Czy (wy) chcielibyście zjeść sałatkę ziemniaczaną?

5 Sieh dir die Fotos an und lies die Sätze 1-8. mit den markierten Namen der Speisen. Hör dann dir den Text an und schreibe ins Heft, woher die Speisen kommen.

Popatrz na zdjęcia i przeczytaj zdania 1-8 z wyróżnionymi nazwami potraw. Następnie posłuchaj tekstu i napisz w zeszycie, skąd pochodzą te dania.

A. Deutschland (3x) • B. Schweiz (2x) • C. Österreich (3x)

1. Der Eintopf kommt aus
2. Das Fondue kommt aus der
3. Das Wiener Schnitzel kommt aus
4. Die Sachertorte kommt aus
5. Die Schweinshaxe mit Sauerkraut kommt aus
6. Die Rösti kommt aus der
7. Die Bratwurst kommt aus
8. Der Apfelstrudel kommt aus

6 Was isst man in den DACH-Ländern? Berichte.

Opowiedz, co się jada w krajach niemieckojęzycznych.

In Deutschland isst man gern In Österreich isst man gern In der Schweiz

7 Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ä	e	Käse
s	z	Suppe, Saft
g	ż	Orangensaft
ch	ś	möchte, Brötchen, Milch
tz	c	Schnitzel

- ✓ Potrafię złożyć zamówienie w restauracji.
- ✓ Znam potrawy charakterystyczne dla krajów niemieckojęzycznych.

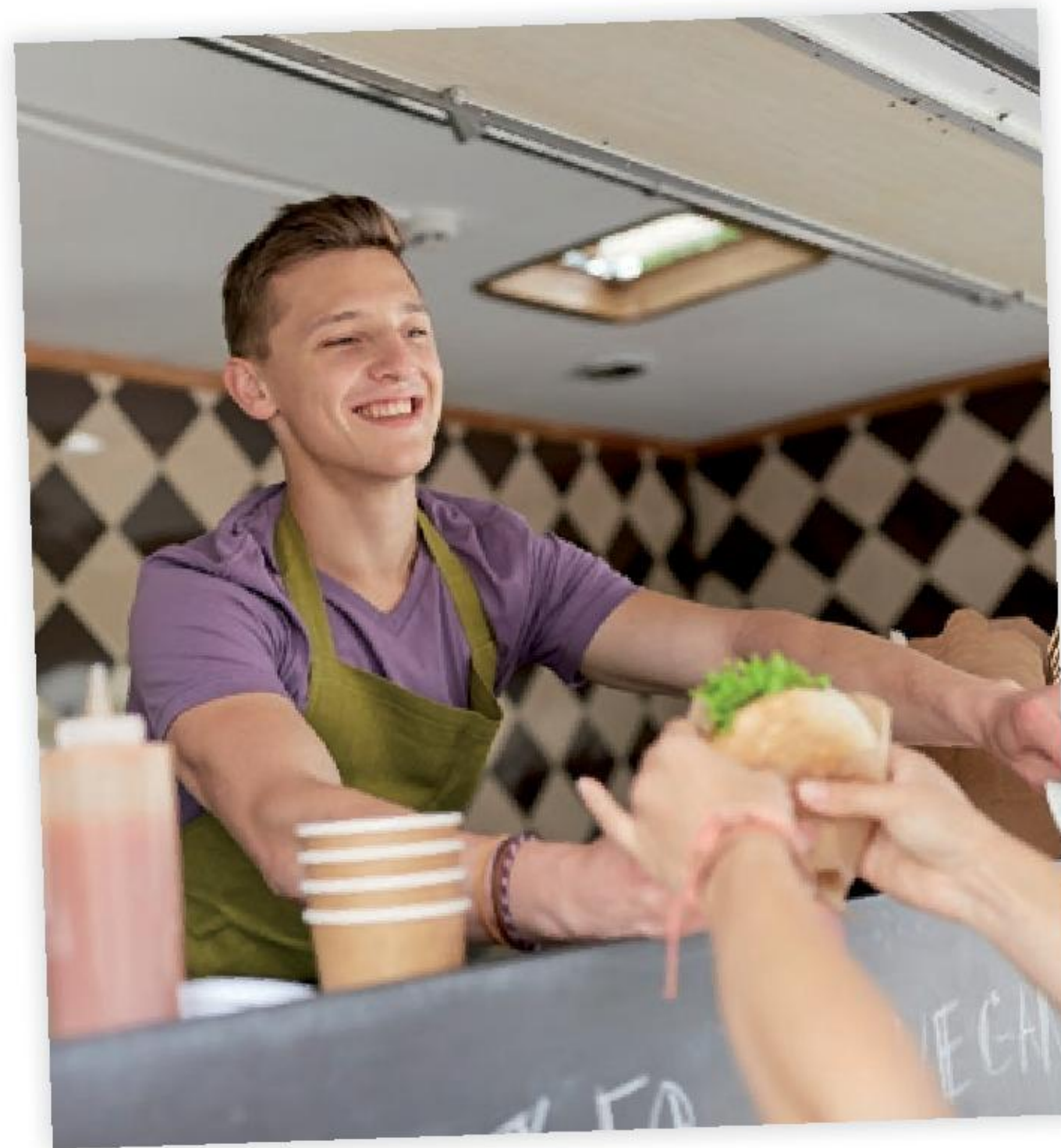
L4

Vor der Imbissbude

- 1** Lies zuerst die Einträge in dem Internetforum, dann die Sätze 1-5. Sag, ob die unterstrichenen Satzfragmente richtig sind. Korrigiere dann mündlich die falschen Informationen.

Przeczytaj najpierw wpisy na forum internetowym, potem zdania 1-5. Powiedz, czy podkreślone fragmenty zdań są zgodne z treścią wpisów. Następnie popraw ustnie błędne informacje.

	Thema: Wo esst ihr gern? Wo trifft ihr euch gern?
von: Tina	Ich esse sehr gern an einer Imbissbude. Bratwurst mit Ketchup ist mein Lieblingsessen. Und dazu Cola. Cool! Eine tolle Imbissbude befindet sich vor meinem Haus.
von: Elke	Aber du ernährst dich total ungesund, Tina! Der ideale Snack ist für mich ein Salat. Ich verabrede mich oft mit Antje (das ist meine Freundin) und wir gehen dann in die Salatbar „Gurke und Tomate“. Wir essen dort Gemüse- oder Obstsalat.
von: Julia	Meine Freundin und ich treffen uns nachmittags vor einer Imbissbude. Aber wir essen dort gesund, zum Beispiel Fisch und Salat. Und wir amüsieren uns wirklich gut!

1. Tina isst gern Bratkartoffeln mit Ketchup.
2. Elke isst ungesund.
3. Elke geht mit Antje in eine Salatbar.
4. Julia und ihre Freundin treffen **sich** vormittags vor einer Imbissbude.
5. Vor Tinas Haus befindet **sich** eine tolle Salatbar.

vor einer Imbissbude - przed budką z jedzeniem
an einer Imbissbude - przy budce z jedzeniem
sich treffen - spotykać się
sich befinden - znajdować się
sich ernähren - odżywiać się
sich verabreden - umawiać się
sich amüsieren - bawić się

- 2** Lies die Einträge in dem Internetforum noch einmal und dann die Grammatikregel unten. Übersetze die angegebenen Formen des Reflexivverbs „sich treffen“ mündlich ins Polnische.

Przeczytaj wpisy na forum internetowym jeszcze raz a następnie regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Przetłumacz podane formy czasownika zwrotnego „sich treffen” ustnie na język polski.

G4

Czasowniki zwrotne w języku niemieckim stosujesz z zaimkiem zwrotnym **sich**, który zmienia się w zależności od osoby. Inaczej niż w języku polskim.

	Ip.	Im.
sich treffen	ich treffe mich du triffst dich er / sie / es trifft sich	wir treffen uns ihr trefft euch sie / Sie treffen sich

3 Wähle die richtigen Formen der Reflexivpronomen und schreibe sie ins Heft.

Wybierz właściwe formy zaimków zwrotnych i napisz je w zeszycie.

A. mich • B. sich (3x) • C. dich • D. uns • E. euch (2x)

1. Ernährst du ... gesund? – Ja, ich ernähre ... gesund.
2. Er amüsiert ... sehr gut. – Amüsiert ihr ... auch so gut?
3. Wir treffen ... im Stadtzentrum. Die Imbissbude befindet ... vor dem Kino.
4. Sie interessieren ... für gesundes Essen. – Wofür interessiert ihr ... ?

4 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

1. ► Wo trifft er sich mit Lisa? (vor der Imbissbude)
■ Er	4. ► Wo verabredet sie sich mit Elke?
(an einer Imbissbude)
■ Sie
2. ► Wofür interessiert sie sich? (gesundes Essen)
■ Sie	5. ► Wofür interessierst du dich? (Sport)
■ Ich
3. ► Wo amüsiert du dich wirklich gut?
(in einem Restaurant)
■ Ich	6. ► Wo trifft ihr euch? (in einer Salatbar)
■ Wir

5 Sieh dir die Fotos an und beantworte mündlich die Fragen.

Popatrz na zdjęcia i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wer ist auf dem Foto? – ein Mädchen / ein Junge / drei Mädchen / vier Freunde
2. Wo befindet sich die Person? / Wo befinden sich die Personen? – in einem Restaurant / in einer Salatbar / an einer Imbissbude
3. Was möchte er / sie essen? / Was möchten sie essen? – Obstsalat / Gemüsesalat / Hamburger mit Pommes frites / Bratwurst
4. Isst er / sie gesund? / Essen sie gesund? – Ja, er / sie isst / Ja, sie essen / Nein,

6 Wo und was isst du gern? Berichte.

Powiedz, gdzie i co lubisz jeść.

Ich esse gern an einer Imbissbude / in einer Cafeteria / in einer Salatbar / in einem Restaurant / zu Hause.

Ich esse gern Mein Lieblingsessen ist

- ✓ Potrafię powiedzieć, w jakich lokalach gastronomicznych lubię jeść.
- ✓ Znam odmianę zaimków zwrotnych.

L5

Gabi, kauf bitte ein!

53

1

Aufforderungen und Anweisungen.
Ordne dann den Personen die Sätze im Heft zu.

Rozkazy i nakazy. Posłuchaj i powtórz. N
osobom podane zdania w zeszycie.

Hör zu

würzen - przyprawiać
 in Scheiben schneiden -
 pokroić w plasterki

1

2

3

4

- A. Gabi, **geh** bitte in den Supermarkt!
 B. **Machen wir** zuerst ein Foto!
 C. Jutta, Andreas, **kauft** bitte **ein**!
 D. **Würzen** Sie den Salat mit Salz!

- E. **Kauf** bitte ein Kilo Gurken!
 F. **Schneiden** Sie die Tomaten in Scheiben!
 G. **Geht** bitte in den Supermarkt!
 H. **Gehen wir** dann ins Kino!

2

Lies die Grammatiktablette unten und ergänze mündlich die Ratschläge.

Zapoznaj się z tabelą gramatyczną zamieszczoną poniżej i uzupełnij ustnie porady.

G5

Tryb rozkazujący

	essen	fahren	fernsehen	trinken	schneiden
du	Iss!	Fahr(e)!	Sieh fern!	Trink(e)!	Schneide!
wir	Essen wir!	Fahren wir!	Sehen wir fern!	Trinken wir!	Schneiden wir!
ihr	Esst!	Fahrt!	Seht fern!	Trinkt!	Schneidet!
Sie	Essen Sie!	Fahren Sie!	Sehen Sie fern!	Trinken Sie!	Schneiden Sie!

A. Trink • B. Trinkt • C. Esst • D. Iss • E. Essen

1. Ich habe Durst.. - *Trink* Mineralwasser!
 2. Ich habe Hunger. - ... ein Stück Fisch!
 3. Wir haben Durst. - ... ein Glas Saft!

4. Ich habe Hunger. - ... Sie ein Schinkenbrötchen!
 5. Wir sind hungrig. - ... Tomatensuppe mit Reis!

3

Lies die Sätze und die Reaktionen. Sag, welche Reaktionen richtig sind.

Przeczytaj zdania i reakcje. Powiedz, które reakcje są właściwe.

<p>1. Klaus hat Durst.
 A. Trink ein Glas Mineralwasser!
 B. Trinkt ein Glas Mineralwasser!</p> <p>2. Frau Müller kauft ein.
 A. Kauft Gemüse!
 B. Kaufen Sie Gemüse!</p> <p>3. Die Kinder sind hungrig.
 A. Essen Sie Hamburger!
 B. Esst Hamburger!</p> | <p>4. Ich mache Tomatensalat.
 A. Schneide die Tomaten in Scheiben!
 B. Schneidet die Tomaten in Scheiben!</p> <p>5. Herr Nies hat Hunger.
 A. Essen Sie ein Käsebrötchen!
 B. Essen wir ein Käsebrötchen!</p> <p>6. Paul, wir haben Zeit.
 A. Sehen wir am Abend fern!
 B. Sehen Sie am Abend fern!</p> |
|---|--|

4 Lies die Grammatikregel G5 b auf Seite 80. Schreibe dann die richtigen Imperativformen der angegebenen Verben ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną G5 b na stronie 80. Następnie napisz w zeszycie właściwe formy trybu rozkazującego podanych czasowników.

1. Markus, ... bitte das Buch! (lesen)
2. Kinder, ... nicht ... ! (fernsehen)
3. Frau Miller, ... Sie bitte Deutsch! (sprechen)
4. Claudia, ... bitte zu Hause! (helfen)
5. Peter, ... bitte Englisch! (sprechen)
6. Gabi, Thomas, ... nicht so viel Comics! (lesen)

5 Lies die Messenger-Nachrichten und die Ratschläge. Sag, welcher Ratschlag richtig ist.

Przeczytaj wiadomości w Messengerze oraz porady. Powiedz, która porada jest właściwa.

1. Peter

Abends chatte ich lange.
Morgens bin ich leider müde
und stehe nicht gern auf.

- A. Steh früh auf!
- B. Chatte nicht so lange!

2. Jutta
und Gabi

Unsere Mutter kommt spät nach
Hause. Dann bereitet sie das Abend-
essen zu. Sie ist abends sehr müde und
hat leider keine Zeit für ihre Hobbys.

- A. Esst das Abendessen!
- B. Helft zu Hause!

3. Herr
Krause

Ich komme aus Deutschland.
Ich bin 48 Jahre alt und möchte
intensiv Englisch lernen.

- A. Fahren Sie nach London!
- B. Sprechen Sie Deutsch!

4. Jessica
und Jens

Unser Englischlehrer ist cool!
Er spricht leider kein Wort Deutsch.
Er versteht auch nicht viel auf Deutsch.

- A. Sprecht Englisch!
- B. Lest auf Deutsch!

7 Sag es auf Deutsch. Bilde Imperativsätze und schreibe sie ins Heft.

Powiedz to po niemiecku. Utwórz zdania rozkazujące i napisz je w zeszycie.

1. Poradź koledze/koleżance, żeby napił(a) się wody mineralnej.
2. Poproś rodziców, żeby kupili owoce.
3. Poproś nauczyciela, żeby zagrał w piłkę nożną.
4. Zaproponuj koledze/koleżance wyjście do kina.
5. Poradź przyjacielom, żeby jedli warzywa.

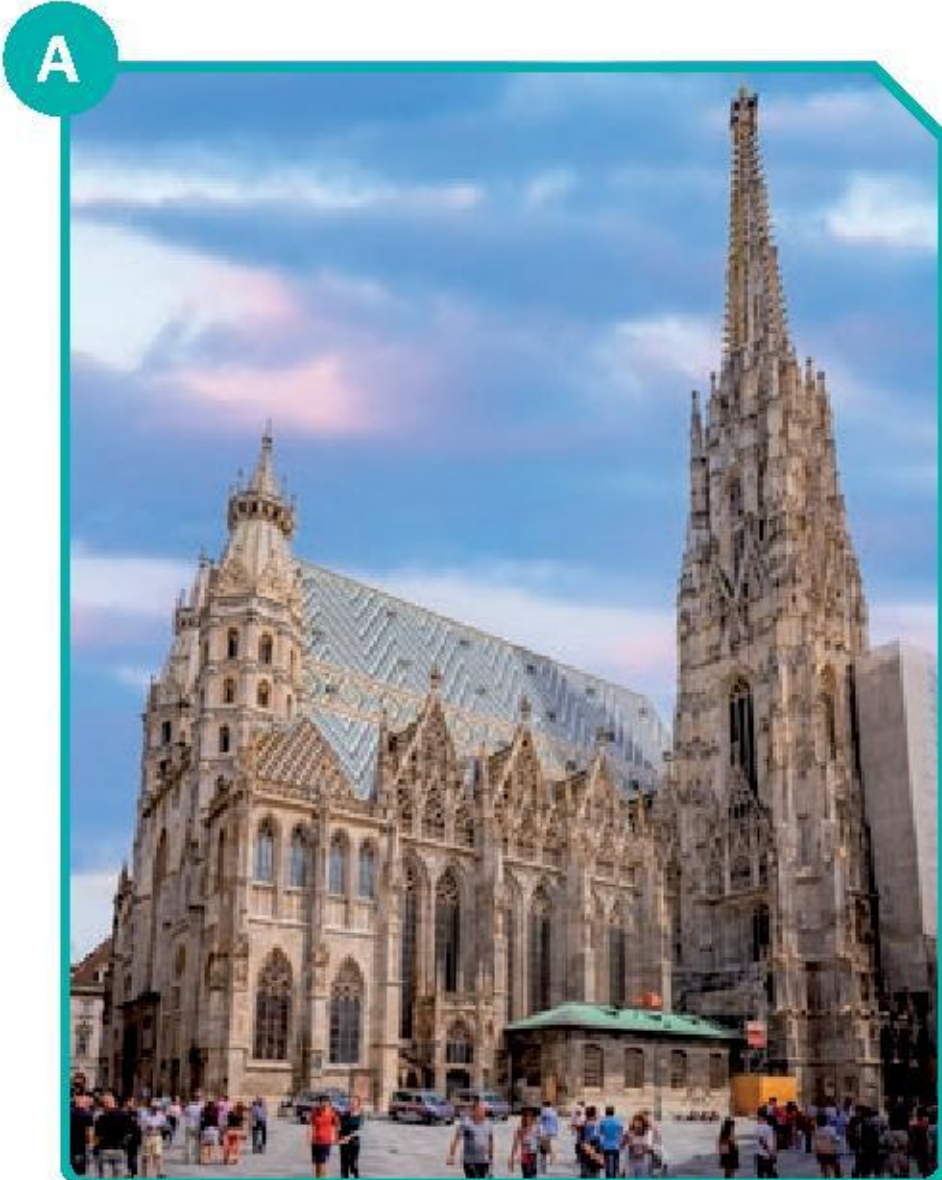

- ✓ Umiem utworzyć tryb rozkazujący czasowników regularnych i nieregularnych.
- ✓ Potrafię udzielać rad i wydawać polecenia.

L6

In einem Wiener Geschäft

- 1 Lies die Namen der Wiener Attraktionen. Ergänze dann mündlich die Sätze.
Przeczytaj nazwy atrakcji Wiednia. Następnie uzupełnij ustnie zdania.

Wiener Attraktionen (Atrakcje Wiednia)

- A. Stephansdom (Katedra św. Stefana) - architektoniczny symbol Wiednia
 B. Hundertwasserhaus (dom Hundertwassera) - dom według projektu Hundertwassera
 C. Prater - popularny park rozrywki z diabelskim młynem (**das Riesenrad**)
 D. Mozartkugeln - czekoladki nazwane tak na cześć kompozytora
 E. Schloss Schönbrunn (Pałac Schönbrunn) - letnia rezydencja Habsburgów

1. Sein Architekt heißt Hundertwasser.
Das ist das ...
2. Der ... ist das Symbol von Wien.
3. Das ... hat einen Garten.
4. Die ... sind aus Schokolade.
5. Im ... ist das Riesenrad.

- 48 2 Bring die Sätze des Dialogs in die richtige Reihenfolge. Schreibe die Lösung ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Ułóż zdania dialogu we właściwej kolejności. Napisz rozwiązanie w zeszycie. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

- A. Grüß Gott! Sie wünschen?
 B. Ja, ich **nehme** noch eine Tafel Schokolade.
Was kostet die Schokolade?
 C. Bitte sehr.
 D. Grüß Gott! Ich möchte Souvenirs aus Wien kaufen. Eine Packung Mozartkugeln bitte.
 E. Bitte. Sonst noch etwas?
 F. Das macht zusammen 6,30 Euro.

eine Tafel Schokolade - tabliczka czekolady
 eine Packung Mozartkugeln - pudełko czekoladek
 (nazwanych tak na cześć kompozytora)

- G. Nein, danke. Das ist alles.
 H. 1.20 Euro. **Nehmen** Sie noch etwas?
 I. Danke. Und 70 Cent zurück.

3 Lies den Dialog in Aufgabe 2 und korrigiere mündlich die Sätze.

Przeczytaj dialog w zadaniu 2. i popraw ustnie zdania.

1. Der Mann kauft in Salzburg ein.
2. Die Mozartkugeln kosten einen Euro vierzig.
3. Der Mann **nimmt** keine Tafel Schokolade.
4. Die Verkäuferin kauft Souvenirs aus Wien.

4 Lies die Fragen und die Reaktionen. Sag, welche Reaktionen richtig sind.

Przeczytaj pytania i reakcje. Powiedz, które reakcje są właściwe.

1. Sie wünschen?
A. Bitte sehr.
B. Eine Tafel Schokolade bitte.
2. Sonst noch etwas?
A. Nein, danke. Das ist alles.
B. Nein, ich nehme noch Milch.
3. Nehmen Sie noch etwas?
A. Grüß Gott!
B. Ja, ich nehme noch einen Obstjoghurt.
4. Was kosten die Mozartkugeln?
A. 5,10 Euro.
B. 5,10 Euro zurück.

5 Lies die Konjugation unten. Schreibe dann die Sätze 1-4 mit den richtigen Formen des Verbs „nehmen“ ins Heft.

Przeczytaj odmianę czasownika zamieszczoną poniżej. Następnie napisz zdania 1-4 z właściwymi formami czasownika „nehmen” w zeszycie.

G3

nehmen – brać, wziąć

Ip.

ich nehme
du **nimmst**
er / sie / es **nimmt**

Im.

wir nehmen
ihr nehmt
sie / Sie nehmen

1. Was ... du? - Ich ... Gemüsesalat.
2. ... ihr Apfelstrudel? - Nein, wir ... Sachertorte.
3. Was ... Sie, Herr Schmidt? - Ich ... Wiener Schnitzel. Und mein Sohn ... Fisch.
4. ... die Kinder Obstsalat? - Nein, sie ... Pommes frites.

6 Lies die Fragen und Antworten mit dem richtigen Personalpronomen.

Przeczytaj pytania i odpowiedzi z właściwym zaimkiem osobowym.

1. Nimmst **er** / **du** noch etwas? - Ja, **er** / **ich** nehme noch einen Orangensaft.
2. Herr Wagner, was nehmen **Sie** / **sie**? - **Er** / **Ich** nehme eine Tafel Schokolade.
3. Was nehmt **sie** / **ihr**? - **Wir** / **Ihr** nehmen Mozartkugeln.
4. Nimmt **er** / **ihr** eine Bratwurst? - Ja, **er** / **wir** nimmt eine Bratwurst.

7 Arbeitet zu zweit. Bildet mündlich einen Dialog „Im Geschäft“ wie in Aufgabe 2. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.

Pracujcie w parach. Utwórzcie ustnie dialog „W sklepie” jak w zadaniu 2. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

► wünschen?

■

► noch etwas?

■ +,

► noch etwas?

■ - / alles

► zusammen 10,30 Euro

■ bitte

► danke / Wiedersehen

■

- ✓ Potrafię wymienić ciekawe miejsca w Wiedniu.
- ✓ Umiem zapytać o cenę produktu.

Aktivwörterbuch

+ 49

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

das Brot chleb
das Brötchen bułka
die Butter masło
die Cornflakes (tylko lm.) płatki kukurydziane
das Ei jajko
der Fisch ryba
das Fleisch mięso
der Honig miód
der Joghurt / das Joghurt jogurt

+ 50

WARZYWA
I OWOCE

der Apfel jabłko
das Gemüse warzywa, jarzyny
die Gurke ogórek
das Obst owoce

+ 51

NAPOJE

das Getränk napój; **die Getränke** napoje
der Kaffee kawa
der Kakao kakao
die Milch mleko
der Milchkaffee kawa z mlekiem

+ 52

OKREŚLANIE
JEDZENIA

gesund zdrowy ≠ **ungesund** niezdrowy
gut dobry ≠ **schlecht** zły
schmecken smakować
das Schulessen jedzenie w szkole
Wie schmeckt das Schulessen?
 Jak smakuje jedzenie w szkole?

+ 53

POSILKI

das Abendessen kolacja;
zum Abendessen na kolację
das Frühstück śniadanie;
zum Frühstück na śniadanie

+ 54

NAZWY
POTRAW

die Bratkartoffeln smażone ziemniaki
die Brühe rosół
der Gemüsesalat sałatka warzywna
der Kartoffelsalat sałatka ziemniaczana
die Pizza pizza; **ein Stück Pizza** kawałek pizzy
die Pommes frites (tylko lm.) frytki; **mit Pommes frites**
 z frytkami

+ 55

POTRAWY
REGIONALNE

der Apfelstrudel strudel z jabłkami
die Bratwurst pieczona kiełbasa
der Eintopf potrawa jednogarnkowa
das Fondue fondue
die Rösti placek ziemniaczany
die Sachertorte tort Sachera (tort czekoladowy)

das Ketchup keczup
der Käse ser żółty
die Marmelade marmolada
der Quark twaróg
der Reis ryż
das Salz sól
der Schinken szynka
die Schokolade czekolada
das Schwarzbrot ciemny chleb
die Wurst kiełbasa

die Orange pomarańcza
der Salat sałata
die Tomate pomidor
die Zwiebel cebula

das Mineralwasser woda mineralna
der Saft sok
der Tee herbata
der Orangensaft sok pomarańczowy

Das Schulessen schmeckt gut.
 Jedzenie w szkole smakuje dobrze.
Ich finde das Schulessen gesund.
 Sądzę, że jedzenie w szkole jest zdrowe.

das Mittagessen obiad;
zu Mittag na obiad
der Nachtisch deser;
zum Nachtisch na deser

das Schinkenbrot kanapka z szynką
das Schinkenbrötchen bułka z szynką
die Schwarzbohnen czarna fasola
die Suppe zupa
die Tomatensuppe zupa pomidorowa
das Wurstbrot kanapka z kiełbasą

die Schweinshaxe mit Sauerkraut
 golonka z kiszoną kapustą
das Wiener Schnitzel sznycel po wiedeńsku
zubereiten przyrządzać;
Die Rösti bereitet man aus Kartoffeln zu.
 Placek ziemniaczany przyrządza się z ziemniaków.

im Geschäft w sklepie
im Restaurant w restauracji
der Gast gość; **die Gäste** goście
die Rechnung rachunek
die Speise danie, potrawa; **die Speisen** dania, potrawy
die Speisekarte karta dań, menu
die Packung pudełko
das Souvenir pamiątka; **die Souvenirs** pamiątki;
Souvenirs aus Wien pamiątki z Wiednia
die Tafel tabliczka;
eine Tafel Schokolade tabliczka czekolady
die Verkäuferin ekspedientka
Was kostet die Schokolade? Ile kosztuje czekolada?
Die Schokolade kostet 1,20 Euro.
Czekolada kosztuje 1,20 euro.

Das macht zusammen 6,30 Euro.
To wynosi razem 6,30 euro.
70 Cent zurück. 70 centów reszty.
Bitte sehr. Bardzo proszę.
Bitte, hier ist die Speisekarte.
Proszę, tutaj jest karta dań.
Nehmen Sie bitte Platz! Proszę zająć miejsce.
Was möchten Sie? / Sie wünschen?
Co sobie pan/pani/państwo życzą?
Ich möchte eine Brühe. / Eine Brühe bitte. Chciał(a)bym rosół.
Sonst noch etwas? / Nehmen Sie noch etwas?
Czy coś jeszcze?
Kommt sofort. Natychmiast.
Nein, danke. Das ist alles. Nie, dziękuję. To wszystko.

amüsieren, sich bawić się
befinden, sich znajdować się
die Cafeteria kafejka; **in der Cafeteria** w kafejce
ernähren, sich odżywiać się
die Imbissbude budka z jedzeniem;
an einer Imbissbude przy budce z jedzeniem
vor einer Imbissbude przed budką z jedzeniem
der Junge chłopiec;
die Jungen / die Jungs (wersja potoczna) chłopcy
das Lieblingsessen ulubione danie

das Mädchen dziewczynka, dziewczyna;
die Mädchen dziewczynki, dziewczyny
die Salatbar bar sałatkowy;
in einer Salatbar w barze sałatkowym
die Schulcafeteria stołówka szkolna;
in der Schulcafeteria w stołówce szkolnej
verabreden, sich umawiać się
Ich habe Hunger. = Ich bin hungrig.
Jestem głodny(-na).
Ich habe Durst. Jestem spragniony(-na).

Grammatik FIT

G1 Zaimek *man*

Zaimka **man** używasz, gdy nie wiesz, kto dokładnie wykonuje czynność. **Man** zawsze łączy się z czasownikiem w 3. os. liczby pojedynczej, np.: **Man trinkt** hier Kaffee. (Tutaj pije się kawę). To tak jak **się** w języku polskim.

G2 Forma *möchte...*

Forma **möchte...** oznacza chciał(a)bym. Możesz jej używać samodzielnie lub z innym czasownikiem, który wtedy stoi na końcu zdania w bezokoliczniku, np.:

Ich möchte cola. (Chciał(a)bym colę). **Er möchte** Mineralwasser trinken. (On chciałby się napić wody mineralnej).

Forma **möchte...** jest taka sama dla 1. i 3. os. liczby pojedynczej: **ich möchte - er / sie / es möchte**.

	Ip.	Im.
möchte - chciał(a)by(m)	ich möchte	wir möchten
	du möchtest	ihr möchtet
	er / sie / es möchte	sie / Sie* möchten
		* forma grzecznościowa

G3 Odmiana czasownika *nehmen* w czasie teraźniejszym *Präsens*

	Ip.	Im.
nehmen - brać, wziąć	ich nehme	wir nehmen
	du nimmst	ihr nehmt
	er / sie / es nimmt	sie / Sie* nehmen
		* forma grzecznościowa

G4 Czasowniki zwrotne

Czasowniki zwrotne w języku niemieckim stosujesz z zaimkiem zwrotnym **sich**, który zmienia się w zależności od osoby. Inaczej niż w języku polskim.

sich interessieren - interesować się

Ip. Ich interessiere **mich** für Sport.
(Ja interesuję **się** sportem).
Du interessierst **dich** für Sport.
(Ty interesujesz **się** sportem).
Er / Sie / Es interessiert **sich** für Sport.
(On / Ona / Ono interesuje **się** sportem).

Im. Wir interessieren **uns** für Sport.
(My interesujemy **się** sportem).
Ihr interessiert **euch** für Sport.
(Wy interesujecie **się** sportem).
Sie interessieren **sich** für Sport.
(Oni interesują **się** sportem).

Ważne! Nie wszystkie czasowniki zwrotne w języku polskim są zwrotne w języku niemieckim i odwrotnie, np.: zaczynać się - *beginnen*, uczyć się - *lernen*, odpoczywać - *sich erholen*, siadać - *sich setzen*.

G5 Tryb rozkazujący

Trybu rozkazującego w języku niemieckim używasz do wyrażania poleceń, prośb lub instrukcji. Tworzysz go dla różnych osób w następujący sposób:

du: usuwasz zaimek osobowy **du** i końcówkę **-st** z formy czasownika w czasie teraźniejszym i ewentualnie dodajesz końcówkę **-e**, np.: **Du kochst Suppe.** - **Koch(e) Suppe!** (Gotuj zupę!).

wir i Sie* (**forma grzecznościowa*): zamieniasz miejscami czasownik z zaimkiem **wir** i **Sie**, np.: **Wir kochen Suppe.** - **Kochen wir Suppe!** (Gotujmy zupę!), **Sie kochen Suppe.** - **Kochen Sie Suppe!** (Proszę gotować zupę!).

ihr: usuwasz zaimek osobowy **ihr** i zostawiasz jedynie formę czasownika, np.: **Ihr kocht Suppe.** - **Kocht Suppe!** (Gotujcie zupę!).

Czasowniki, których temat kończy się na **-t**, **-d**, **-chn**, **-ffn**, **-tm**, mają w trybie rozkazującym dla 2. osoby liczby pojedynczej (**du**) zawsze końcówkę **-e**. np. **Finde!** **Arbeite!** Dodajesz **-e** na końcu czasownika, aby ułatwić wymowę.

5 a	kochen - gotować	arbeiten - pracować	finden - sądzić, uważać, znajdować
du	Koch(e)!	Arbeite!	Finde!
wir	Kochen wir!	Arbeiten wir!	Finden wir!
ihr	Kocht!	Arbeitet!	Findet!
Sie	Kochen Sie!	Arbeiten Sie!	Finden Sie!

Niektóre czasowniki nieregularne mają samogłoskę tematyczną **e**. Zamienia się ona na **i** lub **ie** w 2. i 3. os. liczby pojedynczej. Pamiętaj, że zachowujesz te zmiany w trybie rozkazującym dla 2. osoby liczby pojedynczej (**du**), ale nie dodajesz końcówki **-e**.

5 b	lesen - czytać	sprechen - mówić	helfen - pomagać	treffen - spotykać
du	Lies!	Sprich!	Hilf!	Triff!
wir	Lesen wir!	Sprechen wir!	Helfen wir!	Treffen wir!
ihr	Lest!	Sprecht!	Helft!	Trefft!
Sie	Lesen Sie!	Sprechen Sie!	Helfen Sie!	Treffen Sie!

Niektóre czasowniki nieregularne w języku niemieckim mają samogłoskę tematyczną **a**. Zamienia się ona na **ä** w 2. i 3. os. liczby pojedynczej. Pamiętaj, że w trybie rozkazującym dla 2. osoby liczby pojedynczej (**du**) nie zachowujesz tych zmian (przegłos), ale możesz dodać końcówkę **-e**.

5 c	fahren - jechać	laufen - biegać	einschlafen - zasypiać	waschen - myć, prać
du	Fahr(e)!	Lauf(e)!	Schlaf(e) ein!	Wasch(e)!
wir	Fahren wir!	Laufen wir!	Schlafen wir ein!	Waschen wir!
ihr	Fahrt!	Lauft!	Schlaft ein!	Wascht!
Sie	Fahren Sie!	Laufen Sie!	Schlafen Sie ein!	Waschen Sie!

K5

Sport und Rekorde nicht nur in Deutschland

W rozdziale 5. nauczę się:

- informować o uprawianej dyscyplinie sportowej
- nazywać wybrane dyscypliny sportowe
- nazywać wybrane sprzęty sportowe
- porównywać osiągnięcia sportowe
- stosować czasowniki modalne
- stopniować przymiotniki oraz przysłówki
- tworzyć zdania porównawcze
- liczyć do miliona

oraz poznam:

- wybrane rekordy świata
- atrakcje turystyczne Monachium.

L1

Machst du Sport? Bist du aktiv?

- 56 **1** Sportarten. Hör zu und sprich nach. Übersetze dann die Substantive ins Polnische und schreibe sie ins Heft. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.

Dyscypliny sportowe. Posłuchaj i powtórz. Następnie przetłumacz rzeczowniki na język polski i napisz je w zeszycie. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

Volleyball • Handball • Hockey • Ski alpin • Skispringen • Laufen • Gehen • Schwimmen • Boxen • Judo • Aikido

- 2** Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie.

1. ► Was spielst du gern?

■ Ich spiele gern

3. ► Was spielt ihr gern?

■ Wir

2. ► Welchen Sport machst / treibst du gern?

■ Ich mache gern

4. ► Was trainierst du gern?

■ Ich

- 57 **3** Lies die Einträge in dem Internetforum und ergänze sie mit den richtigen Verben. Schreibe die Lösung ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Przeczytaj wpisy na forum internetowym i uzupełnij je właściwymi czasownikami. Napisz rozwiązanie w zeszycie. Sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

im Sportverein -
w klubie sportowym

A. mache • B. bin • C. treibt • D. seid • E. spielen • F. spiele

22.05. Wolfi	Ich 1. ... Fußball im Sportverein. Ich habe zweimal in der Woche Training. 2. ... ihr Sport? 3. ... ihr aktiv?
25.05. Doris	Ich bin in einem Verein und 4. ... sehr aktiv. Ich trainiere siebenmal in der Woche Schwimmen.
27.05. Toni	Ich mache gern Aikido und Judo. Ich spiele auch gern Badminton.
6.06. Marita	Regelmäßig mache ich nur Schulsport. Meine Freunde 5. ... täglich Handball. Ich 6. ... nicht gern Sport.

4 Ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Namen aus Aufgabe 3.

Uzupełnij ustnie zdania właściwymi imionami z zadania 3.

1. ... und ... trainieren in einem Verein.
2. ... macht gern Judo.
3. ... trainiert zweimal in der Woche.
4. ... macht Wassersport.
5. ... mag Sport nicht.
6. ... trainiert siebenmal in der Woche.

5 Lies die Informationen. Sag, welche Information nicht zu den anderen passt.

Przeczytaj informacje i powiedz, która informacja nie pasuje do pozostałych.

1. in der Schule - in der Woche - in der Halle - im Stadion - im Schwimmbad
2. im Verein - zweimal in der Woche - regelmäßig - oft - täglich
3. Badminton - Aikido - Judo - Boxen - Karate
4. Handball - Basketball - Fußball - Schwimmen - Volleyball

6 Lies die Fragen 1-6 und beantworte sie mündlich. Verwende dabei die angegebenen Informationen.

Przeczytaj pytania 1-6 i odpowiedz na nie ustnie. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. ► Was trainierst du?	■ Ich trainiere (koszykówkę).
2. ► Wie oft treibst du Sport?	■ Ich treibe (drei razy w tygodniu) Sport.
3. ► Wo trainiert ihr?	■ Wir trainieren (w klubie sportowym).
4. ► Was spielt ihr gern?	■ Wir spielen gern (badminton).
5. ► Welchen Sport machst du gern?	■ Ich mache gern (judo).
6. ► Treibt ihr gern Sport?	■ (Tak), wir treiben gern Sport.

7 Erstelle im Heft einen Blogeintrag zum Thema „Ich mache (nicht) gern Sport“. Verwende dabei die Wörter und Ausdrücke aus Aufgabe 3.

Stwórz w zeszycie wpis na blog na temat „Uprawiam (nie)chętnie sport”. Wykorzystaj przy tym wyrazy i wyrażenia z zadania 3.

- Napisz, jaki sport uprawiasz.
- Podaj, jak często i gdzie uprawiasz ten sport.
- Jeśli nie lubisz uprawiać sportu, napisz o sporcie uprawianym w szkole na zajęciach wychowania fizycznego: wymień dyscyplinę, napisz jak często i gdzie jest uprawiana.

58

8 Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ey	ej	Hockey
sp	szp	Sport
x	ks	Boxen
ei	aj	einmal, Verein
ig	iś	regelmäßig
lich	liś	täglich
ie	długie i	Lieblingssport, trainieren

- ✓ Umiem powiedzieć, jaką dyscyplinę sportową uprawiam.
- ✓ Potrafię poinformować, jak często uprawiam sport.

L2

Er muss Sport machen

59 **1** Hör dir die Sätze an. Ordne dann im Heft den deutschen Sätzen ihre polnischen Entsprechungen zu.
Posłuchaj zdań. Następnie przyporządkuj w zeszyte niemieckim zdaniom ich polskie tłumaczenia.

1. Ich kann hier Ski fahren.	A. Ona chce uprawiać judo.
2. Er muss Sport machen.	B. On musi uprawiać sport.
3. Sie soll täglich trainieren.	C. Mogę tutaj jeździć na nartach.
4. Klaus und Bastian möchten Fußball spielen.	D. Ona powinna codziennie trenować.
5. Sie will Judo machen.	E. Dziecku nie wolno tutaj pływać.
6. Das Kind darf hier nicht schwimmen.	F. Klaus i Bastian chcieliby grać w piłkę nożną.

2 Lies die Sätze in Aufgabe 1 noch einmal und übersetze mündlich die Modalverben ins Polnische. Lies dann die Grammatikregel unten.

Przeczytaj zdania w zadaniu 1. jeszcze raz i przetłumacz ustnie czasowniki modalne na język polski. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. können (> ich / er kann) - móc, umieć, potrafić	4. möchte (> ich / er möchte...) - chciał(a)bym / chciałby
2. müssen (> ich / er muss) - ...	5. wollen (> ich / er will) - ...
3. sollen (> ich / er soll) - ...	6. dürfen (> ich / er darf) - móc, mieć pozwolenie

G1

W języku niemieckim występuje **sześć czasowników modalnych**. Zauważ, że czasowniki modalne mają w 1. i 3. os. liczby pojedynczej taką samą formę, np.: **ich kann, er / sie / es / man kann**.
 Liczba mnoga czasowników modalnych jest regularna, tzn. do regularnego tematu dodajesz właściwą końcówkę, np.: **wir können, ihr könnt, sie / Sie können**.
 Jeśli chcesz wyrazić swoje życzenie w uprzejmy sposób, zastąp czasownik **wollen** formą trybu przypuszczającego czasownika **mögen - möchte...**, np.: **Wir möchten schwimmen**. (Chcielibyśmy popływać).

3 Lies die richtigen Formen der angegebenen Modalverben.

Przeczytaj właściwe formy podanych czasowników modalnych.

1. Anna ... (können)	4. der Lehrer ... (wollen)	7. du ... (dürfen)
2. er ... (müssen)	5. ihr ... (möcht...)	8. die Kinder ... (wollen)
3. wir ... (dürfen)	6. ich ... (sollen)	

4 Lies die Grammatikregel unten. Bilde dann Sätze und schreibe sie ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną poniżej. Następnie utwórz zdania i napisz je w zeszyte.

G1

Czasowniki modalne występują w zdaniu samodzielnie, np.: **Ich mag Fußball**. (Lubię piłkę nożną), lub z innym czasownikiem, który stoi wówczas na końcu zdania w bezokoliczniku, np.: **Er kann gut schwimmen**. (On potrafi dobrze pływać). W zdaniu pytającym czasownik modalny stoi na pierwszym lub drugim miejscu, np.: **Mögt ihr Sport? Kannst du schnell laufen? Was kannst du gut machen?** Podmiot stoi zawsze obok czasownika modalnego

1. Wir / Basketball / spielen / wollen / .	4. Katrin / zweimal in der Woche / soll / Sport treiben / .
2. Ich / gut / schwimmen / kann / .	5. Peter / Karin / und / ins Schwimmbad / gehen / möchten / .
3. Du / täglich / trainieren / musst / .	6. Ihr / hier / nicht Tennis spielen / dürft / .

5 Sieh dir die Fotos an und bilde mündlich Sätze mit den Modalverben. Verwende dabei die angegebenen Wendungen.

Obejrzyj zdjęcia i utwórz ustnie zdania z czasownikami modalnymi. Wykorzystaj przy tym podane zwroty.

1. hier nicht schwimmen - Man
2. hier Sport machen - Sie
3. gut schwimmen - Sie
4. sehr gut Ski fahren - Ich
5. gern Volleyball spielen - Die Schüler

6 Lies die Fragen 1-3 und beantworte sie mündlich. Verwende dabei die angegebenen Informationen.

Przeczytaj pytania 1-3 i odpowiedz na nie ustnie. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. ► Was willst du spielen?
■ Ich will ... spielen.
2. ► Was kannst du gut machen?
■ Ich kann gut
3. ► Wohin möchtest du gehen?
■ Ich möchte in / auf ... gehen.

7 Lies die Fragen und die Antworten. Sag, welche Antworten richtig sind.

Przeczytaj pytania i odpowiedzi. Powiedz, które odpowiedzi są właściwe.

1. Könnt ihr gut Tennis spielen?
A. Ja, wir können gut Tennis spielen.
B. Ja, ihr könnt gut Fußball spielen.	3. Wohin wollen Sie gehen?
A. Ich will auf den Sportplatz gehen.
B. Sie wollen auf den Sportplatz gehen.
2. Wie oft müssen sie Schwimmen trainieren?
A. Sie müssen täglich Schwimmen trainieren.
B. Sie muss täglich Schwimmen trainieren.	4. Darf Anke Judo machen?
A. Ja, sie dürfen Judo machen.
B. Ja, sie darf Judo machen.

8 Wie reagierst du auf Deutsch? Schreibe die Sätze ins Heft.

Jak zareagujesz po niemiecku? Napisz zdania w zeszycie.

1. Zapytaj, czy wolno ci iść na basen. .
2. Powiedz, że nie wolno ci iść na basen.
3. Zapytaj siostrę, czy chciałaby zagrać w piłkę nożną.
5. Powiedz, że potrafisz bardzo dobrze jeździć na nartach.
6. Poinformuj, że musisz regularnie trenować.
7. Zapytaj koleżankę, czy chciałaby pograć w piłkę ręczną.

- ✓ Znam czasowniki modalne.
- ✓ Potrafię powiedzieć, co umiem dobrze robić.

L3

Was brauchen wir fürs Boxen?

1 Hör zu und sprich nach. Lies dann die deutschen Wörter und ordne ihnen mündlich die polnischen Übersetzungen zu.

Posłuchaj i powtórz. Przeczytaj następnie niemieckie wyrazy i przyporządkuj im ustnie polskie tłumaczenia.

1 die Schlittschuhe	2 die Sportkleidung	3 der Puck	4 die Boxhandschuhe
5 der Tennisschläger	6 der Ball	7 der Badeanzug / die Badehose	8 die Schwimmbrille
A strój sportowy	B rękawice bokserskie	C łyżwy	D krążek
E piłka	F rakieta do tenisa	G strój kąpielowy / szorty kąpielowe	H okulary pływackie

2 Beantworte mündlich die Fragen. Verwende dabei die angegebenen Wörter.

Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj przy tym podane wyrazy.

A. Schwimmbrille • B. Badeanzug/Badehose • C. Sportkleidung • D. Ball • E. Sportschuhe • F. Puck • G. Schlittschuhe • H. Hockeyschläger

1. Was brauchen die Fußballspieler? - Sie brauchen einen ..., ... und
2. Was brauchen wir fürs Hockey? - Wir brauchen fürs Hockey einen ..., einen ... und
3. Was braucht man fürs Schwimmen? - Man braucht fürs Schwimmen einen ... / eine ... und eine

3 Hör dir den Dialog an und lies ihn mit den richtigen Wörtern aus Aufgabe 1.

Posłuchaj dialogu i przeczytaj go z właściwymi wyrazami z zadania 1.

- ▶ Hi, Frank! Wohin gehst du?
- Hi, Sara! Ich gehe auf den Tennisplatz. Mein Freund Paul und ich wollen Tennis spielen.
- ▶ Und was hast du in deiner Tasche? Sie ist so groß.
- Oh, Sara! Ich brauche fürs Tennis einen 1. ..., einen kleinen 2. ..., 3. ... und natürlich noch Sportschuhe. Kannst du auch Tennis spielen?
- ▶ Nein, ich leider nicht. Ich gehe in die Sporthalle. Ich will Boxen trainieren. Und ich habe in meiner Tasche nur 4. ... und 5. ...
- Was? Sara, du trainierst Boxen?

4 Lies den Dialog in Aufgabe 3 noch einmal und schreibe die Sätze mit den richtigen Modalverben ins Heft. Ein Modalverb passt nicht.

Przeczytaj dialog w zadaniu 3. jeszcze raz i napisz w zeszycie zdania z właściwymi czasownikami modalnymi. Jeden czasownik modalny został podany dodatkowo.

A. will • B. könnt • C. wollen • D. kann • E. will

1. Frank ... auf den Tennisplatz gehen.
2. Paul und Frank ... Tennis spielen.
3. Sara ... nicht Tennis spielen.
4. Sie ... Boxen trainieren.

5 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

- Was willst du am Nachmittag machen?
 ■ Ich will am Nachmittag Fußball spielen. Ich brauche Sportschuhe und Sportkleidung.

1. ► Was willst du ... ?
 ■ am Abend Hockey spielen / Schlittschuhe, einen Hockeyschläger und einen Puck brauchen
2. ► Was willst du ... ?
 ■ am Vormittag Laufen trainieren / Sportschuhe und eine Sonnenbrille brauchen
3. ► Was willst du ... ?
 ■ am Nachmittag Boxen trainieren / Boxhandschuhe und Sportkleidung brauchen

6 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen. Schreibt dann den Dialog ins Heft.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i odpowiadajcie na nie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje. Następnie napiszcie dialog w zeszytach.

- Hi, Doris! Wohin gehst ... ?
 ■ Hi, Lena! Ins Schwimmbad. Wohin ... du?
 ► Auf den Sportplatz. Was hast ... in deiner Tasche?

■ ... habe und . Du?

► Ich ... und .
 ■ Tschüs!
 ► ...

7 Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und beantworte mündlich die Fragen.

Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Wo ist der Junge?
2. Was trainiert er?
3. Was braucht er fürs Schwimmen?

- ✓ Znam nazwy wybranych sprzętów sportowych.
- ✓ Potrafię powiedzieć, jakiego sprzętu potrzebuję do uprawiania wybranej dyscypliny sportowej.

L4

Wer ist am besten?

- 62 **1** Schreibe die Sätze der Texte (A-C) in der richtigen Reihenfolge ins Heft und kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme. Lies danach die Grammatikregel G2 a auf Seite 96.

Napisz w zeszycie zdania tekstów (A-C) we właściwej kolejności i sprawdź poprawność rozwiązania z na-graniem. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną G2 a zamieszczoną na stronie na stronie 96.

- A. 1. Monika schwimmt 50 Meter in 40 Sekunden. Sie ist **schnell**. 2. Peter schwimmt 50 Meter in 39 Sekunden. Er ist **schneller als** Monika. 3. Frank schwimmt 50 Meter in 38 Sekunden. Er ist **am schnellsten**.
- B. 1. Das Kind ist **am kleinsten**. 2. Ich bin **klein**. 3. Mein Freund ist **kleiner als** ich.
- C. 1. Katrin ist 13. Sie ist **älter als** Agnes. 2. Claudia ist 14. Sie ist **am ältesten**. 3. Agnes ist 12 Jahre alt.

- 2** Sieh dir die Tabelle mit den Ergebnissen an und ergänze mündlich die Sätze.

Popatrz na tabelę z wynikami i uzupełnij ustnie zdania.

Leichtathletik Mädchen - Schulolympiade - Finale			
Name	Hochsprung	Weitsprung	100-m-Lauf
Maria Schulz	1,35 Meter	1,70 Meter	15,0 Sekunden
Jutta Krause	1,30 Meter	1,85 Meter	15,4 Sekunden
Ute Maier	1,40 Meter	1,80 Meter	15,6 Sekunden

1. Wer ist schneller als Jutta? - ... ist schneller als Jutta.
2. Wer springt am weitesten? - ... springt am weitesten.
3. Wer springt höher als Maria? - ... springt höher als Maria.
4. Wer springt weiter als Maria? - ... springen weiter als Maria.

der Hochsprung - skok wzwyż
der Weitsprung - skok w dal
schnell - szybki, szybko
hoch - wysoki, wysoko
weit - daleki, daleko

- 3** Ergänze mündlich die Sätze anhand der Informationen aus Aufgabe 2.

Uzupełnij ustnie zdania na podstawie informacji z zadania 2.

1. Jutta springt hoch. Maria springt ... als Jutta. Ute springt
2. Maria springt weit. Ute springt ... als Maria. Jutta springt
3. Ute läuft schnell. Jutta läuft ... als Ute. Maria läuft

- 4** Lies die Grammatikregel unten und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Formen der Adverbien. Schreibe dann die Sätze ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej i uzupełnij ustnie zdania właściwymi formami przysłówków. Następnie napisz zdania w zeszycie.

G2 a

Form przymiotników/przysłówków stopniujących się nieregularnie ucz się na pamięć.

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
gern	lieber	am liebsten	der / die / das liebste
gut	besser	am besten	der / die / das beste
hoch	höher	am höchsten	der / die / das höchste
viel	mehr	am meisten	der / die / das meiste

1. **gut** - Ich schwimme gut. Mein Freund schwimmt ... als ich. Unser Lehrer schwimmt
2. **gern** - Wir boxen gern, aber wir machen ... Aikido. Doch ... machen wir Judo.
3. **viel** - Er trainiert viel. Ich trainiere ... als er. Unser Trainer trainiert
4. **hoch** - Sie springen hoch, aber ihre Freunde springen ... als sie. Doch ... springen Kurt und Klaus.

5 Lies die Sätze und die Fragen. Beantworte die Fragen und schreibe die Antworten ins Heft. Lies dann die Grammatikregel unten.

Przeczytaj zdania i pytania. Odpowiedz na pytania i napisz odpowiedzi w zeszycie. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Heike ist vierzehn Jahre alt. Sandra ist sechzehn Jahre alt. Wer ist älter? - ... ist älter als
2. Jens ist 180 Zentimeter groß. Jutta ist 179 Zentimeter groß. Wer ist größer? - ... ist größer als
3. Frau Schulz ist dreißig Jahre alt. Frau Müller ist einundvierzig Jahre alt. Wer ist jünger? - ... ist jünger als

G2
b

Formy przymiotników/przysłówek ze zmianą samogłoski tematycznej

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
alt	älter	am ältesten	der / die / das älteste
groß	größer	am größten	der / die / das größte
jung	jünger	am jüngsten	der / die / das jüngste

6 Wer ist am besten in deiner Klasse? Berichte.

Opowiedz, kto jest najlepszy w twojej klasie.

1. ... springt am höchsten / am weitesten.
2. ... schwimmt / läuft am schnellsten.
3. ... spielt am besten Fußball / Basketball /
4. ... fährt am schnellsten Rad.
5. ... ist in Mathe / Deutsch / ... am besten.
6. ... ist in Deutsch / Englisch am besten.

7 Sieh dir das Foto an und lies den Text mit den richtigen Wörtern.

Obejrzyj zdjęcie i przeczytaj tekst z właściwymi wyrazami.

jüngsten • ältesten • älter • jünger

Das ist Familie Schmidt: die Großeltern, die Eltern und die Kinder. Die Großeltern sind am Die Eltern sind ... als die Kinder. Die Kinder sind ... als die Großeltern und die Eltern. Die Kinder sind am

- ✓ Znam zasady stopniowania przymiotników/przysłówek.
- ✓ Potrafię porównać osiągnięcia sportowe.

L5

Weltrekorde

1 Ordne den Fotos die richtigen Fragen zu. Beantworte sie dann mündlich.

Przyporządkuj zdjęciom właściwe pytania. Następnie odpowiedz na nie ustnie.

- A. Wo befindet sich die größte Schule der Welt?
- B. Wo befindet sich der höchste Turm in Deutschland?
- C. Wie heißt das größte Tier der Welt?
- D. Wie heißt das schnellste Landtier der Welt?
- E. Wie heißt das schwerste Tier der Welt?

das größte Tier der Welt -
najwyższe zwierzę na świecie
das Landtier - zwierzę lądowe
das schwerste Tier der Welt -
najcięższe zwierzę świata

1

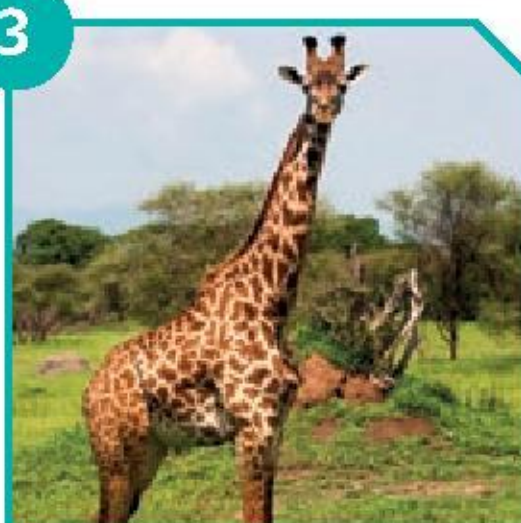
der Fernsehturm
in Berlin

2

der Gepard

3

die Giraffe

4

die City
Montessori
School in Indien

5

der Blauwal

2 Lies die Grammatikregel G4 auf Seite 96. Schreibe dann die Zahlen in Worten ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną G4 zamieszczoną na stronie 96. Następnie napisz liczby słownie w zeszycie.

1. 580 - fünfhundertachtzig
2. 916 - neunhundertsechzehn
3. 723 - ...
4. 1 403 - (ein)tausendvierhundertdrei
5. 2 365 - ...
6. 14 290 - ...

63

3 Lies die Texte und die Zahlen. Hör dann dir die Texte an und schreibe die richtigen Zahlen ins Heft.

Przeczytaj teksty i liczby. Następnie posłuchaj tekstów i napisz właściwe liczby w zeszycie.

A. 1 000 • B. 51 000 • C. 2 500 • D. 368 • E. 3 700

1. Die größte Schule der Welt ist in Indien. Hier lernen 1. ... Schüler. In der Schule arbeiten 2. ... Lehrer. Hier sind 3. ... Klassenzimmer und 4. ... Computer.
2. Der höchste Turm in Deutschland ist der Fernsehturm in Berlin. Er ist 5. ... Meter hoch.

4 Beantworte mündlich die Fragen. Verwende dabei die angegebenen Informationen.

Odpowiedz ustnie na pytania. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. Wie heißt das schwerste Tier der Welt? - Das schwerste Tier der Welt heißt
2. Wie schwer ist das Tier? (160 000 kg) - Es ist ... Kilogramm schwer.
3. Wie heißt das schnellste Landtier der Welt? - Das schnellste Landtier der Welt heißt
4. Wie schnell kann das Tier laufen? (110 km/h) - Es kann ... Kilometer pro Stunde laufen.

Lies die E-Mail von Luise und ergänze mündlich die Sätze mit den richtigen Namen. Ein Name passt nicht.

Przeczytaj e-mail Luisy i uzupełnij ustnie zdania właściwymi imionami. Jedno imię zostało podane dodatkowo.

Hallo Martin,
wie geht's? Bei mir ist alles okay. Wir haben eine Schulolympiade in der Sporthalle – Leichtathletik Mädchen.
Ich bin sehr sportlich und laufe **am schnellsten von allen** Mädchen in der Schule. Aber mein Bruder Kurt läuft **schneller als** ich. Er läuft oft Marathon. Er trainiert viermal in der Woche im Verein. Kurt und seine Freundin Jutta laufen gern den Berlin-Marathon. Hierher kommen mehr als 55 000 Läufer und Läuferinnen aus 160 Ländern. Die besten Marathonläufer kommen aus Afrika. Der Weltrekord im Marathon ist 2:00:35 Stunden! Das finde ich toll! Ich möchte **so schnell wie** die besten Marathonläufer laufen. Treibst du Sport **genauso gern wie** ich? Hast du Rekorde?
Viele Grüße
Luise

A. Martin • B. Kurt • C. Luise • D. Jutta

1. ... hat viermal in der Woche Training im Verein.
2. ... möchte **so schnell wie** die afrikanischen Marathonläufer sein.
3. ... und ihr Freund sind Marathonläufer.
4. ... ist im Laufen **am besten von allen** Mädchen in der Schule.

Lies die Grammatikregel unten. Verbinde dann mündlich die richtigen Satzteile.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Następnie połącz ustnie właściwe fragmenty zdań.

G3

W języku niemieckim w **zdaniach porównawczych** stosujesz spójniki ... **als** ... (niż), **so ... wie** ... (tak... jak...), **genauso ... wie** ... (dokładnie tak... jak...), np.:

Mein Bruder ist **jünger als** ich. (Mój brat jest **młodszy ode** mnie).

Er läuft **so schnell wie** sein Freund. (On biega **tak szybko jak** jego przyjaciel).

Wir sind **genauso alt wie** ihr. (My mamy **dokładnie tyle** lat **co** wy).

W **zdaniach porównawczych**, gdzie przymiotnik/przysłówek użyty jest w stopniu najwyższym, stosujesz przyimek **von**, np.:

Er läuft **am schnellsten von allen** Jungen. (On biega **najszybciej ze wszystkich** chłopców).

1. Der Blauwal ist schwerer
2. Ich springe so hoch
3. Meine Schule ist kleiner
4. Sie spielt genauso gut
- A. als die Schule in Indien.
- B. Volleyball wie Peter.
- C. als der Hund.
- D. wie der Sportlehrer.

Lies die Sätze mit den Adjektiven und Adverbien in der richtigen Steigerungsform.

Przeczytaj zdania z przymiotnikami i przysłówkami we właściwym stopniu.

1. Mein Bruder ist **jünger** / **jung** als ich.
2. Er läuft so **schnell** / **schneller** wie sein Freund.
3. Wir sind genauso **alt** / **älter** wie ihr.
4. Patrick ist **besser** / **am besten** von allen in der Klasse.
5. Mein Bruder Kurt läuft **schneller** / **schnell** als ich.
6. Treibst du Sport genauso **gern** / **lieber** wie ich?
7. Ich laufe **am schnellsten** / **schneller** von allen Mädchen in der Schule.
8. Die Marathonläufer aus Afrika sind **am besten** / **gut** von allen anderen Läufern.

- ✓ Umem opowiadać o rekordach świata.
- ✓ Potrafię tworzyć zdania porównawcze.

L6

Besuch in München

- 65** **1** Hör dir den Dialog an und ergänze die Sätze mit den richtigen Informationen. Schreibe die Lösung ins Heft.

Posłuchaj dialogu i uzupełnij zdania właściwymi informacjami. Napisz rozwiązanie w zeszycie.

- Georgs Eltern wollen nach • A. Griechenland fahren • B. Bayern fahren
- Georg möchte in den Sommerferien • A. schwimmen und surfen • B. München besichtigen
- Laura und Georg wollen im Internet Informationen über • A. Griechenland lesen • B. München lesen

- 2** Sieh dir die Fotos mit den Sehenswürdigkeiten von München an und lies die Bildunterschriften. Ordne dann mündlich den Fotos die polnischen Entsprechungen zu.

Popatrz na zdjęcia przedstawiające atrakcje turystyczne Monachium i przeczytaj podpisy. Następnie przyporządkuj ustnie zdjęciom polskie tłumaczenia.

1

der Olympiapark

3

das BMW Museum

4

der Marienplatz

2

das Schloss Nymphenburg

5

das Rockmuseum

A. Pałac Nymphenburg • B. Muzeum Rocka • C. Muzeum BMW • D. Park Olimpijski • E. plac Mariacki

- 3** Lies die Aussagen und ergänze mündlich die Sätze.

Przeczytaj wypowiedzi i uzupełnij ustnie zdania.

Georg: Ich mache gern Sport und ich möchte den Olympiapark in München besuchen. Hier kann ich schwimmen, laufen und inlineskaten. Ich will auch Tennis spielen.

Georgs Eltern: Wir möchten die Stadt besichtigen. Wir wollen den Marienplatz im Stadtzentrum sehen. Und das Schloss Nymphenburg.

Otto, Georgs Bruder: Ich bin ein Auto- und ein Rockfan und ich möchte in München das BMW und das Rockmuseum besuchen.

- Im Olympiapark kann man schwimmen,
- Georgs Eltern wollen den Marienplatz und ... sehen.
- Otto möchte

4 Lies die Aussagen in Aufgabe 3 noch einmal und beantworte mündlich die Fragen.

Przeczytaj wypowiedzi w zadaniu 3. jeszcze raz i odpowiedz ustnie na pytania.

1. Was möchte Georg besuchen?	3. Wer möchte die Stadt besichtigen?
2. Was will Georg im Olympiapark spielen?	4. Wer ist ein Autofan?

5 Ergänze mündlich die Postkarte mit den angegebenen Wörtern. Ein Wort passt nicht.

Uzupełnij ustnie pocztówkę podanymi wyrazami. Jedno słowo zostało podane dodatkowo.

A. kann • B. besuchen • C. finde • D. Grüße • E. wollen • F. Stadt

6 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

- ▶ Ich interessiere mich für Autos. Was kann ich in München machen?
- Du kannst das BMW Museum besuchen.

1. ▶ sich für Geschichte interessieren	■ das Schloss Nymphenburg besichtigen
2. ▶ gern Sport treiben	■ den Olympiapark besuchen
3. ▶ sich für Rockmusik interessieren	■ das Rockmuseum besuchen
4. ▶ am liebsten einkaufen	■ auf den Marienplatz gehen
5. ▶ ein Autofan sein	■ das BMW Museum besuchen

7 Was möchtest du in München besichtigen? Berichte.

Opowiedz, co chciał(a)byś zwiedzić w Monachium.

Ich möchte in München ... besichtigen. Ich finde ... interessant. Ich kann hier ...

- ✓ Znam nazwy wybranych atrakcji turystycznych Monachium.
- ✓ Potrafię powiedzieć, co można robić w Parku Olimpijskim w Monachium.

Aktivwörterbuch

+ 34

DYSCYPLINY SPORTOWE

das Aikido aikido
das Badminton badminton
der Basketball koszykówka
das Boxen boks
der Fußball piłka nożna
das Gehen chód sportowy
der Handball piłka ręczna
der Hochsprung skok wzwyż
das Hockey hokej
das Judo judo; Judo machen uprawiać judo
das Karate karate

der 100-m-Lauf bieg na 100 metrów
das Laufen biegi
die Leichtathletik lekka atletyka
der Marathon maraton
das Schwimmen pływanie
Ski alpin narciarstwo alpejskie
das Skispringen skoki narciarskie
die Sportart dyscyplina sportowa;
die Sportarten dyscypliny sportowe
das Tennis tenis
der Volleyball siatkówka
der Weitsprung skok w dal

+ 35

ZAJĘCIA SPORTOWE

boxen boksować
inlineskaten jeździć na rolkach
laufen biegać
der Lieblingssport ulubiony sport
Marathon laufen biegać maraton;
der Marathonläufer maratończyk;
die Marathonläufer maratończycy
der Schulsport sport uprawiany w szkole
schwimmen pływać
Ski fahren jeździć na nartach
spielen grać;
Was spielst du gern? W co chętnie grasz?
Sport machen = Sport treiben uprawiać sport;

Machst / Treibst du gern Sport?
 Uprawiasz chętnie sport?
springen skakać
das Training trening
trainieren trenować
treiben uprawiać;
Sport treiben uprawiać sport
Er läuft schneller als sein Freund.
 On biega szybciej niż jego przyjaciel.
Er läuft so schnell wie sein Freund.
 On biega tak szybko jak jego przyjaciel.
Er läuft am schnellsten von allen Jungen.
 On biega najszybciej ze wszystkich chłopców.

+ 36

GDZIE? JAK CZĘSTO?

in der Sporthalle w hali sportowej
auf dem Sportplatz na boisku
im Schwimmbad na basenie
im Stadion na stadionie
auf dem Tennisplatz na korcie tenisowym
im Verein w klubie

wie oft? jak często?
einmal / zweimal / sechsmal in der Woche
 raz / dwa razy / sześć razy w tygodniu
regelmäßig regularnie
täglich codziennie

+ 37

SPRZĘT SPORTOWY

der Badeanzug strój kąpielowy
die Badehose szorty kąpielowe
der Ball piłka; **die Bälle** piłki
der Boxhandschuh rękawica bokserska;
die Boxhandschuhe rękawice bokserskie
brauchen potrzebować;
brauchen für (+Akk.) potrzebować do
Ich brauche fürs Hockey einen Puck. Do gry w hokeja potrzebuję krążka.

der Hockeyschläger kij do hokeja
der Puck krążek do hokeja
der Schlittschuh łyżwa; **die Schlittschuhe** łyżwy
die Schwimmbrille okulary pływackie
die Sonnenbrille okulary przeciwsłoneczne
die Sportkleidung strój sportowy
der Sportschuh but sportowy;
die Sportschuhe buty sportowe
der Tennisschläger rakietka do tenisa

Aber das macht Spaß!
 Ale to sprawia przyjemność!
der Blauwal płetwal błękitny
der Fußballspieler piłkarz
hoch wysoki, wysoko
jung młody, młodo
das Landtier zwierzę lądowe;
das schnellste Landtier der Welt najszybsze zwierzę
 lądowe świata

schnell szybki, szybko
schwer ciężki, ciężko
die Stadt miasto
das Tier zwierzę
der Turm wieża
viel dużo
weit daleki, daleko
der Weltrekord światowy rekord;
die Weltrekorde światowe rekordy

das BMW Museum Muzeum BMW
der Marienplatz plac Mariacki
der Olympiapark Park Olimpijski
das Rockmuseum Muzeum Rocka
das Schloss Nymphenburg Pałac Nymphenburg
besichtigen zwiedzać, oglądać
besuchen odwiedzać, zwiedzać

Grammatik FIT

G1 Czasowniki modalne

W języku niemieckim występuje sześć czasowników modalnych. Zauważ, że czasowniki modalne mają w 1. i 3. os. liczby pojedynczej taką samą formę, np.: *ich kann, er / sie / es kann*. Liczba mnoga czasowników modalnych jest regularna, tzn. do regularnego tematu dodajesz właściwą końcówkę, np.: *wir können, ihr könnt, sie / Sie können*.

	dürfen - móc, mieć pozwolenie	können - móc, umieć, potrafić	mögen - lubić	müssen - musieć	sollen - mieć powinność	wollen - chcieć
ich	darf!	kann!	mag!	muss!	soll!	will!
du	darfst	kannst	magst	musst	sollst	willst
er / sie / es	darf!	kann!	mag!	muss!	soll!	will!
wir	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ihr	dürft	könnt	mögt	müsst	sollt	wollt
sie / Sie	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen

Czasowniki modalne występują w zdaniu samodzielnie, np.: **Ich mag Fußball.** (Lubię piłkę nożną)., lub z innym czasownikiem, który stoi wówczas na końcu zdania w bezokoliczniku, np.: **Er kann gut schwimmen.** (On potrafi dobrze pływać). W zdaniu pytającym czasownik modalny stoi na pierwszym lub drugim miejscu, np.: **Mögt ihr Sport? Kannst du schnell laufen? Was kannst du gut machen?**

Podmiot stoi zawsze obok czasownika modalnego.

Jeśli chcesz wyrazić swoje życzenie w uprzejmy sposób, zastąp czasownik **wollen** formą trybu przypuszczającego czasownika **mögen** - **möchte...**, np.: **Wir möchten München besichtigen.** (Chcielibyśmy zwiedzić Monachium).

G2 Stopniowanie przymiotników i przysłówków

W języku niemieckim przymiotnik/przysłówek otrzymuje w stopniu wyższym końcówkę **-er**, a w stopniu najwyższym przyimek **am** i końcówkę **-(e)sten**. Przymiotnik w stopniu najwyższym pełniący funkcję przydawki po rodzajnikach **der**, **die**, **das** otrzymuje końcówkę **-(e)ste**, np.: *das kleinste Kind*.

2 a Stopniowanie regularne

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
klein	kleiner	am kleinsten	der / die / das kleinste
schwer	schwerer	am schwersten	der / die / das schwerste
schnell	schneller	am schnellsten	der / die / das schnellste
weit	weiter	am weitesten	der / die / das weiteste

Zwróć uwagę, że w przymiotnikach/przysłówkach jednosylabowych z samogłoską tematyczną **a**, **o**, **u** pojawia się w stopniu wyższym i najwyższym przegłos: **a** → **ä**, **o** → **ö**, **u** → **ü**.

2 b Stopniowanie ze zmianą samogłoski tematycznej

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
<u>a</u> lt	<u>ä</u> lter	am <u>ä</u> ltesten	der / die / das <u>ä</u> lteste
gr <u>o</u> ß	gr <u>ö</u> ßer	am gr <u>ö</u> ßten	der / die / das gr <u>ö</u> ßte
j <u>u</u> ng	j <u>ü</u> nger	am j <u>ü</u> ngsten	der / die / das j <u>ü</u> ngste

Niewielka grupa przymiotników/przysłówek stopniuje się nieregularnie. Postaraj się nauczyć tych form na pamięć.

2 c Stopniowanie nieregularne

Stopień równy	Stopień wyższy	Stopień najwyższy	Stopień najwyższy
gern	lieber	am liebsten	der / die / das liebste
gut	besser	am besten	der / die / das beste
hoch	höher	am höchsten	der / die / das höchste
viel	mehr	am meisten	der / die / das meiste

G3 Zdania porównawcze

W języku niemieckim w zdaniach porównawczych stosujesz spójniki ... **als** ... (niż), **so** ... **wie** ... (tak... jak...), **genauso** ... **wie** ... (dokładnie tak... jak...), np.:

Mein Bruder ist **jünger als** ich. (Mój brat jest **młodszy ode** mnie).

Er läuft **so schnell wie** sein Freund. (On biega **tak szybko jak** jego przyjaciel).

Wir sind **genauso alt wie** ihr. (My mamy **dokładnie tyle lat co** wy).

W zdaniach porównawczych, gdzie przymiotnik/przysłówek użyty jest w stopniu najwyższym, stosujesz przyimek **von**, np.:

Er läuft **am schnellsten von allen** Jungen. (On biega **najszybciej ze wszystkich** chłopców).

G4 Liczebniki główne do miliona

Liczebniki główne od 100 do 999 tworzysz przez dodanie słowa **-hundert** do cyfry oznaczającej ilość setek i zapisujesz je jednym słowem, np.:

100 - **(ein)hundert**, **200** - **zweihundert**, **300** - **dreihundert**, **423** - **vierhundert** dreiundzwanzig.

W podobny sposób tworzysz liczebniki główne od 1 000 do 999 000, dodając do cyfry oznaczającej ilość tysięcy słowo **-tausend**, np.:

1 000 - **(ein)tausend**, **3 000** - **dreitausend**, **11 000** - **elftausend**,

32 240 - **zweiunddreißigtausend** zweihundertvierzig,

322 224 - **dreihundertzweiundzwanzigtausend** zweihundertvierundzwanzig.

K6

Natur, Wetter und Sommerferien in Deutschland

W rozdziale 6. nauczę się:

- nazywać miesiące i pory roku
- nazywać i opisywać elementy krajobrazu
- opisywać pogodę
- nazywać i opisywać zwierzęta domowe i żyjące w zoo
- opowiadać o planach wakacyjnych
- pisać pocztówkę z wakacji
- stosować w wypowiedziach zaimki nieosobowe es
- odmieniać czasownik *werden* w czasie teraźniejszym *Präsens* w lp. i lm.

- tworzyć liczebniki porządkowe
- podawać datę
- tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego
- tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

oraz poznam:

- niezwykle psy z krajów niemieckiego obszaru językowego
- atrakcje turystyczne Bawarii.

L1

Monate und Jahreszeiten

- 66 **1** Schreibe die Namen der Monate in der richtigen Reihenfolge ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Napisz w zeszycie nazwy miesięcy we właściwej kolejności. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. September • B. Oktober • C. November • D. Dezember • E. Mai • F. Juni • G. Juli • H. August • I. Januar • J. Februar • K. März • L. April

- 67 **2** Ergänze die richtigen Namen der Monate und schreibe sie ins Heft. Hör dann zu und sprich nach.
Uzupełnij właściwe nazwy miesięcy i napisz je w zeszycie. Następnie posłuchaj i powtórz.

1. **der Frühling:** März, ..., Mai
2. **der Sommer:** ..., Juli, August
3. **der Herbst:** ..., Oktober, ...
4. **der Winter:** Dezember, Januar, ...

- 3** Verbinde mündlich die richtigen Satzteile.

Połącz ustnie właściwe fragmenty zdań.

1. Im September	A. haben die Schüler
2. Im Juli	Winterferien.
und im August	B. beginnt das Schuljahr.
3. Im Winter	C. haben die Schüler Sommerferien.
4. Im März	D. beginnt der Frühling.

- 4** Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

Ski fahren • surfen • in der Sonne liegen • Schlittschuh laufen • schwimmen • segeln •
in den Bergen wandern • Eishockey spielen

1. ► Was kann man **im Sommer** machen?
■ Im Sommer kann man
2. ► Was kann man **im Winter** machen?
■ Im Winter kann man

Schlittschuh laufen - jeździć na łyżwach
in der Sonne liegen - leżeć na słońcu
segeln - żeglować
in den Bergen wandern - wędrować po górach

- 68 **5** Hör zu und sprich nach. Finde dann heraus, wie die Wörter auf Polnisch heißen.

Posłuchaj i powtórz. Następnie znajdź polskie tłumaczenia tych wyrazów.

A. słońce • B. drzewa • C. ptaki • D. kwiaty • E. niebo

- 6** Ergänze mündlich den Text mit den Wörtern aus Aufgabe 5. Lies dann die Grammatikregel unten.
Uzupełnij ustnie tekst wyrazami z zadania 5. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

Der Frühling ist sehr schön. Die Sonne scheint. ... ist blau.

... werden bunt. ... werden grün. ... kommen zurück.

Die Sonne
scheint. - Świeci słońce.
zurückkommen - wracać

G1

werden - stawać się, zostawać

Ip.
 ich werde
 du **wirst**
 er / sie / es **wird**

Im.
 wir werden
 ihr werdet
 sie / Sie werden

Czasownik *werden* stosujesz także, kiedy mówisz o osiągniętych wieku.

Wie alt **wirst** du im August? (Ile lat skończysz w sierpniu).

Im August **werde** ich 14 Jahre alt. (W sierpniu skończę 14 lat).

- 7** Finde in der Wortschlange die Formen von „werden“ und ergänze damit die Sätze. Schreibe die Sätze ins Heft.

Znajdź w wężu wyrazowym formy czasownika „werden” i uzupełnij nimi zdania. Napisz zdania w zeszycie.

JAHRESZEITENWERDETSOMMERWIRSTWINTERHERBSTWERDEFRÜHLINGWERDEN

- Wie alt ... du im Februar? - Ich ... 15 Jahre alt.
- Wie alt ... ihr im März? - Wir ... 16 Jahre alt.

- 8** Lies die Sätze mit den richtigen Formen des Verbs „werden“.

Przeczytaj zdania z właściwymi formami czasownika „werden”.

- Wie alt **werden** / **wird** die Kinder im Juli? -
 Sie **werden** / **werdet** 16 Jahre alt.
- Werdet** / **Wird** Peter im August 11 Jahre alt? -
 Nein, er **wird** / **werdet** 12.
- Werden** / **Wird** die Blumen bunt? -
 Ja, sie **wird** / **werden** bunt.

69

- 9** Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	Frühling
s	z	Sommer
ai	aj	Mai
ä	e (otwarte)	März
z	c	Dezember
au	ał	August

- ✓ Znam nazwy miesięcy i pór roku.
- ✓ Potrafię zastosować w wypowiedziach czasownik *werden*.

L2

Wie ist das Wetter?

70

1

Das Wetter. Hör zu und sprich nach.

Pogoda. Posłuchaj i powtórz.

Es ist ...	 sonnig	 kalt	 warm	 heiß	 frostig	 windig
 Es regnet.	 Die Sonne scheint.	 Es schneit.	 Es donnert.	 Es blitzt.		

2

Wie ist das Wetter im Sommer und im Winter? Ergänze mündlich die Sätze. Verwende dabei die Informationen aus Aufgabe 1. Lies dann die Grammatikregel unten.

Jaka jest pogoda latem, a jaka zimą? Uzupełnij ustnie zdania. Wykorzystaj przy tym informacje z zadania 1. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Im Sommer ist es warm. **Es ist ...** . 2. Im Winter ist es kalt. **Es ist ...** .

G2

Zaimek nieosobowy es

W języku niemieckim przy opisywaniu pogody stosujesz zaimek nieosobowy es, który pełni funkcję podmiotu w zdaniu. W zdaniu oznajmującym stawiasz go na pierwszym lub na trzecim miejscu.

Es ist warm. (Jest ciepło).

Am Morgen donnert es. (Rano grzmi).

Es regnet. (Pada deszcz).

Es wird sonnig. (Robi się słonecznie).

Heute ist es kalt. (Dzisiaj jest zimno).

71

3

Hör dir die Wettervorhersage an. Lies dann die Sätze 1-3 und ergänze mündlich die Lücken mit den richtigen Wörtern. Drei Wörter passen nicht.

Posłuchaj prognozy pogody. Następnie przeczytaj zdania 1-3 i uzupełnij ustnie luki właściwymi wyrazami. Trzy wyrazy zostały podane dodatkowo.

A. sechs • B. Montag • C. sieben • D. Mittwoch • E. sonnig • F. schneit • G. frostig

Wettervorhersage:

- Wie ist das Wetter am ... ?
- Es ... und es ist
- Es sind minus ... Grad.

Es sind minus / (plus) ... Grad. -
Jest minus/(plus) ... stopni.

71

4

Hör dir die Wettervorhersage noch einmal an. Lies dann die Sätze 1-4 und sag, welche Informationen richtig sind. Beantworte dann die Frage.

Połuchaj prognozy pogody jeszcze raz. Następnie przeczytaj zdania 1-4 i powiedz, które informacje są zgodne z prawdą. Następnie odpowiedz na pytanie.

- Es ist nicht kalt.
- Die Sonne scheint.
- Am Mittwoch ist es frostig.
- Es sind plus sechs Grad.

Ist es Winter oder Sommer? - Ich denke, es ist

- 5 **Schreibe die Wettervorhersage ins Heft. Verwende dabei die angegebenen Informationen.**
Napisz w zeszycie prognozę pogody. Wykorzystaj przy tym podane informacje.

1. Wie ist das Wetter am Dienstag?			
2. Wie ist das Wetter am Donnerstag?			
3. Wie ist das Wetter am Freitag?			

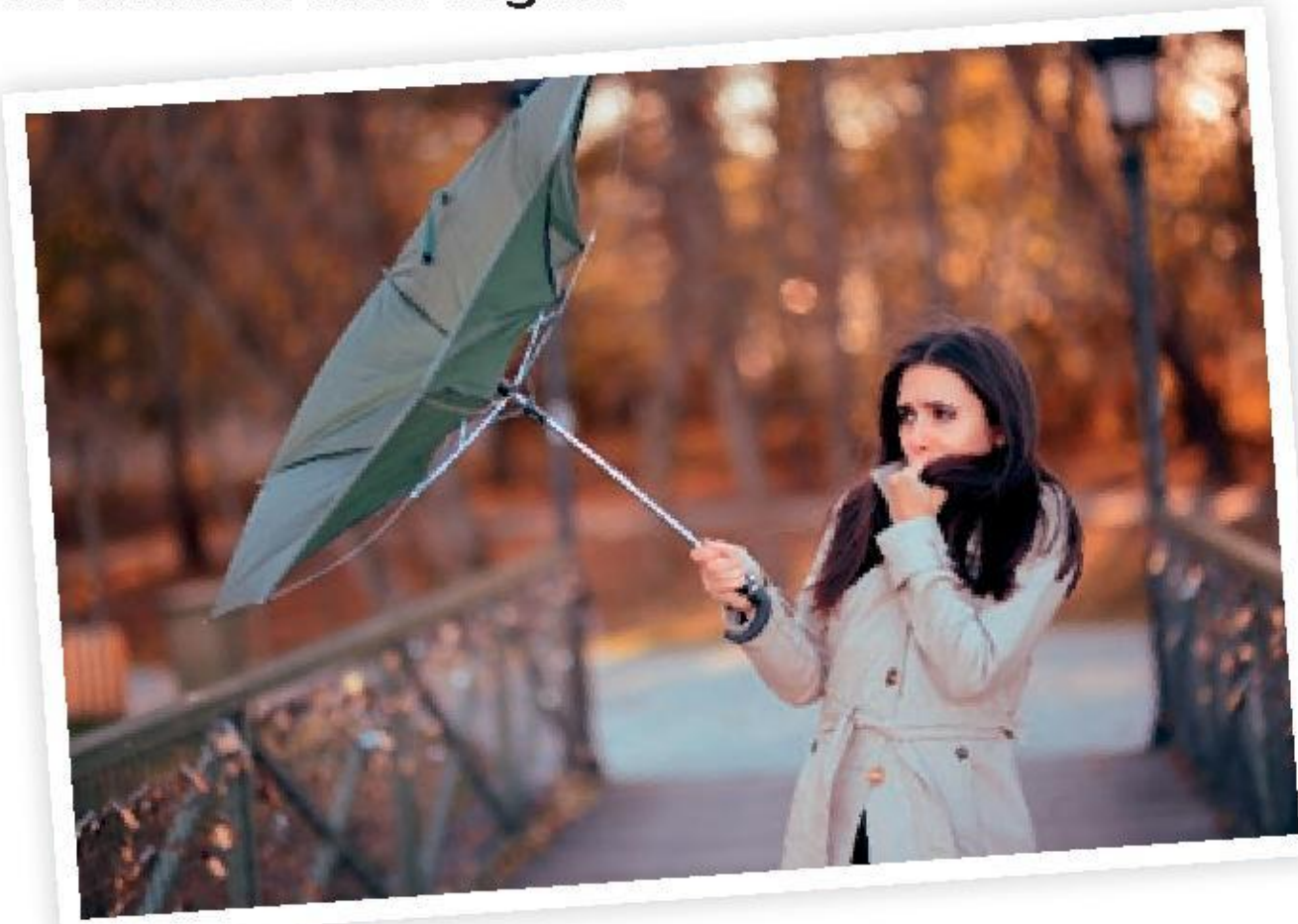
- 6 **Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Verwendet dabei die angegebenen Informationen.**
Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie. Wykorzystajcie przy tym podane informacje.

- Am Montag wird es heiß. Was willst du machen?
 ■ Ich will in der Sonne liegen.

1. ► am Vormittag / frostig
■ Ski fahren	3. ► am Mittwoch / sonnig
■ in den Bergen wandern
2. ► am Samstag / kalt
■ Schlittschuh laufen	4. ► am Wochenende / warm
■ schwimmen und segeln

- 7 **Beschreibe mündlich das Foto. Wähle A oder B.**
Opisz ustnie zdjęcie. Wybierz A lub B.

- Auf dem Bild ist eine 1. A. Mann • B. Frau
 Sie ist im 2. A. Park B. • Sportplatz
 Es ist 3. A. heiß • B. kalt
 und 4. A. windig • B. sonnig
 Es 5. A. regnet • B. schneit

- 8 **Sieh dir das Foto auf der Titelseite des Kapitels an und lies die Sätze mit den richtigen Informationen.**
Popatrz na zdjęcie zamieszczone na stronie tytułowej rozdziału i przeczytaj zdania z właściwymi informacjami.

Auf dem Foto ist **ein Junge / ein Mädchen**. Es ist **Sommer / Winter**. Es ist **warm / frostig**.

- 72 9 **Mach die Ausspracheübung.**
Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ig	iś	frostig
ei	aj	scheint
sch	sz	schneit
nn	n	donnert
tz	c	blitzt

- ✓ Potrafię powiedzieć, jaka jest pogoda.
 ✓ Umiem opisać pogodę na podstawie zdjęcia.

L3

Heute ist der vierte Juni

- 1** Kardinalzahlen und Ordinalzahlen. Ergänze mündlich die fehlenden Zahlen wie in den Beispielen. Lies dann die Grammatikregel unten.

Liczebniki główne i porządkowe. Uzupełnij ustnie brakujące liczebniki jak w przykładach. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. eins - der erste / am ersten!	8. acht - der achte / am achten!
2. zwei - der zweite / am zweiten	9. neun - der neunte / am neunten
3. drei - der dritte / am dritten!	10. zehn - der ... / am ...
4. drei- der vieste / am viesten	11. elf - der ... / am ...
5. fünf - der ... / am ...	12. zwölf- der zwölfte / am zwölften
6. sechs - der ... / am ...	13. dreizehn - der dreizehnte / am dreizehnten
7. sieben - der siebte / am siebten!	20. zwanzig - der zwanzigste / am zwanzigsten

G3

Liczebniki porządkowe do 19 tworzysz przez dodanie końcówki **-te**, a po przyimku *am* **-ten**.
 Nieregularnie tworzysz liczebniki porządkowe od liczebników głównych: 1, 3, 7, 8.
 Natomiast **liczebniki porządkowe od 20** tworzysz dodając końcówkę **-ste**, a po przyimku *am* **-sten**.

- 2** Lies die Grammatikregel unten. Ergänze dann die Sätze mit den Ordinalzahlen und schreibe sie ins Heft.

Przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej. Następnie uzupełnij zdania liczebnikami porządkowymi i napisz je w zeszycie.

G3

Liczebniki porządkowe potrzebne Ci są do określania daty/terminu, np.:
Der Wievielte ist heute? - Heute ist **der zweite** Dezember.
Wann treffen wir uns? - **Am zweiten** Dezember.

1. Heute ist **der dritte** November.
 Wir haben **am dritten** November frei.

3. Morgen ist **der ...** April.
 Ich fahre **am ...** April nach Berlin.

2. Heute ist **der ...** September.
 Wir gehen **am ...** September ins Kino.

4. Übermorgen ist **der ...** August.
 Sie kommen **am ...** August nach Hause.

73

- 3** Wähle die richtigen Ordinalzahlen und schreibe die Lösung ins Heft. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Wybierz właściwe liczebniki porządkowe i napisz rozwiązanie w zeszycie. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

Heute ist der **erste** / **ersten** Juni. Morgen ist der **zweite** / **zweiten** Juni. Am **zweite** / **zweiten** Juni fahre ich nach Hamburg. Übermorgen ist der **dritte** / **dritten** Juni. Ich komme am **dritte** / **dritten** Juni nach Hause zurück.

4

Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel. Lies dann die Grammatikregel unten.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie. Następnie przeczytajcie regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

► **Wann ist dein Freund geboren?**

■ Mein Freund ist **am sechzehnten Februar** geboren. (16.02.)

1. ► deine Freundin	■ 21.09.
2. ► dein Lehrer	■ 30.10.
3. ► deine Cousine	■ 28.12.
4. ► deine Klassenlehrerin	■ 07.03.

G3

W języku niemieckim po każdym liczebniku porządkowym zapisywanym cyfrą stawiasz kropkę, np.:

Heute ist **der 05.12.** Heute ist **der fünfte Dezember.**

Ich bin **am 04.12.** geboren. Ich bin **am vierten Dezember** geboren.

5

„Am“ oder „im“? Schreibe die Sätze ins Heft.

„Am“ czy „im“? Napisz zdania w zeszycie.

- Das Schuljahr beginnt ... ersten September.
- ... Herbst haben sie keine Ferien.
- Wir fahren ... April nach Österreich.
- Er steht ... Montag um 6 Uhr auf.
- ... Vormittag wandern wir in den Bergen.
- Meine Mutter liegt ... Sommer gern in der Sonne.

6

Übersetze mündlich die Satzteile ins Deutsche.

Przetłumacz ustnie fragmenty zdań na język niemiecki.

- Heute (*jest 15 października*)
- Ich (*urodziłem się 27 kwietnia*)
- Wir gehen oft ... ins Schwimmbad. (*w zimie*)
- Sie fährt ... nach Berlin. (*8 czerwca*)
- Meine Freundin läuft ... Schlittschuh. (*w styczniu i lutym*)
- Morgen (*jest 1 lipca*)

7

Wer ist wann geboren? Sammle die Informationen in deiner Familie und schreibe die Sätze ins Heft.

Kto się kiedy urodził? Zbierz informacje w swojej rodzinie i napisz zdania w zeszycie.

Meine Mutter ist am ... geboren. Mein Vater ist

Meine Schwester Mein Bruder Meine Oma

Mein Opa Meine Tante Mein Onkel

- ✓ Potrafię tworzyć liczebniki porządkowe.
- ✓ Umiem podać datę urodzenia swoją oraz innych osób.

L4

Tiere zu Hause

- 1** Übersetze mündlich die unterstrichenen Substantive ins Polnische. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.

Przetłumacz ustnie podkreślone rzeczowniki na język polski. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

28.01. Julia	Hi, habt ihr ein <u>Haustier</u> ? Ich habe zwei <u>Kaninchen</u> . Meine <u>Tiere</u> sind schwarz-weiß. Sie heißen Stups und Fibi. Sie fressen gern Karotten, aber sie mögen auch Salat.
30.01. Linda	Ich habe viele <u>Fische</u> . Sie sind bunt und schwimmen nicht im See, sondern im Aquarium. Ich habe viel Arbeit, denn ich putze das Aquarium.
25.02. Nikola	Ich habe ein <u>Kaninchen</u> und ein <u>Meerschweinchen</u> . Sie sind klein. Meine Schwester hat einen <u>Papagei</u> . Er heißt Erik und kann sprechen. Ich möchte einen <u>Hund</u> oder eine <u>Katze</u> haben.

- 2** Lies die Texte in Aufgabe 1 und ordne mündlich den Personen die richtigen Informationen zu.

Przeczytaj teksty w zadaniu 1. i przyporządkuj ustnie osobom właściwe informacje.

1. Julia	A. Ihre Haustiere sind klein.
2. Linda	B. Ihre Haustiere fressen Gemüse.
3. Nikola	C. Ihre Haustiere schwimmen.

- 3** Lies zuerst die Texte in Aufgabe 1 noch einmal und danach die Informationen 1-7 und (A-G). Sag, was zusammenpasst. Lies dann die Grammatikregel unten.

Przeczytaj najpierw teksty w zadaniu 1. jeszcze raz a potem informacje 1-7 i (A-G). Powiedz, co do siebie pasuje. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną poniżej.

1. Die Kaninchen fressen gern Karotten,	A. sondern im Aquarium.
2. Linda hat viel Arbeit,	B. denn sie putzt das Aquarium.
3. Der Papagei heißt Erik	C. und kann sprechen.
4. Nikola möchte einen Hund	D. aber sie mögen auch Salat.
5. Nikola hat ein Kaninchen	E. oder eine Katze haben.
6. Die Fische sind bunt	F. und schwimmen im Aquarium.
7. Die Fische schwimmen nicht im See,	G. und ein Meerschweinchen.

G4

Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego

aber (ale)

sondern (lecz)

denn (bo, ponieważ)

und (i, a)

oder (albo, lub)

Po wymienionych spójnikach stosujesz szysk prosty. Oznacza to, że po nich stawiasz podmiot na pierwszym miejscu, a orzeczenie na drugim.

Ich esse Pizza, **denn** ich bin hungrig.

Po spójnikach **und** i **oder** możesz pominąć podmiot, jeżeli jest taki sam jak w pierwszym zdaniu.

Wir essen Hamburger **und** (wir) trinken Cola.

Pamiętaj, że przed spójnikami **aber**, **denn**, **sondern** zawsze stawiasz przecinek.

4 Lies die Sätze mit den richtigen Konjunktionen.

Przeczytaj zdania z właściwymi spójnikami.

1. Meine Kaninchen fressen gern Karotten **und** / **denn** Salat.
2. Ich habe viel Arbeit, **denn** / **oder** ich putze das Aquarium.
3. Wir möchten einen Hund **sondern** / **oder** eine Katze haben.
4. Meine Schwester möchte in den Zoo gehen, **aber** / **und** sie muss Mathe lernen.

5 Beende die Sätze und schreibe sie ins Heft.

Dokończ zdania i napisz je w zeszycie.

1. Ich möchte ein Haustier haben, aber ...	mein Haus / zu klein / ist /.
2. Er kauft täglich Gemüse, denn ...	sein Kaninchen / gern / Karotten / frisst /.
3. Wir führen den Hund aus oder ...	wir / im Park / laufen /.
4. Der Papagei ist bunt und ...	er / sprechen / kann /.
5. Mein Hund schläft nicht zu Hause, sondern ...	er / im Garten / läuft /.
6. Ich habe keine Zeit, denn ...	ich / das Aquarium / putzen / muss /.

6 Lies die Rätsel und beantworte mündlich die Fragen. Ordne den Antworten die richtigen Fotos zu. Ein Foto passt nicht.

Przeczytaj zagadki i odpowiedz ustnie na pytania. Dopasuj właściwe zdjęcia do odpowiedzi. Jedno zdjęcie nie pasuje.

- A. Mein Tier ist bunt. Es kann sprechen und fliegen. Es lebt zu Hause oder in der freien Natur. Wie heißt das Tier?
- B. Meine Tiere sind ruhig. Sie sind bunt und klein. Sie können sehr gut schwimmen. Zu Hause leben sie im Aquarium. Wie heißen die Tiere?
- C. Mein Tier ist schwarz-weiß. Es frisst gern Fleisch. Es kann schnell laufen und auch sehr gut schwimmen. Ich habe mehr Pflichten zu Hause, denn ich muss mein Tier dreimal täglich ausführen. Wie heißt das Tier?

Das Tier heißt ... / Die Tiere heißen ...

fliegen - latać
in der freien Natur leben - żyć na wolności
mehr Pflichten haben - mieć więcej obowiązków

7 Erstelle im Heft einen Eintrag im Internetforum wie in Aufgabe 1. Berücksichtige dabei die angegebenen Fragen.

Utwórz w zeszycie wpis na forum internetowym jak w zadaniu 1. Uwzględnij przy tym podane pytania.

Wie heißt dein Haustier? - Mein Haustier heißt ...

Wie ist dein Haustier? - Es ist klein / groß / bunt / ...

Was frisst dein Haustier gern? - Es frisst gern Gemüse / ..., aber es mag auch ...

Warum magst du dein Haustier? - Ich mag mein Haustier, denn es ist ... / es kann ...

- ✓ Znam nazwy zwierząt domowych.
- ✓ Potrafię opisać zwierzę domowe.

L5

Das Hundeleben ist interessant!

- 74** **1** Hör dir den Text an und lies ihn mit. Lies dann die Sätze 1-5 und sag welche Informationen richtig sind. *Wysłuchaj nagrania i przeczytaj tekst. Następnie przeczytaj zdania 1-5 i powiedz, które informacje są zgodne z jego treścią.*

Diese Hunde leben in Deutschland, Österreich und in der Schweiz. Ihr Leben ist interessant.

Punkt ist ein Dalmatiner und wohnt in Hamburg. Er geht täglich mit Lucas in den Park. Sie laufen schnell, **dann** spielen sie Ball.

Tom ist ein Bernhardiner. Er kommt aus der Schweiz und ist ein Rettungshund. Es gibt oft Lawinen, **deshalb** sucht er Skifahrer und Snowboarder im Schnee. Er rettet das Leben von Touristen, **sonst** können sie sterben.

Rex ist ein Schäferhund und wohnt in Wien. Er ist der Star in der Fernsehserie „Kommissar Rex“. Rex ist ein Hund, **trotzdem** hilft er Alexander Brandtner. Alexander ist ein Kommissar.

1. Punkt jest spanielem, który codziennie chodzi z Lucasem do parku.
2. Rex gra w serialu telewizyjnym i pomaga policji.
3. Tom wozi na saniach narciarzy i snowboardzistów.
4. Tom jest psem ratownikiem i odnajduje turystów w lawinach.
5. Rex jest zwyczajnym psem z Wiednia.

der Dalmatiner - dalmatyńczyk
der Bernhardiner - bernardyn
der Rettungshund - pies ratownik
suchen - szukać
retten - ratować
sterben - umierać
der Schäferhund - owczarek alzacki (niemiecki)
der Star in der Fernsehserie - gwiazda w serialu telewizyjnym

- 2** Lies den Text in Aufgabe 1 noch einmal und beantworte die Fragen. Schreibe die Antworten ins Heft. *Przeczytaj tekst w zadaniu 1. jeszcze raz i odpowiedz na pytania. Napisz odpowiedzi w zeszycie.*

1. Wo wohnt Punkt?
2. Woher kommt Tom?
3. Wo wohnt Rex?
4. Wie heißt die Fernsehserie?

- 3** Lies zuerst den Text in Aufgabe 1 noch einmal und danach die Informationen 1-4 und (A-D). Sag, was zusammenpasst. Lies dann die Grammatikregel auf der nächsten Seite.

Przeczytaj najpierw tekst w zadaniu 1. jeszcze raz a potem informacje 1-4 i (A-D). Powiedz, co do siebie pasuje. Następnie przeczytaj regułę gramatyczną zamieszczoną na następnej stronie.

1. Punkt und Lucas laufen,	A. sonst können sie sterben.
2. Es gibt Lawinen,	B. dann spielen sie Ball.
3. Tom rettet das Leben von Menschen,	C. trotzdem hilft er Kommissar Brandtner.
4. Rex ist ein Hund,	D. deshalb sucht Tom Touristen im Schnee.

G5

Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego**dann** (potem, następnie)**sonst** (w przeciwnym razie)**deshalb / darum** (dlatego)**trotzdem** (mimo to)

Po wymienionych spójnikach stosujesz szyk przestawny. Oznacza to, że orzeczenie stawiasz zaraz po spójniku, a podmiot stoi za orzeczeniem na drugim miejscu.

Wir gehen ins Kino, **dann** fahren wir nach Hause.

Pamiętaj, że przed spójnikami wymagającymi i użycia szyku przestawnego zawsze stawiasz przecinek.

4

Lies die Sätze mit den richtigen Konjunktionen.

Przeczytaj zdania z właściwymi spójnikami.

1. Der Hund läuft im Park, **sonst / dann** spielt er Ball.
2. Wir müssen den Hund ausführen, **trotzdem / deshalb** spielen wir am Computer.
3. Sie lernt Englisch, **sonst / deshalb** kann sie nicht Englisch sprechen.
4. Er hat morgen einen Test, **trotzdem / deshalb** lernt er viel.

5

Beende mündlich die Sätze.

Dokończ ustnie zdania.

1. Mein Hund schwimmt gut und
A. läuft schnell.
B. läuft er schnell.
2. Angela hat morgen einen Test, trotzdem
A. sie spielt mit Rex.
B. spielt sie mit Rex.
3. Die Kinder gehen in den Zoo, denn
A. sie mögen Tiere.
B. mögen sie Tiere.
4. Katrin liegt in der Sonne, dann
A. isst zu Mittag.
B. isst sie zu Mittag.
5. Es ist kalt, trotzdem
A. wir möchten wandern.
B. möchten wir wandern.
6. Wir müssen lernen, sonst
A. bekommen wir schlechte Noten.
B. wir bekommen schlechte Noten.

6

Verbinde die Sätze mit den angegebenen Konjunktionen und schreibe sie ins Heft.

Połącz zdania podanymi spójnikami i napisz je w zeszycie.

1. Wir putzen das Aquarium. Wir lesen Bücher. (dann)
2. Es regnet heute. Ich fahre Rad. (trotzdem)
3. Peter kauft Gemüse. Sein Kaninchen frisst gern Karotten. (denn)
4. Mein Bruder mag Tiere. Er geht in den Zoo. (deshalb)
5. Ich möchte Katrin besuchen. Ich muss meinen Hund ausführen. (aber)

- ✓ Znam nazwy wybranych ras psów.
- ✓ Potrafię tworzyć zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego.

L6

Ferien in Bayern und anderswo

- 1** Lies die Postkarte und ergänze sie mündlich mit den richtigen Wörtern. Kontrolliere dann deine Lösung mithilfe der Aufnahme.

Przeczytaj pocztówkę i uzupełnij ją ustnie właściwymi wyrazami. Następnie sprawdź poprawność rozwiązania z nagraniem.

A. wandern • B. alt • C. fahren • D. besichtigen • E. machst • F. warm

München, den 27. Juli

Liebe Katrin,
 ich verbringe mit meinen Eltern und meiner Schwester Anke die Ferien in Bayern.
 Es ist 1. ... und sonnig. Es regnet nicht.
 Wir 2. ... im Wald und besichtigen auch viel.
 Das Schloss Neuschwanstein in den Alpen ist super.
 Es ist sehr groß, 3. ... und schön.
 Im Sommer 4. ... 10 000 Touristen täglich das Schloss. Am Samstag 5. ... wir in den Tierpark nach München, denn Anke ist ein großer Tierfreund. Im August fahren wir an die Ostsee. Und du? Was 6. ... du in den Sommerferien?
 Grüße und Küsse

Deine Luisa

Luisa

...

❤
💬
➦

🔖

- 2** Lies die Postkarte in Aufgabe 1 noch einmal und dann die Sätze 1-5. Sag, welche Sätze mit ihrem Inhalt übereinstimmen.

Przeczytaj pocztówkę w zadaniu 1. jeszcze raz a następnie zdania 1-5. Powiedz, które zdania są zgodne z jej treścią.

1. Katrin verbringt die Sommerferien in Bayern.	4. Sie besichtigen ein Schloss in München.
2. Die Familie wandert viel.	5. Anke mag Tiere sehr gern.
3. Die Sonne scheint und es ist nicht kalt.	

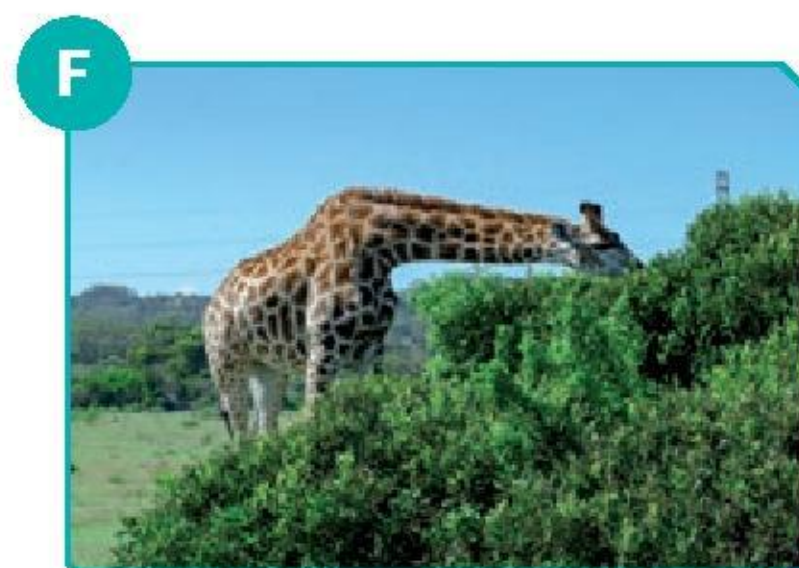
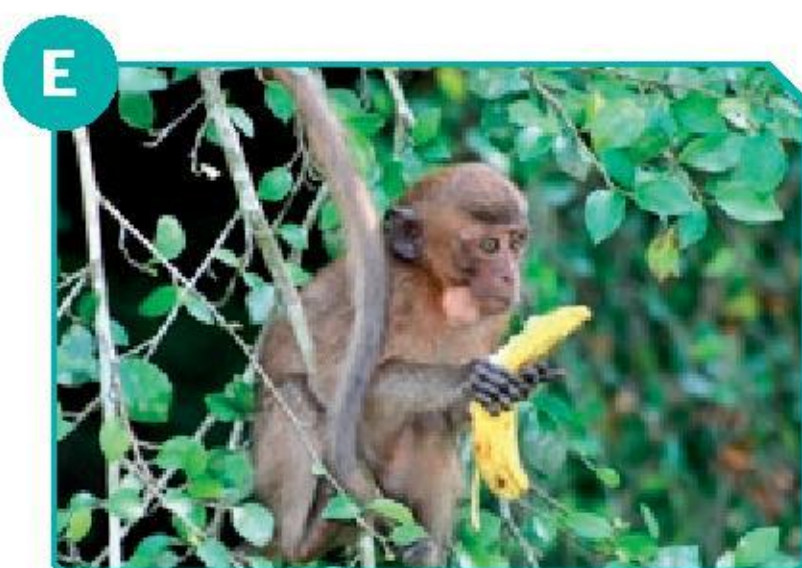
- 3** Welche Tiere können die Schwestern im Münchner Tierpark sehen? Schreibe die Namen der Zootiere ins Heft. Arbeite mit dem Aktivwörterbuch am Ende des Kapitels.

Które zwierzęta siostry mogą oglądać w monachijskim zoo? Napisz w zeszycie nazwy zwierząt żyjących w zoo. Pracuj ze słownikiem aktywnym na końcu rozdziału.

das Meerschweinchen der Hund der Löwe das Krokodil
 der Affe der Elefant die Giraffe
 der Tiger das Zebra die Katze
 das Kaninchen die Schlange der Pinguin

4 Arbeitet in sechs Gruppen. Wählt ein Foto aus und beantwortet mündlich die Fragen. Präsentiert dann eure Ergebnisse vor der Klasse.

Pracujcie w sześciu grupach. Wybierzcie jedno zdjęcie i odpowiedzcie ustnie na pytania. Rezultaty zaprezentujcie na forum klasy.

1. Wie heißt das Tier?
2. Wie ist das Tier?

3. Was kann das Tier machen?
4. Was frisst das Tier?

(die) **Pflanzen** - rośliny

5 Arbeitet zu zweit. Fragt und antwortet wie im Beispiel.

Pracujcie w parach. Zadawajcie pytania i na nie odpowiadajcie jak w przykładzie.

- Wohin möchtest du in den Sommerferien fahren?
- Ich möchte nach Italien fahren.
- Was willst du dort machen?
- Ich will schwimmen und viel besichtigen.

1. ■ an den Bodensee • segeln und surfen
2. ■ in die Tatra • wandern und Bücher lesen
3. ■ an die Ostsee • in der Sonne liegen und schwimmen
4. ■ in die Alpen • wandern und viel fotografieren
5. ■ nach Berlin • in den Zoo gehen und das Pergamonmuseum besuchen.
6. ■ nach Bayern • das Schloss Neuschwanstein besichtigen und Rad fahren.

der Bodensee - Jezioro Bodeńskie
(jezioro na styku trzech państw:
Niemiec, Austrii i Szwajcarii)
die Ostsee - Morze Bałtyckie
das Schloss Neuschwanstein -
(romantyczny zamek w Alpach
Bawarskich)

77

6 Mach die Ausspracheübung.

Ćwicz wymowę.

głoski niemieckie lub ich zbitki	podobne głoski polskie lub ich zbitki	przykład
ch (miękkie)	podobne do ś	Meerschweinchen
ö	e (przy zaokrąglonych ustach)	Löwe
z	c	Zebra
tz	c	Katze
sch	sz	Schlange
ü	u (przy zaokrąglonych ustach)	füttern

- ✓ Znam nazwy wybranych zwierząt żyjących w zoo.
- ✓ Potrafię opowiadać o planach wakacyjnych
- ✓ Znam atrakcje turystyczne Bawarii.

Aktivwörterbuch

+ 38

MIESIĄCE I PORY ROKU

der Januar, der Jänner (słowo używane w Austrii)
styczeń
im Januar w styczniu
der Februar luty
der März marzec
der April kwiecień
der Mai maj
der Juni czerwiec
der Juli lipiec
der August sierpień

der September wrzesień
der Oktober październik
der November listopad
der Dezember grudzień
die Jahreszeit pora roku;
die Jahreszeiten pory roku
der Frühling wiosna; im Frühling wiosną
der Sommer lato
der Herbst jesień
der Winter zima

+ 39

POGODA

Es ist Jest
frostig mroźnie
heiß gorąco
kalt zimno
sonnig słonecznie
warm ciepło
das Wetter pogoda
windig wietrznie
Die Sonne scheint. Świeci słońce.

Es blitzt. Błyska się.
Es donnert. Grzmi.
Es regnet. Pada deszcz.
Es schneit. Pada śnieg.
Es sind plus / minus 5 Grad.
Jest plus/minus 5 stopni.
Es wird sonnig. Robi się słonecznie.
die Wettervorhersage prognoza pogody

+ 40

KOLORY I KOLOROWOŚĆ

blau niebieski
braun brązowy
bunt kolorowy
gelb żółty
grau szary
grün zielony
orange pomarańczowy
rot czerwony
schwarz czarny
weiß biały
schwarz-weiß czarno-biały

der Baum drzewo; **die Bäume** drzewa
die Blume kwiat; **die Blumen** kwiaty
der Himmel niebo
die Sonne słońce
der Vogel ptak; **die Vögel** ptaki
werden stawać się, zostawać

+ 41

ZWIERZĘTA DOMOWE / OBOWIĄZKI

viel Arbeit haben mieć dużo pracy
das Aquarium akwarium;
das Aquarium putzen czyścić akwarium
der Fisch ryba; **die Fische** ryby;
die Fische füttern karmić ryby
fressen żreć
das Haustier zwierzę domowe;
die Haustiere zwierzęta domowe
der Hund pies; **die Hunde** psy
mit dem Hund spazieren gehen
wyjść z psem na spacer

das Kaninchen królik; **die Kaninchen** króliki
die Katze kot
das Meerschweinchen świnka morska
der Papagei papuga
die Pflicht obowiązek; **die Pflichten** obowiązki;
keine Pflichten haben nie mieć obowiązków;
mehr Pflichten haben mieć więcej obowiązków
viele Pflichten haben mieć dużo obowiązków
das Terrarium terrarium;
das Terrarium putzen czyścić terrarium

+ 42

ZWIERZĘTA W ZOO

der Affe małpa
der Elefant słoń
die Giraffe żyrafa
das Krokodil krokodyl
der Löwe lew
der Pinguin pingwin
die Schlange wąż

der Tierpark ogród zoologiczny
der Tiger tygrys
das Zebra zebra
der Zoo zoo
das Zootier zwierzę żyjące w zoo;
die Zootiere zwierzęta żyjące w zoo

+ 43

SPĘDZANIE WAKACJI

anderswo gdzie indziej
die Alpen Alpy; **in den Alpen** w Alpach
in Bayern w Bawarii;
nach Bayern do Bawarii;
die Berge góry; **in den Bergen** w górach
in München w Monachium;
nach München do Monachium
der Bodensee Jezioro Bodeńskie;
an den Bodensee fahren
jechać nad Jezioro Bodeńskie
der See jezioro
die Ostsee Morze Bałtyckie;
an die Ostsee fahren jechać nad Morze Bałtyckie

das Schloss zamek
segeln żeglować
die Sommerferien wakacje;
in den Sommerferien w wakacje
in der Sonne liegen leżeć na słońcu
täglich codziennie
die Tatra Tatry; **in die Tatra fahren** jechać w Tatry
der Tierfreund przyjaciel zwierząt
der Tourist turysta; **die Touristen** turyści
verbringen spędzać
wandern wędrować;
in den Bergen wandern wędrować po górach;
im Wald wandern wędrować po lesie

+ 44

INNE
WYRAŻENIA

der Dalmatiner dalmatyńczyk
der Bernhardiner bernardyn
die Fernsehserie serial telewizyjny;
in der Fernsehserie w serialu telewizyjnym
der Kommissar komisarz

die Lawine lawina; **die Lawinen** lawiny;
Er rettet das Leben von Touristen.
On ratuje życie turystom.
der Rettungshund pies ratownik
der Schäferhund owczarek alzacki (niemiecki)

Grammatik FIT

G1 Odmiana czasownika nieregularnego *werden* w czasie teraźniejszym *Präsens*

	Ip.	Im.
werden - stawać się, zostawać	ich werde	wir werden
	du wirst	ihr werdet
	er / sie / es wird	sie / Sie werden

Czasownik *werden* stosujesz także, kiedy mówisz o osiągniętym wieku.

Wie alt **wirst** du im August? (Ile lat skończysz w sierpniu). Im August **werde** ich 14 Jahre alt.
(W sierpniu skończę 14 lat).

G2 Zaimek nieosobowy *es*

W języku niemieckim przy opisywaniu pogody stosujesz zaimek nieosobowy *es*, który pełni funkcję podmiotu w zdaniu. W zdaniu oznajmującym stawiasz go na pierwszym lub na trzecim miejscu.

Es ist warm. (Jest ciepło). Es wird sonnig. (Robi się słonecznie). Am Morgen donnert es. (Rano grzmi).
Es regnet. (Pada deszcz). Heute ist es kalt. (Dzisiaj jest zimno).

G3 Liczebniki porządkowe

1. eins - der erste / am ersten!	9. neun - der neunte / am neunten
2. zwei - der zweite / am zweiten	10. zehn - der zehnte / am zehnten
3. drei - der dritte / am dritten!	11. elf - der elfte / am elften
4. vier - der vierte / am vierten	12. zwölf - der zwölfte / am zwölften
5. fünf - der fünfte / am fünften	13. dreizehn - der dreizehnte / am dreizehnten
6. sechs - der sechste / am sechsten	20. zwanzig - der zwanzigste / am zwanzigsten
7. sieben - der siebte / am siebten!	21. einundzwanzig - der einundzwanzigste /
8. acht - der achte / am achten!	am einundzwanzigsten

Liczebniki porządkowe do 19 tworzysz przez dodanie końcówki **-te**, a po przyimku **am -ten**. Nieregularnie tworzysz liczebniki porządkowe od liczebników głównych: 1, 3, 7, 8. Natomiast liczebniki porządkowe od 20 tworzysz przez dodanie końcówki **-ste**, a po przyimku **am -sten**.

Liczebniki porządkowe potrzebne Ci są do określania daty/terminu, np.:

Der Wievielte ist heute? - Heute ist **der 03.11**. Heute ist **der dritte November**.

Wann bist du geboren? - Ich bin **am 27.04**. geboren. Ich bin **am siebenundzwanzigsten April** geboren.

W języku niemieckim po każdym liczebniku porządkowym zapisywanym cyfrą stawiasz kropkę, np.: **der 03.11., am 12.10.**

G4 Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku prostego

aber ale	sondern lecz
denn bo, ponieważ	und i, a
oder albo, lub	

Po wymienionych spójnikach stosujesz szyk prosty. Oznacza to, że po nich stawiasz podmiot na pierwszym miejscu, a orzeczenie na drugim.

Ich esse Pizza, **denn** ich bin hungrig.

Po spójnikach **und** i **oder** możesz pominąć podmiot, jeżeli jest taki sam jak w pierwszym zdaniu.

Wir essen Hamburger **und** (wir) trinken Cola.

Wir gehen in den Park **oder** (wir) bleiben zu Hause.

Spójnik **sondern** stosujesz, gdy w pierwszym zdaniu występuje przeczenie.

Ich lerne nicht, **sondern** ich surfe im Internet.

Przed spójnikami **aber**, **denn**, **sondern** zawsze stawiasz przecinek.

G5 Zdania złożone ze spójnikami wymagającymi szyku przestawnego

dann potem, następnie	sonst w przeciwnym razie
deshalb / darum dlatego	trotzdem mimo to

Wymienione spójniki wymagają użycia szyku przestawnego.

Oznacza to, że orzeczenie stawiasz zaraz po spójniku, a podmiot stoi za orzeczeniem na drugim miejscu.

Wir gehen ins Kino, **dann** fahren wir nach Hause.

Er mag Tiere, **deshalb** geht er in den Zoo.

Pamiętaj, że przed spójnikami wymagającymi użycia szyku przestawnego zawsze stawiasz przecinek.

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów:

Krzysztof Mrawiński: rysunek s. 16, zespół: mapa s. 2 okładka

DepositPhotos: Kokhanchikov s. 19 ćw. 7/F;

GettyImages:SolStocks.6-7;MariaKuznecovas.17/dziewczyna;StephenSimpsons.23ćw.7/Sven;JonasGratzers.34ćw.3;MariiaVitkovska s. 36; changed s. 43 ćw. 6/4; Dejan_Dundjerski s. 43 ćw. 6/1; Imgorthand s. 49/chłopak na lotnisku, s. 70 ćw. 1/2; ElOJoTorpe s. 61; Maksym Narodenkos.66/ogórek; AlinaMDs.66/warzywa;kreinick s.66/kakao;anna1311s.66/pomidor;NazarRybaks.74ćw.1/2;StockPlanetss.85 ćw. 5/5; Digital Vision. s. 85 ćw. 5/3, 2cimage s. 85 ćw. 5/1; Abdo Hamza s. 93 ćw. 5 i s. 108 ćw. 1/Instagram mockup; Wolfgang Weinhaeupl s. 103 ćw. 5/łyżwiarka; juliaf s. 103 ćw. 6;

Shutterstock: Filip Bjorkman s. 9 ćw. 3/6, s. 19 ćw. 7/L; Oksana Shufrych s. 9 ćw. 3/5, s. 19 ćw. 7/E; Oleksiy Mark s. 9 ćw. 3/4, s. 19 ćw. 7/B, s. 42 ćw. 1/2; Sandra van der Steen s. 9 ćw. 3/10; Svetlana Foote s. 9 ćw. 3/8, s. 19 ćw. 7/H; irin-k s. 9 ćw. 3/7, s. 86 ćw. 1/6; Kirill Demchenko s. 9 ćw. 3/9, s. 19 ćw. 7/D, s. 87 ćw. 6/piłka; Kaspri s. 9 ćw. 3/3, s. 19 ćw. 7/G; zentilia s. 9 ćw. 3/2, s. 19 ćw. 7/J; mama_mia s. 9 ćw. 3/1, s. 19 ćw. 7/A; picoStudio s. 10 nagłówek/flaga Niemiec; Atlaspix s. 10 ćw. 2/6, s. 21 ćw. 5 i 6/godło Berlina; g_tech s. 10 ćw. 2/3; Little Hand Creations s. 10 ćw. 2/2; Victor Soares s. 10 ćw. 2/5; qvist s. 10 ćw. 2/1; MPanchenko s. 10 ćw. 2/4; Sweet Honey s. 10 ćw. 1; Yurii Andreichyn s. 11 ćw. 3/2; Mikhail Markovskiy s. 11 ćw. 3/3; canadastock s. 11 ćw. 3/4, s. 12 ćw. 3/3, s. 76 ćw. 1/E; Noppasin Wongchum s. 11 ćw. 3/1, s. 60 ćw. 1/3; Adrian Bud s. 12/flaga Austrii; Pavol Kmetos.12 ćw.3/2; Torben Knauer s.12 ćw.3/1; Schwabenblitz s.12 ćw.1; Uvemens.13 ćw.5/2; PHB.cz (Richard Semik) s. 13 ćw.5/3, s. 71 ćw.5/4; Andrew Angelov s. 13 ćw.5/1; admin_design s.14/flaga Szwajcarii; 50u15pec7a7Or s. 14 ćw. 4/4; BrendanDias s. 14 ćw. 4/2; Ian Walton s. 14 ćw. 4/3; Bert1123 s. 14 ćw. 4/1; The Hornbills Studio s. 14 ćw. 2; Lukasz Stefanski s. 15/flaga Lichtensteinu; Viacheslav Lopatin s. 15 ćw. 2/4; Sofron s. 15 ćw. 2/2; fckncg s. 15 ćw. 2/3; Darryl MONTREUIL s. 15 ćw. 2/1; Hassun Waleedong s. 15 ćw. 1; Sven Hansche s. 17/Monachium; Drazen Zigic s. 18 ćw. 1/6, s. 34 ćw. 1/E; MAD_Production s. 18 ćw. 1/5; TORWAISTUDIO s. 18 ćw. 1/4; imtmphoto s. 18 ćw. 1/3; DGLimages s. 18 ćw. 1/2, s. 34 ćw. 1/B; wavebreakmedia s. 18 ćw. 1/1, s. 50/śniadanie, s. 66/owoce, s. 73 ćw. 5/B; Laralova s. 19 ćw. 7/K; ngaga s. 19 ćw. 7/I; helloijan s. 19 ćw. 7/C; Travel and Learn s. 20 ćw. 3/mapa; Savenature and wildlife s. 20 ćw. 3/godło, s. 21 ćw. 6/godło Monachium; abstracts.22 ćw. 1; StockLites.23 ćw. 7/Marek; Dmytro Buianskyi s. 23 ćw. 7/Katrin; BrunoWeltmann s. 23 ćw. 7/Simone; Roman Samborskyi s. 23 ćw. 8, s. 30, s. 39; Roberto Caucino s. 24; dotshock s. 25 ćw. 5/4, s. 34 ćw. 1/D; Neale Cousland s. 25 ćw. 5/3; IVASHstudio s. 25 ćw. 5/2; Elnur s. 25 ćw. 5/1; 4 PM production s. 26; Pressmaster s. 27, s. 50/mycie zębów, kolacja, s. 57 ćw. 7/4; michaeljung s. 28 ćw. 3/4, s. 34 ćw. 1/A; Kzenon s. 28 ćw. 3/3; Catwalk Photos s. 28 ćw. 3/1; Olena Yakobchuk s. 28 ćw. 3/2; Standret s. 28 ćw. 3/5; non c s. 29 ćw. 8/4; aodaodaodaod s. 29 ćw. 8/3; vectorfusionart s. 29 ćw. 8/piłka ręczna; Brocreatives.29 ćw. 8/1; Val Thoermer s. 29 ćw. 8/2; LightField Studios s. 33, s. 59; ABB Photos.34 ćw. 1/C; MonkeyBusinessImages s. 35 ćw. 4 i 6/uczniowie w klasie, ćw. 6/1, s. 50/obiad, s. 89 ćw. 7, s. 103 ćw. 4; DavidPinoPhotography s. 35 ćw. 4 i 6/biblioteka; VH-studio s. 35 ćw. 6/2; Gorodenkoff s. 37; Africa Studio s. 38/brunetka s. 40 ćw. 1/8, ćw. 3/2, s. 66/płatki kukurydziane; Max Topchii s. 38/chłopak; Tuzemka s. 38/blondynka; SeDmi s. 40 ćw. 1/14; Chukov s. 40 ćw. 1/13, ćw. 3/3, s. 42 ćw. 1/7; maradon333 s. 40 ćw. 1/12; Zvyagintsev Sergey s. 40 ćw. 1/11; tescha555 s. 40 ćw. 1/4; studioVins s. 40 ćw. 1/3, s. 42 ćw. 1/4; jeka84 s. 40 ćw. 1/2; Andrey Shtanko s. 40 ćw. 1/1, s. 42 ćw. 1/10; artproem s. 40 ćw. 1/9; MichaelJayBerlin s. 40 ćw. 1 i 3/cyrkiel; ArtemSh s. 40 ćw. 2/piórnik; JpegPhotographer s. 40 ćw. 2/plecak; mihalect s. 40 ćw. 1/7, ćw. 3/1; enes.40 ćw. 1/6; TLpixs.40 ćw. 1/5; IvonneWierinks.42 ćw. 1/9; vichie81 s. 42 ćw. 1/8; Butterfly Hunter s. 42 ćw. 1/6; Artlias.42 ćw. 1/5; SmileStudio s. 42 ćw. 1/3; Dja65 s. 42 ćw. 1/1; New Africa s. 43 ćw. 1/3; oksana2010 s. 43 ćw. 1/2; Dean Drobot s. 44 ćw. 4; Maria Svetlychnaja s. 44 ćw. 1/4; Aleksandr Fostic s. 44 ćw. 1/3; tarczas s. 44 ćw. 1/2; Raisa Kanareva s. 44 ćw. 1/1; Luis Molinero s. 45 ćw. 7/2; ESB Professional s. 45 ćw. 7/5, s. 70 ćw. 1/3; 4Max s. 45 ćw. 7/3; Robert Kneschke s. 45 ćw. 7/6; Ales Munt s. 45 ćw. 7/4; Attil Tibor s. 45 ćw. 7/1; LianeM s. 45 ćw. 5; YummyBuum s. 49/zegary; Lisovskaya Natalia s. 50/przybory szkolne; number-one s. 50/pobudka; Svitlana-ua s. 50/spanie; Rawpixel.com s. 50/telewizja, s. 70 ćw. 1/1; Ilike s. 50/odkurzanie; CandyBox Images s. 50/zakupy; Solovyova Lyudmyla s. 50/pies; XiXinXing s. 50/powrót do domu; AA Studios s. 51; luzvykova Iaroslava s. 52; Nathapol Kongseang s. 53; AntonioGuillems.54/pożegnanie; Khomenko Marynas.54/dziewczyna z książkami; studiostokss.55 ćw.3; Evgeny Atamanenkos.55 ćw.6; DigitalStorm s. 56/bolid; Pakets.56/tablet; Romrodphotos.57 ćw. 8/1; George Rudys.57 ćw. 8/3; GaudiLab s. 57 ćw. 8/2; Helen Sushitskaya s. 57 ćw. 7/3; Dejan Dundjerski s. 57 ćw. 7/2; Jacek Chabraszewski s. 57 ćw. 7/1, s. 70 ćw. 3/A, s. 71 ćw. 5/1; Cookie Studio s. 58 ćw. 2; CRStocker s. 58 ćw. 1; frank_peters s. 60 ćw. 1/5; Anastasiia Maiboroda s. 60 ćw. 1/6; pio3 s. 60 ćw. 1/4; Christo Georgiev s. 60 ćw. 1/2; AlexAnton s. 60 ćw. 1/1; Art Photo s. 65/kobieta w kuchni; Chaiwuth Wichitdho s. 65/szklanka i butelka; gillmar s. 66/woda; Gavran333 s. 66/sałata; Gita KulinitchStudio s. 66/szynka; GrigoryL s. 66/napój; Yuri Samsonov s. 66/chleb; ajts.66/kielbasa; iprachenkos.66/mleko; Valentyn Volkov s. 66/kawa, jajko; Aleksey Troshin s. 66/herbata; Nattika s. 66/żółty ser; KMNPhotos s. 66/miód; baibaz s. 66/dżem; Spalnic s. 66/twaróg; Olga Popova s. 66/jogurt, s. 86 ćw. 1/7-kąpielówki; Elena Schweitzer s. 66/masło; Diana Taliun s. 66/bułka; Martina_L s. 66/chleb; Natasha Breen s. 67 ćw. 5/śniadanie z jajkiem; photominer s. 67 ćw. 5/kanapka; Billion Photos s. 67 ćw. 5/4; CGissemann s. 67 ćw. 5/1; ShadowBird s. 67 ćw. 5/2, s. 70 ćw. 3/B; Dmytro Onopko s. 68 ćw. 2/emotikony; GE_4530 s. 68 ćw. 2/tablet; Timolina s. 68 ćw. 1/3; Yulia Davidovich s. 68 ćw. 1/5; AndreS s. 68 ćw. 1/2; gowithstock s. 68 ćw. 1/4; Best Food Photos s. 68 ćw. 1/1; Jan S. s. 69; 279photo Studio s. 70 ćw. 1/4; Tatiana Volgutova s. 70 ćw. 3/1; Hayati Kayhan s. 70 ćw. 3/2; Brent Hofacker s. 70 ćw. 3/3-sznyceł; Oksana Mizina s. 70 ćw. 3/3-zupa; Anniepunyakorn s. 70 ćw. 3/4; juefraphotos.71 ćw.5/8; hlphoto s. 71 ćw.5/5, 6, 7; stockcreationss.71 ćw.5/2; Stepanek Photography s. 71 ćw.5/3; Syda Productions s. 72, s. 75 ćw.5/4; antoniodiaz s. 73 ćw.5/A, s. 82/boks; Prostock-studio s. 74 ćw. 1/3; fizkes s. 74 ćw. 1/1; Nomad_Soul s. 74 ćw. 1/4; And-One s. 75 ćw.5/2; Rido s. 75 ćw.5/3; Marian Fil s. 75 ćw.5/1; Romariolen s. 75 ćw. 7; 4kclips s. 76 ćw. 1/A; Ekaterina Minaeva s. 76 ćw. 1/D; Arcady s. 76 ćw. 1/C; Fotokon s. 76 ćw. 1/B; TierneyMJ s. 77 ćw. 7/dziewczyna; MarySan s. 77 ćw. 7/czekolada; Tribalium s. 77 ćw. 7/płatki śniadaniowe; Master1305 s. 81, s. 82/judo; Sergey Novikov s. 82/hokej, siatkówka; Christian Kieffer s. 82/piłka nożna; EpicStockMedia s. 82/pływanie; Galdric PS s. 82/aikido; Focus and Blur s. 82/piłka ręczna; FabrikaSimf s. 83; Vladimir Sukhachev s. 85 ćw. 5/2; FamVeld s. 85 ćw. 5/4; Flipser s. 86 ćw. 1/5; noophoto s. 86 ćw. 1/8; monticello s. 86 ćw. 1/4; mexrix s. 86 ćw. 1/3; grafvision s. 86 ćw. 1/1; PRAIRAT FHUNTA s. 86/2; ADELART s. 86 ćw. 7 i s. 87 ćw. 6/-dziewczęcy strój kąpielowy; Photoongraphy s. 87 ćw. 6/trampki; Rohappy s. 87 ćw. 5; Kitch Bain s. 87 ćw. 6/okulary; Chones s. 89 ćw. 5; nwdph s. 90 ćw. 1/2; Joel Shawn s. 90 ćw. 1/3; v.s.anandhakrishna s. 90 ćw. 1/4; PAG Photos and Designs s. 90 ćw. 1/5; linerpics s. 90 ćw. 1/1; Viktoriia Adamchuk s. 92 ćw. 2/1; SubstanceTproductionss.92 ćw.2/5; anyaivanova s. 92 ćw. 2/2; saiko3p s. 92 ćw. 2/3; f11photo s. 92 ćw. 2/4; Matej Kastelic s. 93 ćw. 5/ludzie; Helly Hansen s. 93 ćw. 5 i s. 108 ćw. 1/smartphone; Oleksii Arseniuk s. 93 ćw. 5 i s. 108 ćw. 1/kartka pocztowa; Lightspring s. 94; Eugene Onischenko s. 95; Kasefoto s. 97; irina02 s. 98 ćw. 2; AlinaMD s. 98 ćw.5/3; wizdata s. 98 ćw. 5/5; JeniFoto s. 98 ćw. 5/2; Serg64 s. 98 ćw. 5/4; Ensuper s. 98 ćw. 5/1; Alexey Fetisov s. 100/purpurowe ikony; Nicoleta Ionescu s. 101; fokkebaarsens.103 ćw.5/kąpiel; Kati Finell s. 104; Yakov Oskanov s. 105 ćw. 6/4; Boonchuay1970 s. 105 ćw. 6/2; Grigorita Ko s. 105 ćw. 6/3; nd3000 s. 105 ćw. 6/1; kackaborovska s. 106/owczarek niemiecki; Rita_Kochmarjova s. 106/bernardyn; J.Zvalena s. 106/dalmatyńczyk; Sukhareva Aleksandras.107/pies; Christian Muellers.107/rowerzysta; john901 s. 108/zamek; Anna Ivanovskaya s. 109 ćw. 4/F; Michelle Sole s. 109 ćw. 4/D; Y. Atanasova s. 109 ćw. 4/E; Jan Stria s. 109 ćw. 4/C; vladsilver s. 109 ćw. 4/B; Tidewater Teddy s. 109 ćw. 4/A; Suzanne Tucker s. 112.

Elementy zdjęć wygenerowane przez AI Adobe FireFly Image 3: s. 24/chłopiec w żółtej kurtce; s. 49/belka z na zegary i krzesła w holu.

seria dla klas 7–8, dopasowana do indywidualnych potrzeb nauczycieli
Gwarancja skutecznej nauki języka niemieckiego dzięki efektywnej metodzie nauczania gramatyki i inspirującym materiałom kulturoznawczym.

A1

Odmiana czasowników regularnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

lernen

Ip.	Im.
ich lerne	wir lernen
du lernst	ihr lernt
er / sie / es lernt	sie / Sie lernen

Odmiana czasowników *sein* i *haben* w czasie teraźniejszym *Präsens*

sein

Ip.	Im.
ich bin	wir sind
du bist	ihr seid
er / sie / es ist	sie / Sie sind

haben

Ip.	Im.
ich habe	wir haben
du hast	ihr habt
er / sie / es hat	sie / Sie haben

Odmiana czasowników modalnych w czasie teraźniejszym *Präsens*

dürfen (> ich / er darf) – móc, mieć pozwolenie

können (> ich / er kann) – móc, umieć, potrafić

mögen (> ich / er mag) – lubić

müssen (> ich / er muss) – musieć

sollen (> ich / er soll) – mieć powinność

wollen (> ich / er will) – chcieć

	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ich	darf !	kann !	mag !	muss !	soll !	will !
du	darfst	kannst	magst	musst	sollst	willst
er / sie / es	darf !	kann !	mag !	muss !	soll !	will !
wir	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen
ihr	dürft	könnt	mögt	müsst	sollt	wollt
sie / Sie	dürfen	können	mögen	müssen	sollen	wollen

Szyk wyrazów w zdaniu

die Schüler – podmiot
lernen – orzeczenie
wo? – zaimek pytający

Szyk wyrazów w zdaniu oznajmującym

¹ Die ² Schüler **lernen** Mathe im Klassenzimmer.

¹ Im Klassenzimmer ² **lernen** ³ die Schüler Mathe.

Szyk wyrazów w zdaniu pytającym wymagającym rozstrzygnięcia

¹ **Lernen** ² die Schüler Mathe im Klassenzimmer?

Szyk wyrazów w zdaniu pytającym z wykorzystaniem zaimka pytającego

¹ **Wo** ² **lernen** ³ die Schüler Mathe?